

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felolvasó szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A denevér.

Budapest, február 13.

(K.) Bánffy Dezső bizonyos előszeretettel szokik meg a hazai nagyságok temetése elől. Tudja ezt róla minden ember. Csak hü maradt tehát magához, ha meg akar szokni a — maga temetése elől is. Mert ő is hazai nagyság. Ne gondolja ennél fogva senki halandó, hogy a miniszterelnök váratlanul megértette a történelmi lelkiismeret szavát s azzal a formulával sietett a trón elé: „Felsőgednek mindenáron temetnie kell, vagy a rendszert s vele engem, vagy pedig az alkotmányt; kegyeskedjék tehát inkább a rendszert és engemet eltemetni!” Nem, Bánffy Dezső nem állott ilyen kiélezett formulával a korona elé s éppen azért ez a mostani bécsi útja nem is fogja meghozni a döntést. Mert el lehetne ugyan képzelni, hogy a király a Bánffy Dezső egyszerű jelentése alapján is döntsön, ha ugyanis a miniszterelnök a maga temetését hozná javaslatba, de hogy bármilyen egyéb előterjesztés dolgában meg nem hallgatná előbb Széll Kálmánt, aki a korona saját külön mandatóriusa, az egyszerűen ki van zárva. Ha első pillanatra aggodásra is látszott tehát okot adni, hogy Széll Kálmán nem utazott fel szintén Bécsbe, de másrészt éppen ebben a körülményben rejlik a megnyugtató is, hogy a miniszterelnök bécsi útja még nem jelentheti a döntés percének elkövetkezését. Az is meg fog jönni és hamar fog megjönni, de meg kell előznie a Széll Kálmán bécsi utazásának.

Most azonban még nem születik meg a döntés, csak a taktika folytatódik. Az a taktika, amely eddig is száz aknát rakott a béke munkásainak útjába. Az a halogatás és kifárasztás, amely idáig is meddővé akarta tenni annyi önzellen férfi munkáját. Az a manőver, mely a delegátusok kiszemelésében is sokszor a meghökkenés vagy hangulatrontás csiráját tudta elrejtetni. Az a perverz kísérlet,

hogy mesterségesen ébren tartott baglyok hűgóságával visszaszorítsák a keleten már felkapaszzkodó hajnalt. Mert csak ez a taktika vitte most a miniszterelnököt Bécsbe. Mikor titkos örömmel látta, hogy a sok akna közül egyik-másik felrobbant, a kifárasztás itt-ott beütött, egy-egy bizottságba küldött ur csakugyan megrontotta a hangulatot s a baglyoknak is sikerült egy pár embert megtevesztetni, hogy még nem jöhet a hajnal: akkor kapta magát a miniszterelnök ur és az éjszaka sötéttségében felsietett Bécsbe, hogy jelentést tegyen. S ha a trónhoz ma is csak az az egyetlen férfi közeledhetnék, aki véletlenül még miniszterelnöke Magyarországnak, akkor talán a békeakció rövid történetének célzatos elmondásával meg is téveszthetné az uralkodót. Ha a trónig ma is csak a hivatalos hang jutna el, akkor talán sikerülne a királyi békétérést is megrontani. De már nincsen így. Az a mandatórius, aki a hivatalos miniszterelnököt a nemzet képviselőivel szemben utolsó útjában kíséri, a trón számolyánál viszont a nemzet képviselőit erősíti a miniszterelnökkel szemben. S ha ideleln a mandatóriustól várják a királyi akarat közvetítését, odafenn viszont ugyan-csak tölle fogadják a nemzeti akarat tolmácsolását. A félreértés vagy félremagyarázás tehát ki van zárva fenn és lenn egyaránt. Ha pedig a miniszterelnökkel a maga hatalmi ösztöne elhitette, hogy egy óvatlan pillanatban ellenőrzés nélkül tálahatja fel azt az eredményt, amely nem a tárgyalások eredménye, hanem legfőkébb csak az alattomos taktikái: nyilván hamarosan meg fog győződni, hogy a bizalmat a király sem őrzi sokkal tovább a nemzetnél. Míg az uralkodó még azt gondolhatta, hogy miniszterelnökét csak valami elkeseredett pártzenvedély hajszolja, még a lovagias érzület is rávehette, hogy legalább a maga bizalmát nem vonja meg tőle, aki talán tulságos szolgálatkészsége miatt szenved. De most már nincsen párt, amely a miniszterelnök mellett kardoskodnék

s a szabadelvűpártot is tiz oldalról kell megbizgatni, míg egy kis bizalmi votumot kinyög: a majdnem egységes nemzeti bizalmatlansággal szemben pedig a király sem maradhat érzéketlen. S hogy miniszterelnöke mellett külön mandatóriusa is van, azzal eléggé érthetően is nyilatkozott. Csak Bánffy Dezső nem érti még, amiből talán a király is megtudja utólag, hogy az sem volt éppen hajsz, amikor miniszterelnökének képességeiről igen gomba szók estek.

Ez a váratlan bécsi út, ez az édes magányosságban elkövetett felszökés tehát aligha fog beütni. Talán jó eredménye is lesz. Ha a miniszterelnök meggyőződik róla, hogy a taktika immár nemcsak idehaza mond csütörtököt, de Bécsben sem akar beütni, talán végre le is szerel. S akkor ugyan gyorsan bonyolódni ki az egész csomó, amit nem közönséges ügyetlenséggel sikerült neki összebogozni. Ez persze a jobbik eshetőség volna, vagyis az, amelyet Bánffy Dezső urtól nem illik remélni. A biztosabb és a célszerűbb most is csak az marad, ha minden párt és minden faktor megrázza magát. Ha úgy tesz, mint a paraszt teszi a hajával, mikor denevér ragad bele: levágja a haját, hogy a kellemetlen állattól szabaduljon. A diplomácia finom ujjai nem használnak, az olló segíthet egyedül. S mentül kevésbé illik ragaszkodnia a pártoknak a maguk hajához, amely az olló után is megnő, holott az egész nemzet üstökében ül a denevér? A politikai bizonytalanság, az anyagi remegés s a hónapok óta tartó ijedség immár érezteti magát az egész nemzet szervezetében s akkor vajmi kicsi dolog a pártfrizura kérdése. Elő azzal az ollóval! Ám hulljon el éle nyomán egy-két csinos fűrt, vagy akár az egész ékesség, csak a denevér váljék ártalmatlanná. Hiszen csak hetek kérdése az egész s bizonyos, hogy amikor a pártok úgy sem kénytelenek áldozni az elveikből, a formaságokban feláldozott ékességek újra megjönnek. De ha vesztene is

T Á R C A.

A különvéleményről.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Feszli Géza.

Aki a különvéleményt nem tartja jogosultnak, az a gondolatszabadságot ellenségesnek.

E megjegyzés kíséretében tisztelettel üdvözölöm a Budapesti Napló „Egy napihír” című tárcájának szerzőjét, Lengyel Laurát.

Most pedig két merész válaszzal szolgálok — a saját kérdéseimre.

Vajjon mit jelent a legtöbb esetben az, ha valaki a többség véleményéhez csatlakozik?

Legtöbbször azt, hogy az illetőnek magának nincsen véleménye!

És mit jelent a legtöbb esetben az, ha valaki különvéleményt nyilvánít?

Rendesen azt, hogy itélete fogyatékos és a hiúság sarkallja arra, hogy speciális szempontot foglaljon el.

Das heisst, wenn ich ihn wohl verstand:
„Ich bin ein Narr auf eigne Hand“ —

mondja Goethe.

Ha e véleményem, Goethe zsirója ellenére is, — melyet szerencsés voltam kiereszkölni — merészen pesszimiztikusnak látszik, úgy enyhítse ezt a látszatot az a közkeletű fölfogás, hogy az olyan vélemény, mely szerint az emberek nagy többsége mindig bölcse, mindig igaz-

ságosan és mindig lelkiismeretesen ítél: — a legmerészebb különvélemény.

A póruljárt menyasszony. Ez a darab címe, mely a bírálók véleménye szerint vigjáték, Lengyel Laura különvéleménye szerint: dráma. Szerzője: Az élet. Szereplői ezek: X. kisasszony = menyasszony. Y. ur = vőlegény. Z. ur = a vőlegény barátja.

A darab meséje pedig ez:

X. kisasszony nemesak a világ előtt, de vőlegénye szemében is rejtély volt, vagyis X. Ismeretlen tartalom, problematikus érzelmeny-nység, titokzatos lelkület, egy szóval talány. Y. vőlegény, (aki nem tévesztendő össze Roméoval, mert belül sem hasonlítanak egymáshoz, de még az ármányos szerelem Ferdinándja sem telik ki belőle), minden áron azon mesterkedik, hogy a talányt megoldja, vagyis belelásson menyasszonya szívébe. És vajjon mit cselekszik Y, hogy ezt a célját elérje? Talán konzultál azzal a doktorral, aki a szemekből olvassa ki, hogy mi lakik belül? Nem! Ez ugyan modern dolog, de nem praktikus. Leborul talán az előtt, aki a vesékbe és a szívekbe lát és felfohászkozik hozzá, hogy világosítsa meg az ő sötétben bolyongó elméjét? Ezt sem teszi. Hiszen ez még csak nem is modern... Vagy talán spiritiszták és hipnotizálóok segítségével oldja meg a rejtélyt és így tudja meg, hogy elérte-e az örök hűséget biztosító forrponot menyasszonya szívében a szerelem? Még ezt sem cselekszi meg, hanem — több gyakorlati érzéssel, mint előkelőséggel — fölháználja platonikusán Z. barátjának gazdagságát és ráveszi ezt a mindenre vállalkozó fiatal-

embert arra, hogy ő legyen az a Röntgen-sugár, mely X. kisasszony szívébe bevilágít. A terv kész, két hét alatt végre is van hajtv. Tizenegy napig nem a vőlegény, hanem Z. ur udvarol Y. menyasszonynak. E rövid időn belül X. kisasszony szívében a szerelem hőmérője Y-t illetőleg leszál a fagypontra, Z. irányában pedig forrponot mutat. Most azonban Z. a megálpodáshoz híven kijelenti, hogy ő csak a Röntgen-sugarat helyettesítette, Y. pedig egyidejűleg lemond az ígéretnek arról a tejjel és mézzel folyó földjéről, mely a tervezett házasság perspektívájában tárult föl előtte. És mit felel mindezekre a póruljárt menyasszony? Azt, hogy ő pénzbeli kárpótlást követel.

A Röntgen-teória, amint látjuk, tökéletesen bevágott. Fölismerhetővé vált minden, ami X. kisasszony szívében benne van — vagyis láthatóvá lett, hogy nincsen benne semmi. Azaz mégis. Van benne valami. De az inkább minusz, mint plusz. Olyan az, mint a vagyonleltár, ha nincsen benne más, mint adósság. Menyasszony, aki előbb jegyet vált az egyikkel, azután odaigérkezik a másiknak, végül pedig pénzt követel... az ilyen menyasszony szívében csak egy minusz rejlik, melynek érték helyettesítő kifejezése az, hogy: szeméremhiány.

Ez az eset a nagyvárosi életnek olyan epizódja, mely tulajdonképp csak mutatványszámba megy. Kivételesen fölszínre kerül egy, hogy tanuságot tegyen a többiről, melyek százával és ezrirel homályban maradnak. A menyasszony nem nőies, a vőlegény nem lovagias, az egész história nem szép — de korhű! Sőt egy kis humor is

diszeiből egyik-másik párt, az sem jöhet számitásba, mikor a nemzet életkedvéről, egészségéről és nyugodalmáról van szó. S ha az alattomos taktika már észrevette, hogy az ő görcsös ujjával csak ezekben az apró hiúságokban kapaszkodhatik meg, el kell dobni a hiúságokat, hogy a taktika is velük veszszen. A hiúság viszi a taktikát s a taktika viszi az egész rendszert, mint az ördög is vitte a fiáncot.

Döntő perc tehát a bécsi ut mégis. Döntő az egész törvényhozásra, amelyet érthetően figyelmeztet, hogy Bánffy Dezső a maga tradíciójához hiven, a saját temetése elől is meg akar szökni; hogy denevér módjára vette magát az ország üstökébe s nem akar onnan tovább röplüni; hogy tehát mentül előbb kölcsön kell kérni a józan paraszt recipjét s levágni a diszül szolgáló haját, mielőtt a denevér eljutott a nemesebb szervekig. Most ugyanis még a frizura árán is meg lehet szabadulni a denevértől...

BELFÖLD.

A válság.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, február 13.

A miniszterelnök hirtelen elutazásának nyomán az az érzés támadt a politikai körökben, hogy a válságban bekövetkezett a döntő fordulat. Jellemző, hogy szélteben az a hír volt elterjedve, hogy báró Bánffy magával vitte Bécsbe a kormány lemondását. Ezzel szemben a kormányhoz közelálló organumok és a vele összeköttetésben levő bécsi lapok erősen hangsúlyozzák, hogy a bécsi utazásnak semmi más célja nincs, mint az, hogy a miniszterelnök jelentést tegyen a béketárgyalások eddigi haladásáról.

Az a körülmény, hogy Széll Kálmán nem ment Bécsbe, hanem ezáltal igazán Rátótra utazott — csak tévedésből ment tul Győrön egy állomással s innen kerekedhetett bécsi utjának a híre — arra enged következtetni, hogy *követlenül* a döntés előtt csakugyan nem állunk. Lehetetlen ugyanis, hogy Széll Kálmán meghallgatása nélkül, egyoldalú információra döntsön az uralkodó. Sokáig azonban nem lehet már késnie a döntésnek, amely elozzlassa az immár türehtetlen bizonytalanságot és tiszta helyzetet teremtsen. Ma általában a korona döntésétől várnak mindent. A béketárgyalások sikerébe vetett bizalom ma némiképpen ismét megcsappant, noha tényleges rosszabbodása a helyzetnek nem következett be. Mind-

van abban, ha valaki sokat markol és — semmit sem fog.

Hogy mennyire korhű ez a kis história, az kitűnik abból a védelemből is, melyet Lengyel Laura erre a méltatlan ügyre pazarol. Az illusztris védőt a tárgy karaktere — no meg egy kissé a korszellem levegője is — erre a csodásan merész kijelentésre ragadja: *Senki sem felelős az érzelmei megváltozásáért!*

Bocsássá meg nekem, igen tisztelt nagyság, azt a fölvetést, hogy ön nem gondolta végig e nagyon is radikális elvet. Hiszen, mint a kétszer kettőből a négy, ugy következik ebből: a szabad szerelemnek proklamációja.

Vagy nem gondolja nagyság, hogy még sokkal furesőbb társadalmi rend váltána föl a mostanit, ha az, aki ma jegyet váltott a szökével és három hét mulva oltárhoz vezette a barnát, még csak beszámolóval sem tartozna azért, hogy miért változott meg ennyire a guszta?!

Igaz, hogy az uralkodó fölfogás a gyakorlati életben lezajló szerelmi tragédiákat és komédiákat nem valami katói szigorral bírálja el. De az a vezető elv, melyet nagyság kifejezésre juttatott, még a divatos fölfogást is túlhaladja — toleranciában.

Legyen szabad az ön különvéleményével szembe helyezni az enyémet.

Igért, fogadalm és eskü egyaránt és fölfelelő kötelez mindenkit. Aki pedig abba a keserves helyzetbe jut, hogy nem képes érzelmeinek megváltozását megakadályozni, az legyen képes legalább uralkodni az érzelmein! — miért? ... azért, hogy engedelmessé rabszolgája lehessen a kötelességnek. Mert nincs magasabb hivatás az emberre nézve, mint ez a rabszolgáság.

A feleség pedig köteles hű maradni az ő urához, ha mindjárt a déli égöv lobogó szelve-

össze az történt, hogy a négyes bizottság tagjai a házszabályok revíziója ügyében ma még nem tudtak megegyezni és így a tanácskozásukat egyelőre felfüggesztették addig, míg az ellenzéki megbizottak további utasítást nem kapnak. Ezt sokan úgy magyarázták, hogy a tárgyalások megszakadtak, noha erről nincs szó, sőt határozott közlekedés konstatálható a két ellentétes álláspont között. Az általános fölfogás ma mégis az, hogy a korona elhatározása fogja meghozni a rég várt megoldást.

Bánffy Bécsben.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök tegnap este 11 óraker utazott el Bécsbe, miután előbb itthon minisztertanácsával és több pártjabeli politikussal, leginkább a Tiszákkal értekezett. Ma reggel — mint rendes tudósítónk jelenti — Bécsbe érkezett a miniszterelnök és a dél-előtti folyamán előbb gróf Széchenyi Manóval azután gróf Thunnal és gróf Goluchowskival értekezett. Déli tizenkét óraker a Burgba hajtatott, ahol ő felsége nyomban külön kihallgatást fogadta. Este báró Bánffy hazautazott.

Kiküldött tudósítónk a következőket jelenti a miniszterelnök bécsi utjáról:

Bécs, február 13.

Bánffynak bécsi utazását minisztertanács előzte meg, melyet vasárnap hevenyészve tartott a kormány. A minisztertanács határozatából jött a miniszterelnök Bécsbe és erről Széll Kálmánt Rátótra még tegnap este táviratilag értesítették. Bánffy ma este 10 óraker visszautazott Budapestre.

A miniszterelnök fél óránál valamivel hosszabb ideig maradt ő felségénél. Döntés semmilyen irányban nem következett be. A felség meghallgatta Bánffy előterjesztését és fenntartotta magának a határozást arra az időre, amikor Széll Kálmán előterjesztéseit is meghallgatta. Az a hír van itt Bécsben, hogy Bánffy jelentéséből a felség meggyőződött a válság akuttá válásának közelségéről s így nem sokára Budapestre fog utazni, hogy ott a különböző politikai egyeniségekkel a válság megoldásáról konferáljon. Hogy Széll Kálmán feljön-e, vagy sem, arról itt nem tudnak semmit; némelyek azt hiszik, hogy holnap reggel megérkezik.

A miniszterelnök egyedül csak gróf Széchenyi Manóval értekezett a magyar politika ügyeiről. Azt hiszik politikai körökben, hogy küldetése nem volt lényegbe vágó, hanem csak ürügy arra, hogy a koronánál puhatolozzék, vajjon milyen a korona hangulata a kabinet

délyességével ostromolja őt a vér. És ha gyöngébb volt a kötelességtudása, mint a buja gerjedelme, — (itt van az eltérés a véleményeink között) — akkor ne a szenvedély heroizmusát tessék megcsudálni benne, hanem kicsinyelni és kikacagni azt a törpe asszonybeesületet, mely nem tudott más helyzetet teremteni, mint — a kapitulációt.

Mikor valami kicsinyes katonaugy, valami hitvány stratégiai kérdés forog szóban, akkor rögtön megértjük azt, hogy a szubordináció és a háborunak célja áldozatokat követel. De fogékonyságunk rögtön megszűnik, mielőtt a kérdés az uniformisból kivetkőzik.

Waterloo előtt az angol hadvezér Wellington herceg engedélyt kérte arra, hogy a pusztulással fenyegető pozíciót seregével elhagyhassa. A herceg pedig ezt a lakonikus napiraparcot adta ki: „Haljatok meg, de ott, ahol vagytok.” Nem volna-e éppen ily jogosult, ha a legyőzhetetlen szenvedélyről deklamálo hitveseknek hasonló szigorúsággal dobná oda a parancsot a közfelfogás? Vagy csak a stratégiai cél érdemli meg a törhetetlen szigorúságot, a név becsülete és a vérnek tisztasága nem?

Aki a nagy és minden áldozatra kész emberi szenvedélyek hatalmas kitérőit megcsodálja, az meghódol ama pszichikai törvény előtt, mely szerint minden kivételes jelenség és minden szörványosan mutakozó tünemény egy-egy pillanatra megbénítja a gondolkozást, vagyis ámulatba ejt. De aki a köznapilek szeszélyesen változó hangulatait hatalmas indulatoknak kereszteli és minden kötelességszegés számára a dispenczióit készenlétben tartja, az nem tisztítja, hanem pusztítja az erkölcsöket és a társadalmi nihilizmust mozdítja elő.

irányában, minthogy erre nézve aggodalmas hírek érkeztek a miniszterelnökhöz az utóbbi napokban.

Hallatszik, hogy Bánffy fogadatlása a felség részéről elég kegyes volt, személye iránt a király jóindulatot mutatott, de alkalmat vett magának arra, hogy politikai tekintetben a kormány eddigi eljárásáról teljesen eltérő véleményét Bánffy előtt hangoztassa. Noha itteni politikai körökben koncedálják azt, hogy Bánffy utjának talán halogató célzata lehetett, mégis azt hiszik, hogy azzal az impresszióval megy vissza Budapestre, hogy ez az utja is siettelni fogja a megoldást. A Bánffy kormány hivatalban maradását és a harc politikájához való visszatérést is merőben lehetetlennek tartják. Kétségtelennek mondják jól értesült politikai körökben, hogy a korona most még inkább ragaszkodik a kompromisszum létrejöttéhez, mint ez előtt, mert a megegyezésnek Széll Kálmán javaslatai alapján való elfogadására már csak az osztrák politikai helyzetre való tekintettel is kiváló súlyt kell helyezni az uralkodónak.

Mindezeknél fogva nyilván már csak a négyes albizottság tárgyalásait várja be a korona, hogy azután, ha a kuriai bíraskodás és a házszabályrevízió kérdésében létrejött a megegyezés, a személyi garanciák kérdésében is döntsön és ezzel megindítsa magát a válság lebonyolítását, amelyet az ország oly türelmetlenül vár.

A félhivatalos jelentések a bécsi utról és a vele összefüggő dolgokról így szólnak:

Bécs, február 13.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ő felsége ma délben 12 óraker báró Bánffy Dezső miniszterelnök kihallgatáson fogadta, amelyen a miniszterelnököt beható jelentést tett a parlamentti helyzet szanalása céljából folyt tárgyalások eddigi menetéről. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma visszautazik Budapestre. Mint értesülünk, illetékes helyen egyáltalán nincs terbe véve egyes személyek meghívása oly célból, hogy ő felsége kihallgassa őket a helyzet felől.

A Budapesti Tudósító pedig ezeket mondja egy ma esti kommunikéjében:

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök, aki tegnap este Bécsbe utazott, holnap reggel ismét Budapestre érkezik. Ma délben a király a miniszterelnököt másfél órai magánkihallgatáson fogadta, amelyben a miniszterelnök a kompromisszum-tárgyalások jelenlegi állásáról tett előterjesztést ő felségének.

Bécsi lapok az audienciáról.

A Neue Freie Presse mai estilapja egy budapesti távirata többek közt ezeket írja:

Bánffy tegnap sokáig tárgyalta Tisza Kálmánal a helyzetről. Mai utjának célja az, hogy informálja a királyt a magyar politikai helyzetről és hogy tájékozást szerezzen magának a király hangulatáról a kormányval szemben. Itt nem hiszik, hogy Bánffy már ma abban a helyzetben volna, hogy a koronának olyan határozatát provokálhassa, amely Bánffy személyére nézve is döntést tartalmazna. Pedig ez a helyzet teljesen tisztázna. Mindazonáltal ez a lehetőség sinesen kizárva. A krízis jelen állapotában az a legfőbb kérdés, hogy a sokáig húzódo békealduzásoknak egy hatalmas szóval véget kellene-e vetni vagy sem.

A dolgok mindenesetre úgy állanak, hogy Bánffy már feljogosítva érezhetni magát arra, hogy a bizalmi kérdést a korona előtt fölvesse és a kabinet lemondásával vessen véget a tarthatatlan helyzetnek. Azonban, hogy báró Bánffy már most el volna erre határozva, abban több oldalról kételkednek.

Ugyanez az estilap még a következő budapesti táviratot közli:

Beavatott helyen azt a nézetet vallják, hogy a válság a tetőpontra jutott és a döntést nem lehet már tovább halogatni. Kétségtelen immár, hogy az ellenzékkel folytatott tárgyalások eredményre nem fognak vezetni, mert az ellenzék sem az indennit, sem a házszabályrevízió kérdésében nem tágit intranzigens álláspontjától. Mivel a kormány nemesak minden megtörtént eseményért, hanem még a mulasztásaiért is felelős, mindenki elérkezettnek tartja a korona döntésének szükségességét. Bánffy már 6 héttel ezelőtt kijelentette a király előtt, hogy az ő személye

nem lehet a békétárgyalásoknak akadály. Bánffy egyuttal késznek nyilatkozott visszalépni, ha a pártok közt létre jön a béke. Ma azonban mindenki előtt világos, hogy a békétárgyalások sikertelenek maradtak. A törvénytelen állapot pedig provokálja a döntést. Hir szerint a döntés ma még nem lesz meg, mert a király még más politikai személyiségeket is ki akar hallgatni. Arról is beszélnek, hogy a király Budapestre jön, habár ez ideig még nem is intézkedett erre néve. Bárányffy még ma estére vagy holnap reggel Budapestre várják.

A mai békétárgyalások.

A békétárgyalások folytatására kiküldött ellenzéki bizalmi férfiak ma délelőtt feltizenként órákor összegyűltek a képviselőház első emeleti termében.

Az értekezleten megjelentek: *Thaly* Kálmán, *Horánszky* Nándor, dr. *Tóth* János, *Bartha* Miklós, *Polónyi* Géza, *Hentaller* Lajos, *Molnár* János és *Györy* Elek. A még mindig beteg *Kossuth* Ferenc helyett *Thaly* Kálmán elnökölt.

Az értekezlet két óráig tartott. *Györy* Elek és *Horánszky* Nándor részletes jelentést tettek a négyes bizottság eddigi tanácskozásairól; megismertették azokat a pontokat, melyekre néve eddig megállapodás történt, majd azután ismertették azokat a differenciákat, amelyek a kuriai bírások, s a házszabályok revíziója dolgában még fennmaradtak.

Közeledés mind a két kérdésben történt.

A kuriai bíráskodást illetőleg főleg két pontra néve vannak még lényeges differenciák. Az egyik a közigazgatási tisztviselők korteskedésének és közreműködésének megakadályozását célzó intézkedésekre vonatkozik. A kormány bizalmi férfiai ugyanis nem mentek bele abba, hogy a főispánok, alispánok, polgármesterek, szolgabírák ne léphessenek fel a saját hatósági területükön képviselőjelöltek. A másik pedig az, hogy a választási visszaélések dolgában folyamatba tett közigazgatási ügyekben harmadfokilag ne a belügyminiszterium, hanem a közigazgatási bíróság döntsön. Az ellenzék delegáltjai a kormány bizalmi férfival szemben erre vonatkozólag rámutattak arra az anomáliára, hogy a kormány álláspontja mellett lehetséges az is, hogy a belügyminiszter választásánál felmerült visszaélések dolgában a belügyminiszter döntsön.

A házszabályok revíziója dolgában számos intézkedésre néve történt közös megállapodás. Megakadtak azonban az elnök diskrecionális hatalmára vonatkozó intézkedések megállapításánál, amelynél gróf *Tisza* István, a kormány egyik bizalmi férfa a házszabályok 204. és 205. §-ainak radikális megváltoztatását követeli.

A kormány kiküldöttjei ragaszkodnak ahhoz, hogy az elnöknek megadassék az a jog, hogy az ülés rendjét megzavaró képviselők ellen karhatalmat alkalmazhasson, az üléseket tetszése szerint való időre felfüggeszthesse stb.

Az ellenzék ezzel szemben rámutat arra, hogy a harminc éves gyakorlat is megmutatja, hogy a mostani rendelkezések megváltoztatására semmi ok sincs. A képviselők kivézetése teljesen fölösleges intézkedés, de keresztülvitele is nagy nehézségekbe ütközik, mert nem lehet teljesen precízitással megállapítani, hol kezdődik és hol végződik a „Ház” tereuma. A fegyveres erő megállapítása is lehetetlen, mert az 1848. IV. törvény cikk 14. §-sa a nemzetiséget jelöli meg annak, mely a „Házban” „szükség esetén” a rend és csend fönntartására alkalmazható, de a nemzeti őrség tudvalevőleg már nem létezik.

A pártközi konferencia mindenben helyeslőleg tudomásul vette kiküldöttjeinek eljárását és megállapodásait, mire a kormány bizalmi férfival folytatandó tanácskozásokhoz plein pouvoirral látta el őket.

A négyes-bizottság délután öt órákor ült össze a képviselőház első emeleti tanácskozó termében. A tanácskozás másfél óráig tartott, de a házszabályok 204. §-a dolgában ma sem jött létre megegyezés. Erről a negatív eredményről a következő félhivatalos értesítést tették közzé:

Bárányffy Géza honvédelmi miniszter és gróf *Tisza* István országgyűlési képviselő ma délután folytatták az ellenzék két

bizalmi férfival, *Györy* Elekkel és *Horánszky* Nándorral a házszabályok módosításáról szóló javaslat tárgyalását. Másfél órai tanácskozás után konstataáltatván, hogy az ellenzéki bizalmi férfiak nem érzik magukat felhatalmazva a házszabályok 204. §-ának a kormány által kívánt módosítását elfogadni, sőt arra sem, hogy egyelőre legalább elfogadható közvetítő javaslatot tegyenek, az elnöki diskrecionális jogok biztosítása pedig a kompromisszum-tárgyalások egyik mellőzhetően főfeltétele, a tárgyalást ma megszakították azzal, hogy újra felveszik, ha az ellenzék bizalmi férfiai a holnapi nap folyamán abba a helyzetbe jutnak, hogy e tárgyban elfogadható közvetítő javaslattal járulhatnak a négyes bizottság elé.

Az elmaradt bárósítások.

A Magyar Távirati Iroda ma a következő bécsi táviratot közli:

Azok az ismételt korpoltált híresztelések, amelyek egy rangemelésre vonatkozó javaslattal legfelsőbb helyen állítógat történt visszautasításáról szólnak, mint lehatarozottabban jelenthetjük nevetségos koholmányok.

KÜLFÖLD.

A lóvá tett közvélemény.

— A Dreyfus-pör revíziója. —

Budapest, február 13.

Quesnay de Beaurepaire-ben már fogott magának alkalmas einkostársat a Dupuy-kormány, egy újmódi *Don Quixotte*-t, akiből csak a humor hiányzik s aki a szájalom hangulatát kelti az objektív szemléletben. *Beaurepaire* urral kétségkívül fog még foglalkozni *Lombroso*, a turini tudós, egy pár kötetben. Addig azonban *Beaurepaire* politikai tényező és francia hős, oly annyira, hogy a kormány, amelynek nem sok jutott ki a népszerűségről, az emberileg mélységesen komoly ügyekben is a szemlalmok e derék és népszerű vadórát követi. Követi egy új keletű tervvel, amelyet a legenyhébb kifejezéssel széhhalmosságnak kell elneveznünk.

A terv az, hogy most, amidőn a semmitőszék büntető tanácsa ki akarja nyomtatni a Dreyfus-ügyre vonatkozó iratokat, mintegy 2000 darabot, s így a nagyvilág lelkiismeretét a tények megősmertetésével egy lidérenyomástól akarja megszabadítani, — a kormány siet e fáradságot a semmitőszék büntető tanácsa vállairól levenni s letajánlani, hogy majd az igazságügyi miniszter végzi el ezt a tipográfiai munkát.

Ez magyarul annyit, mint lóvá tenni a közvéleményt.

Mert lehet-e feltételezni egy olyan ruganyos jellemű és kaucuk-dereku urról, amilyen a francia igazságügyi miniszter, hogy a Dreyfus-ügy összes aktáit a nyilvánosság elé bocsátja? Nem ugyanez az ur volt-e egyik tagja annak a kormánynak, amely Dreyfust száműzetésre ítélte? Nincs-e oka ennek az urnak és *Dupuy*nek és *Félix Faure*nak, akik mind miniszterek voltak a Dreyfus elítélésekor, attól tartani, hogy a 2000 akta közt lesz egypár, amely, ha nem fontos is talán magára a nagy perre, mégis alaposan kompromittálja a kormányt, amelynek több tagja már akkor szerzője volt a század legnagyobb igazságügyi bűnének? S nem olyanok ismeretes-e a Dupuy-kormány, mint amely kész a piros ceruzát igen élénken szerepeltetni az ilyen kényes aktacsomóban?

Nos, bizonyosak lehetünk, hogy az a Dreyfus okmánytár, amelyet a francia igazságügyi miniszter rendez sajtó alá, méltán oda állitható a kitűnő *Walsin-Esterházy* okiratos történeti művei mellé. Kíváncsiak vagyunk a hivatalos műre. Ennél érdekesebb igazságügyi nyomtatványra bizonyára nem akad a leglelkesebb kuriózumgyűjtő sem.

Belőle egy politikai elv sugárzik ki: lóvá tenni a közvéleményt.

Csodálatos, hogy ezt a doktrínát éppen egy republika bocsátja világgá.

Páris február 13.

A semmitőszék büntető tanácsa néhány héttel ezelőtt elhatározta, hogy a Dreyfus-ügyre vonatkozó

iratokat, mintegy 2000 darabot, kinyomatja. Az igazságügyi miniszter azonban azt határozta, hogy az iratok kinyomását elveszi a semmitőszéktől s maga vállalta el ezt a munkát.

A revízió-pártiak félnek, hogy a kormány az iratok közül ki fogja selejtezni mindazokat, amelyek *Dreyfus*ra néve kedvezők.

Páris, február 13.

Lebel igazságügyminiszter a szenátusban benyújtotta azt a törvényjavaslatot, amely a revíziós ügyeket a semmitőszék egyesült tanácsai elé utalja döntés végett. A törvényjavaslat tárgyalására külön bizottságot fognak választani.

Páris, február 13.

A semmitőszék büntető osztálya tudvalevőleg január 8-án állapította meg azoknak a kérdéseknek sorozatát, melyekre *Dreyfus*nek felelnie kell. A kérdéseket táviratilag közölte a Guyana-szigetek kormányzóságával, hogy azokra néve hallgassa ki *Dreyfust*. Pár nappal előbb gyors postagözzsel ugyane tárgyra vonatkozólag irásbeli közlést küldtek a kormánynak. Amint ez most *Dreyfus*hoz eljutott, ő azt a kérdést vetette föl, hogy irásban kell-e a kérdésekre felelnie, mivel a január 8-iki távirati kérdésekre előzővel már megfelelt. A semmitőszék büntetőosztálya, mely viszont ezt a kérdést kábelsürgönyben megkapta, azt felelte a kormánynak, hogy az elítélre bízza, hogy mit tegyen és e tekintetben az ő nyilatkozatának sem határt, sem utasítást nem akar szabni.

Páris, február 13.

Rogert, a *Grande Bataille* szerkesztőjét mult év szeptember 13-án megtámadták. Ebben az ügyben ma tartott a seine-megyei esküdtszék tárgyalást három értelmi szerző ellen. *Guerrin* az *Antijüifs* kiadója bünrészességgel van vádolva. Szigorú intézkedéseket tettek a rend fenntartására. Mintegy 50 anarkista a törvényszéki épület előtt tüntetni akart, a rendőrség azonban szétoszlatta őket és közülök nyolcat letartóztatott.

Páris, február 13.

Az esküdtszék felmentette ama támadás három tettesét, melyet *Roger* a „Grande Bataille” igazgatója ellen intéztek. Az ítéletet „Éljen a jury! Éljen a hadsereg!” kiáltásokkal fogadták. Komolyabb rendzavarás nem fordult elő.

HIREK.

Budapest, február 13.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Február 15-én új

előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Beteg főhercegnő. A *Wiener Abendpost* jelenté, hogy *Mária Immaculata* főhercegnő, aki több év óta májbetegségben szenved, a sziv tájékán és az emésztőszervekben beállott komplikációk következtében egy idő óta ágyban fekvő beteg. Gyakori álmatlansága és rossz étvágya nagyobb fokú bágyadtságot okoz, amelyet még fokoz az időnkint beálló nehézelékezés.

— Két miniszter Fiumében. Fiuméből jelentik, hogy báró *Dániel* Ernő kereskedelmi miniszter tegnap a gyorsvonattal utazott el Fiuméből. — *Wlassics* Gyula közoktatásiügyi miniszter tegnap *Székely* László gróf kormányzó és *Gaál* Tibor miniszteri tanácsossal meglátogatta a főgimnáziumot. A miniszter meghallgatta az előadásokat, maga is intézett kérdéseket a növendékekhez s kellemesen lepte meg az, hogy a növendékek egyformán jártasak a magyar és az olasz nyelven.

— Új francia konzul Budapesten. Gróf *Turenne* francia főkonzult, ki évek óta igen kedvelt tagja a budapesti előkelő társaságnak s igazi francia szeretetreméltóságával megnyerte mindazokat, akiknek vele érintkezni volt alkalma, kormánya most követte nevezte ki. Őszintén gratulálunk a grófnak ehhez az előléptetéshez, habár épp olyan őszintén sajnáljuk is fővárosunkból való eltávozását. A francia kormány a konzulátus ügyeinek vezetésével *Riffault* urat, a kairói követésé eddigi titkárárt bízta meg.

— Hamvázó szerda. A farsang immár a végét járja. Holnap lesz hushagyó kedd, farsang utolsó napja, holnapután pedig már hamvázó szerda, amelyet a szokások szertartások között ünnepelnek a főváros katolikus templomaiban. Minden plébánia-templomban reggel nyolc órákor kezdődik a hamvázás, amelyre kivonulnak a középiskolák katolikus növendékei. Hamvázó szerdán kezdődik a bűjt, amely hat hétig tart.

— A trónörökös főudvarmestere meghalt. *Abbaziából* táviratozzák, hogy gróf *Abensperg-Traun* Ottó, *Ferenc Ferdinánd* főherceg főudvarmestere a mult éjjel ötven éves korában meghalt.

— **A vakációk új rendje.** A kultusz-miniszter nem tartja okos dolognak a vakációkat úgy, ahogy most kapják ki a diákok. Azon gondolkodik, hogy a nagy kéthónapos vakációt kettő osztja. Szóval: csak egy hónapot adjon a kettő helyett s a másik hónapot valamikor az iskolai esztendő közepe táján utalványozza ki az iskolának. A miniszter terve nem sok rokonszenvre számíthat se az iskolában, se a tanárok között. Régi és jó az az, amit a kegyelmes ur meg akar bolygatni. Ezt mondja a Budapesti Tanári Kör is s utánuk bizonyára majd a vidéki tanári testületeknek is ez lesz a véleményük. A budapesti tanárok köre tegnapi foglalkozott a kérdéssel s egyhangulag azt a határozatot hozta, hogy a nagy vakáció úgy jó, ahogy most adják. Julius és augusztus nálunk a két legmelegebb hónap s természetesen legkövetkező alkalmas a tanulásra. Meddő fáradság lenne akármelyik hónapot is besorozni az iskolai esztendőbe. De sokallják a tanárok az apróbb szüneteket, a karácsonyi, husvétii vakációt, ami ez idő szerint tíz-tizenhárom nap, holott a pihenésre elég volna sokkal kevesebb is. Ezt a sok kis szünetet inkább egyesíteni szeretnék egy nagyobb, például egy hónapos pihenőbe, amit ilyenkor, februárban adnának ki. Ezzel kettőbe lenne osztva az esztendő. Az is kimondták, hogy értesítőt is csak egyszer kellene adni a tanulóknak és pedig az iskolai év közepén. A karácsonyi, husvétii ünneplést tönkreteszti az esetleges szekunda s minek rontani azt a kis örömet, ami a karácsonyfalván és a husvétii locsolással jár.

— **Justh Gyula gyógyulása.** Justh Gyula, a függetlenségi párt kiváló tagja régóta betegen fekvő fővárosi lakásán. A beteg képviselő most már annyira fölépült, hogy a mai szép napon kísérelhető szobájából. Képviselőtársai közül ma többen üdvözölték felgyógyulása alkalmából.

— **A tanítók Berzeviczy Albertnek.** A magyar tanítók turista-egyletének küldöttsége tegnapi tisztelt Berzeviczy Albertnek, hogy átnyújtsa neki a tiszteltbeli tagságáról szóló díszes okmányt. Dr. Verdy Károly elnök üdvözlésére Berzeviczy megköszönte a figyelmet, kiemelte a turisztika fontosságát s annak jó hatását, hogy a tanítók közvetve jó példaadással vannak az ifjúság testi nevelésének fejlesztésére.

— **Szilágyi Dezső köszönete.** Szilágyi Dezsőt, amikor a házelnökségről lemondott, Versec város közönsége dispolgáranak választotta meg. Ebből az alkalomból Szilágyi Dezső a megye főispánjához, Pálffy Elemérhez táviratot küldött, amelyben köszönetet mond a város törvényhatóságának és felkéri a főispánt, hogy köszönetét a város közönségének tudtára adja.

— **Sarkutazó herceg.** Krisztiániából írják, hogy Lajos Amadé abruzzói herceg, az olasz király unokaöccse, a napokban Larvikban járt, hogy ott a hajóépítőkkel megbeszélje egy hajónak a berendezését, amelyen június elején az északi sark felé szándékozik indulni. Hárombucos ugynevezett schooner ez, amelyen husz utas számára lesznek berendezett helyiségek. Az expedíció Arkhangelben százhusz kutyát vesz föl a hajóra.

— **Perczel Dezső Pécsen.** Perczel Dezső belügyminiszter tegnapi este Pécsre érkezett és a püspöki rezidenciába szállott. Fiát látogatta meg, aki október óta a szeminárium növendéke. Heltyey püspök a miniszter üdvözlésére Nádasdáról Pécsre sietett és má ebédet adott vendége tisztelőire. A miniszter ma éjjel visszautazott Budapestre.

— **Milyen a magyar petroleumforrás?** Már egy esztendeje is elmutt, hogy az ugynevezett szakértők Kriván Mihály palotai parasztember tanyáján petroleumforrást fedeztek föl. Akkoriban nemcsak a magyar lapokat, hanem a külföldieket is bejárta ez a hír, úgy, hogy csak úgy ostromolták az idegen bankárok Kriván Mihályt. Megegyeztünk azonban nem tudták vele, mert borzasztó árat követelt a forrásért. Most végre összevesztett Kriván Mihály a cimboráival, és kislát, hogy egy télen át nyolcszáz forint árá petroleumot öntöttek a kutba, hogy valami jólelkű idegent tévútra vezessenek, s jó ezresekért eladják neki a rossz forrást. Most még a nyolcszáz pengős „befektetés” is odavesztett, és Kriván Mihály se petroleumot, se vizet nem merithet a kutjából.

Ilyen a magyar petroleumforrás.

— **A hadgyakorlatok.** Az idei őszi hadgyakorlatokat a dunántúli vidéken tartják, még pedig Nagykanizsa és Zala-Egerszeg környékén. A hadgyakorlatokon a budapesti, pozsonyi, bécsi és gráci hadtestek vesznek részt. A hadgyakorlatok tehát az idén ugyanolyan nagyok lesznek, mint két évvel ezelőtt, amikor szintén két-két hadtest állott egymással szemben. Ő felsége főhadiszállása Zala-Egerszegen lesz. Az eddigi intézkedések szerint ő felsége a hadgyakorlatok befejezése után Pécsre megy át, hogy az ottani honvéd-hadapród iskolát megtekintse. Azután Frigyes főherceg birtokára Bélyére megy, ahol nagy szarvasvadászatok lesznek.

— **A császár.** A porosz képviselőház elnökének nem valami kellemes a dolga, hiszen emberföltéti éberség kell ahhoz, hogy megakadályozza az izgatott viták során, hogy valaki kiejtette azt a szót: császár. Mert a legfelső hadurról nem szabad a parlamentben beszélni. Ma mégis megesett, hogy egy képviselőnek kiszaladt a szája ez a veszedelmes szó. A belügyminiszterium költségvetését tárgyalták. Langerhand, aki egyuttal városatyja is, meginterpellálta a belügyminisztert, hogy miért nincs még megerősítve Kirschner berlini főpolgármester, hisz von der Recke belügyminiszter megígérte, hogy megteszi az előterjesztést. Miért nem mond hát le a belügyminisztert?? A császár...

Tovább nem mondhatta Langerhand, mert az elnök közbevetett: — A felség személyét nem szabad a vitába vonni!

A jobboldal zugva helyeselte a megrovást, a szónok pedig így mentegetőzött:

— Csak azt akarom kérdezni, hogy miért nem mond le a belügyminiszter, ha ellentétbe jutott azzal az urral, aki őt alkalmazta.

A jobboldal tulkiabálta Langerhandot, aki erre leült. Von der Recke belügyminiszter csak annyit felelt, hogy elvállalja a felelősséget a megerősítés elhalasztásáért, ami különben nem nagy szerencsétlenség.

Ajánljuk a porosz képviselőház tagjainak a következő körülírásokat, amelyek mind a tiltott szó helyett használhatók:

1. A királyi palotának háziura...
2. Az a negyvenéves férfi, aki harmincéves korában Bismarck herceget elcsapta...
3. Az az ur, aki mindenhez hozzászól és senkit sem enged beszélni.
4. A Hohenzollern nevű yacht gazdája...
5. A császárné férje...
6. Az a valaki, akinek a nevét, ha most föl említeném, az elnök ur így szólja: A császár személyét nem szabad a vitába belevonni...

S a többi!

— **Házasság.** Káhn Sámuel, Káhn Jakab örököségi cég baltája Husztról, eljegyezte Kupfer Fáni kisaszonnyt, Kupfer József kereskedő leányát Debrecenből. — Dr. Hirschfeld Antal budapesti ügyvéd és fővárosi bizottsági tag, eljegyezte dr. Friedmann Bernát budapesti ügyvéd és kamarai helyettes elnök leányát Erzsikét.

— **A hadsereg és a jogakadémia.** Pécsről a következőket táviratozzák a félhivatalos O. É.-nek:

A múlt évi december 2-iki uralkodói jubileum alkalmából a pécsi jogakadémia hallgató-ságának egy része által rendezett tüntetés miatt a tanári kar által elrendelt fegyelmi vizsgálat immár befejeztetvén és abból kifutvén, hogy ezen kizárólag az akkori politikai atmoszférára és más helyekről adott rossz példára visszavezethető mozgalmotól mi sem esett oly távol, mint a pillanat előtti hevében nemely helyen talán szupponált antindaszitikus avagy hadsergellenes szándék: nevezett akadémia tanári kara és ifjúsága előjöttnek látta az időt, hogy a vizsgálat fenti eredményét nyilvánosan is dokumentálja. E célból Zarna Károly tábornok, ténparancsnok előtt küldöttségileg megjelentek és a történet felett sajnálkozásukat kifejeztvén, előtte a lovasiasság követelményeinek is megfelelőleg kijelentették, hogy a tüntető ifjúságtól minden sértési szándék távol állott, minek folytán a katonasággal a régi jó viszony visszaállítását valamint a maguk részéről felajánlották, egy a katonaság részéről is kikérték. Nevezett tábornok önként értelem szinten örömmel fogadta a tanároknak és az ifjúságnak e galléros spontán ennucciációját annak kijelentésével, hogy a kölcsönös jó viszony a hadseregnek is legfőbb óhaját képezi.

Nem tudjuk, kinek az ötlete volt ez a furesz deputáció, de egyszerűen érthetetlen volt. Nagyra becsüljük mi is a polgárság és katonaság közt való benső, jó viszonyt, de miért bocsánatot kérni egy előkelő főiskola egész tanári karának és fiatalágának oly egyébként egészen jelentéktelen incidens miatt, amelyet senkinek sincs joga egyébnek tekinteni, mint néhány heves ifjú hírtelen fellobbanás miatt.

— **Hangverseny.** A budapesti V. kerületi főgimnázium ifjúsága február 18-án este fél nyolc órakor az intézet disztermében hangversenyt rendez.

— **A vidéki városok mozgalma.** Arad város polgársága mozgalmat indított, hogy Aradot közművelődési tekintetből az Alföld emporiumává fejlessze. Szeged példájára kulturpalotát akarnak építeni s ott berendezni egy nagy nyilvános könyvtart, amelynek nagybecsű alapját képeznék az Oreczy-Vásárhelyi-Atzél-féle könyvtárak. A Kölcsey-Egyesület meghívására ma odérkezett Fejérváry László, a Nemzeti Múzeum könyvtári őr, hogy megbeszélje a kulturpalota tervét az egyesülettel és a polgármesterrel.

— **Tanítók kegyelete.** A fővárosi tanítók segítő egylete, amely ő felsége 25 éves jubileuma alkalmával két tanítót árva számára 100—100 forintot ösztöndíjat alapított, újabban Erzsébet-alap címen két leányrának szintén biztosított ily összegű segélydíjat.

— **Amibe újra bele lehet örülni.** Az amerikai pénzarisztokrácia, mely úgy látszik, hogy csak addig józan, amíg összehordja a milliókat, örült summákat fizetett volna ki egy-egy támlászkéért tegnapi reggel, szemben a yanktoni tébolydával. Akik már abban gyönyörködnek, hogy két vonatot egymásra bocsátanak s gukkeron keresztül élvezik a szokatlan módon izgatott látványosságot, még izgalmasabb mulatságban részesülhettek volna tegnap: kigyuladt az örültek háza Yanktonban. A tűz hajnalban ütött ki és rohamosan terjedt. A szerencsétlen örülteket álmukban lepte meg a veszedelem s legelőbnyire zárt ajtóik mögött, amelyeket hiába döngöttek, nem nyílt meg előttük az út. Közben beomlott a tető is, az iszonyatos füst, hőség valóságos megvadította a betegeket. Sokan a lángokba rohantak, némelyek az ablak rását tépték ki a falból pusztá kézzel és levették magukat az emeletről, rémületes halálordítás, állagtak üvöltés hasogatta az agyát azoknak, akik a tűz közelébe merészkedtek — s ebben az iszonyatos hangzavarban egy-egy örült a legnagyobb nyugalommal szónoklatot intézett a tömeghez, politikai programját fejtegetve vagy valami új vallást diktálva a népek. Egy-egy csoportnak még sikerült betörni az ajtókat s elmenekülni. Az ápolók és az orvosok már az első lárma ott hagyták a házat. Az üvöltés aztán mindinkább elhalt s mire elpusztult a ház, iszonyatos csend lett. Tizenhét beteg porrá égett, egy csomó súlyos, nehéz sebet kapott s a többi szétszaladt mindenfelé. Hetek telnek el abba, míg összefogdoszák őket. Szóval: igazi amerikai látványosság volt, csak éppen a tribünök hiányzottak szemben a házzal, az utca tulsó oldalán.

— **Kedélyes tárgyalás.** Csaknem hihetetlen dologról ad hírt egy napolyi távirat. Az odaváló esküdtsek előtt ma valami kisebb jelentőségű tárgyalás volt. Amikor az esküdték verdiktje alapján a a bíróság kihirdette az ítéletet, a vádlott lekapta lábáról a cipőjét és odavágta az ügyész fejéhez. Az ügyész erre revolvert rántott elő a zsebéből, ami a hallgatóság körében olyan rémületet keltett, hogy az így támadt tolongásban sokan életveszélyesen megsérültek. A vádlott, aki szörnyen megijedt, a nagy zavarban mérget ivott, göresöket kapott, összeesett. Erre még nagyobb lett az izgatottság. Az eset híre már elterjedt a városban. Ezekre menő tömeg tolongott a törvényszéki épület előtt. Katonaságot kellett kirendelni és a bersajierik szuronyt szegezve tértek be a tárgyalási terembe. A rend csak azután állott helyre, hogy a zavargók közül többieket letartóztattak.

— **3.195.178—3.812.849.** A két hosszú numerus közül az első, a kevesebb, azokat a koronákat jelenti, amelyeket tavaly januárban fizettek be Budapesten adó fejében. A másik hosszú numerus, a nagyobb summa pedig az idei januári adó. Egy félmillióval több koronát fizetett Budapest lojális polgársága az idei januárban, amikor nem volt muszáj fizetni, mint tavaly, a mikor pergett a dob, ha remitens volt az adófizető. Ha azonban ebből a nagy pluszból valaki azt akarja kiokoskodni, hogy jobb az ex lex állapot, mint a becsületlen, alkotmányos, nem igen éri el a célját. Mert a kormányparti pénztételek és vállalkozások januárban tényleg egész esztendőre kifizették az adójukat — s a februári fizetési hajlandóság már szörnyű módú kisebb, mint amilyen tavaly volt. Tavaly február tizenkettedikén például 1.160.354 koronát vettek be a budapesti adópénztárak, az idén ellenben még százezer koronát se. S szomorú a bélyegilleték számadása is a kincstárra nézve. Az idén januárban majdnem hatszázezer koronával kevesebb bélyegilletéket fizettek be az állam budapesti kasszájába, mint tavaly januárban. Szóval: könnyen felkopik az álla az olyan kormányoknak, amely a törvényes állapotot kirugja a lábai alól.

— **Dollárok a téglákban.** Némely yankeenek annyi a pénze, hogy nem tud már vele mit csinálni. Hát olyat követ el, ami majdnem hasonlatos az ablakon való kihajigáláshoz. Ha már valami rendes dolog nem jut az eszébe az amerikai milliomosnak, akkor ki akar találni olyasvalamit, amire a pénzét elköltse, hogy olyan még sohasem lett legyen a világon. Így egy dollárkirály Pennsylvániában legutóbb egy házat építtetett magának, amely a nagyságához arányitva egyike az Egyesült Államok legdrágább építményeinek. A kis épület, amely csupa tüzesen anyagból épült s amelybe a földi javakban dusan megáldott amerikai fontos értékpapírjait, pótolhatatlan drágságait és legkedvesebb emlékeit akarja elhelyezni, körülbelül huszonezzer téglából áll. Egy-egy téglát egy dollárba kerül, s azonkívül belül is egy-egy ezüst dollárt rejtget. A milliomos nyilván arra gondolt, hogy ha későbbi nemzedékek egy-egy fáradt vándora ráakad e kedves ház valamelyik téglájára, ne emlegessék az ő nevét hálás kegyelet nélkül.

— **Jobb, ha befogjuk a száunkat.** Budapest tanácsa azt hiszi, hogy jogtalanul vette meg rajta az abszolutizmus 1861-től 1865-ig a törvénykezési költségeket s a summát a mai kormányon keresi. Persze, hogy hiába keresi. A többszörös sürgelésre, melylyel a főváros a pénzt szorgalmazta, ma érkezett meg a belügyminiszterrel a válasz. Kategorikus kis levelek, amiben a belügyminiszter tiltakozik a föltevés ellen, hogy ez a kormány jogutód lenne az abszolút kormányának. Különböző azt mondja a miniszter, hogy a fővárosnak joga sincs ahhoz a pénzhez, mert a törvénykeztést csak hatvankilencben választották el a közigazgatástól. Azóta fizeti a költségeket a kincstár, hát miért fizetné előbből, ha nem kötelezi rá a törvény... És végül egy jó tanácsossal is szolgát a város urainak a miniszter. Azt mondja, hogy jobban teszi a főváros, ha nem igen emlegeti ezt az egész dolgot, mert megjárhatja vele. Tudniillik Pest város annak idején elfelejtette kifizetni azokat a rendőri járulékokat, amelyeket az abszolút kormány anyakába sózott. Most meg eszébe talált jutni valakinek, hogy megvegye a fővároson ezt a kis pénzt. Szóval: valamelyik operettben énekelnek egy kuplét, a minék ez a refréne: — jobb, ha befogom a számat. — Tehát: jobb, ha befogjuk a száunkat.

— **A gutaütött bankár és még egy történet.** Egy párisi klubban a minap nagyban folyt a játék. A számokkal telerajzolt zöld asztalon halomba dobálva került az arany, amikor egyszerre csak, amikor a pöregtyű éppen azt jelezte, hogy a bank minden tétet elvesztett, megütötte a guta a bankárt. Átvitték a másik szobába, s míg a doktorok bajlódtak vele, mindenki hamar meg hozzátett a tétéhez annyit, amennyit tudott, hogy aztán a fizetésnél annál többet kapjon. Mire a bankár fölcusdolt és visszafutott az asztalhoz, akorra pénzüsség volt már ott, hogy nem tudja fizetni, fölözslatta az egész bankot. Ez alkalomból nem lesz érdektelen fölemlíteni azt a kis históriát, amelyben az ugynevezett *pénz-odatolók* keservesen megbűnhődtek. Ugyanis a kétesebb jellemű játékosoknak az a szokásuk, hogy amikor a bank kimondja, hogy vesztett, villámgyorsan megtöltik néhány aranytal a tétjüket, hogy így ennek a nagyobb összegnek a sokszorosát kapják. Ezt a kis csalást Párisban úgy hívják, hogy *faire la pousette*. Nos, hát egyszer egy klubban a bankár megkeverte a kártyát, huzott és szomorúan szólt:

— Uraim, vesztettem. De nincs nálam annyi pénz, hogy a tétet kifizthessem, hát lemegyek a ruhatárba, a kábetombban van a pénztárcám...

— Óh kérem, tessék! — hangzott mindenfelől. A bankár lement. Persze a játékosok megrögtanták az asztalt és úgy megrakták pénzzel, hogy csak úgy roskadozott. A bankár visszajött és mosolyogva szólt, miután még egyszer megnézte a kártyát:

— Pardon, uraim, tévedtem. A bank nyert... És besöpörte a nagyra nyult orru urak elől a pénzt.

— **Szerencsétlenség.** Novák István somodi földbírtokost — írja levelezőnk — holtan vitték haza tégnap a vadászatról. Többedmagával kacsákra vadászott, miközben egy sűrű zombékban eltévedt és belezuhant egy árokba. A kezében levő fegyver elsült és a golyó szívébe hatolt. A szerencsétlen ember szörnyen halt. A vidéken általános részvét nyilvánul a derék ember sorsa iránt.

— **Sikkasztó postatiszt.** Az ogulini rendőrség átiratilag a következőkről értesítette a főkapitányságot: *Vajo Marján* Podim, a fuzsinei posta-és táviróhivatal kezelőtisztje 1400 forintot sikkasztva megszökött. A sikkasztó 20 éves, nőtlen, 177 cm. magas, haja gesztenyeszínű, kicsiny szemű vannak, orra hosszas, esontos, bajusza pelyhedző. Különös ismerhető jele: balkezének feje összeszuszorodva, jobbkarja könyökén forradás van, első felső foga hiányzik, s ha beszél, folyton maga elő bámul. A rendőrség nyomozza.

— **Öreg honvédek harca.** Balogh Sándor, az országos honvédegyetlek központi bizottságának al-elnöke és Mikár Zsigmond, a bizottság titkára panaszt emeltek a főváros tanácsánál, hogy *Krivácsy József* ezredes jogosulatlanul használja a budapesti 1848—49-iki honvédegyetlek elnöki címét. A székesfőváros tanácsa azonban a panaszt elutasította. Balogh és Mikár e határozat ellen a belügyminiszterhez feleltek, de ez is elutasította őket, s így *Krivácsy* ezredes mégis csak használja az 1848—49-iki honvédegyetlek elnöki címét.

— **Az aradi ügyvédi kamara elnöke.** Aradról telegrafaljak nekünk, hogy az ügyvédi kamara a leköszönt *Hász Sándor* helyébe *Szalay* Karolyt választotta meg elnökének.

— **Új gát a Niluson.** Asszuában tegnapielőtt tette le a conaughti herceg az alapkövét egy új gát-építménynek, amelynek az a rendeltetése, hogy a Nilus vizállását száznegyven mérföldnyi vonalon emelje.

— **A kitiltott Bismarck-szobor.** A csehországi német túlzók nagy hibát követtek el, amikor nagy-német nemzeti érzelmeiknek egy Bismarck-szobor felállításával akartak politikailag pikáns kifejezést adni. A szobor felállítását tudvalevőleg megtiltották a hatóságok. De ezzel az ügy még nincs eltemetve. Égerben, mint onnan táviratozzák, a Bismarck-szobor felállításának megtiltása miatt ma délelőtt politikai tüntetés volt. A Schönereer-pártiak a *Wacht am Rhein* és a *Bismarck-dalt* énekelve járták be a főbb utcákat. *Hofer* képviselő a *József-szobornál osztrákellenes beszédet mondott.* A tömeg végül a politikai hivatalnokok fölözslítésára szétoszlott. A tüntetők egy zsidót véresre vertek.

— **Orth János.** Egy pillanatra újra felvilant a reménység, hogy a titokzatos an eltűnt főherceg még él valahol messze, délre Amerikától valami magányos szigeten, mint az Aranyember az ő Senki szigetén. Egy levélről beszéltek az utóbbi időben, amely Amerikából jött Costrenába, a Santa Margherita egy hajósától az atyafiságához. Ez a levél pedig nem érkezett meg, mert nem is íródott meg. Alaposan megáfólják a létezését. Most a *Neues Wiener Tagblatt* munkatársa fölkereste Capodistria közelében Giovanni Giaconit, Orth János egykori hűséges tengerészét és kivallatta, megkérdezte a véleményét a levélről.

— Volt-e a Santa Margherita fedélzetén egy Pajeurich nevű matróz Costrenából? kezdte meg a beszédet.

— Határozottan állíthatom, hogy mig Orth János szolgálatán voltam, ilyen nevű matróz nem volt a hajón — felelte Giaconi — ismertem ott mindenkit s minthogy én fizettem ki a legénységet, embereink névlistroma nálam volt.

— Tehát Costrenából senki nem szolgált a fedezeten?

— Azt nem mondtam. Két costrenai volt a fedélzetén, de csak Buenos-Ayrestől kezdve, amikor én már oda hagytam a hajót.

— Kik voltak azok?

— Jellemeik másodkapitány és egy tengerész, aki az én helyemre jött.

— Hogy hívták ezt az embert?

— Azt nem tudom.

— Ez esodálatos. Hátha őt hívták éppen Pajeurichnak? Sohasem hallotta a nevet?

— Mit törődtem én akkor vele és ki gondolt akkor tragédiára? Csak annyit tudok, hogy ez az ember sokáig élt Buenos-Ayresben, ahol vitolaravarrással foglalkozott, amíg a felesége meg nem halt. Két kis lányát ekkor haza küldte Európába. A magányosság talán kint okozta neki, azért hagyta abba a mesterségét s ment el a gazdámmal.

— Láttá legalább?

— Ó igen. A mikor Orth János kihajózott Buenos-Ayres kikötőjéből, elkísértem a hajót egészen a nyílt tengerre s akkor láttam az utódomat, de nem jutott az eszembe, hogy a neve felől kérdezősködjem. Más gondom volt: a gazdám és otthon az enyéim foglalták el a lelkemet. Csak annyit láttam, hogy magas, erős ember, széke szakállal, hogy nyílt egyenes lélek.

— Hát mi van mégis ezzel a Pajeursichsal? Hát semmi bizonyosat nem lehet róla tudni?

— Igen, ezzel bibelődöm én is s mihelyt olvastam a lapokban a dolgról, rögtön irtam egy fümei barátomnak, hogy tudakozódjék, mivel hogy ő közelebb van Costrenához.

— Ki ez a maga barátja?

— Ő is volt a Santa Margheritán és épp úgy, mint én, Buenos-Ayresben lépett ki a szolgálatból.

— S kapott tőle már értesítést?

— Igen.

És Giaconi egy Fiuméből ötödikéről keltezt levelet nyújtott át, amely így szólt:

Kedves barátom, — levelekről beszélni, amelyek valami Pajeurichtól Costrenába érkeztek volna s hogy egyáltalában volt ilyen nevű ember a Santa Margherita fedélzetén, az egyszerűen *mesecostrenában csak annak a tengerésznek a két árnyát éli, aki Orth Jánost legutolsó újtára elkísérte.* A nevét még tudom, de majd kérdezősködni fogok. Csak annyit tudok, hogy sógora, vagy nagybátyja *Sodich* kapitánynak. De abban bizonyos lehetsz, hogy az árnyak az apjukról *semmilyen uton semmilyen értesítést nem kaptak.*

— **Halálhírek.** Alistáli és laki *Végh* Adorján komárommegyei földbírtokos tegnapi Nemes-Öcsán rövid betegség után elhunyt.

Gróf *Abensperg-Traun*, Ferenc Ferdinánd főherceg főudvarmestere ma Abbaziában meghalt.

Dr. *Wintner* Samu ügyvéd e hó 10-én 20 éves korában Sárospatakon elhunyt.

Sugár Bernát, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank tisztviselője ma meghalt.

Schmidt Kálmán premontrei kanonok, volt 48-as honvéd, 72 éves korában Jászón meghalt. A temetés ma volt nagy részvét mellett.

— **Köszönetnyilvánítás.** Öszinte köszönetemet fejezem ki az *Apolló* közéleti részvénytársaság

igazgatójának, *Neumann* urnak és a társaság *tisztviselő-karának* részvétnéknél azért az imponzus kifejezéséért, amelyet megboldogult öcsém, *Berger* Sándor temetésén kifejtettek. *Berger* János.

— **A kis-celli panama.** A szombathelyi törvényszék kiküldöttéi erősen folytatják a vizsgálatot olyan irányban is, hogy ha vannak büntársai *Rosenberg* igazgatójának és *Riedl* felügyelőnek, azokat is kinyomozza. *Szalay* vizsgálóbíró holnap Kis-Cellbe utazik, hogy ott folytassa a vizsgálatot. *Pick* Henrik egy fővárosi lap ellen sajtópórt indított. Félhivatalosan ezeket jelentik Szombathelyről:

A sok váltoatlanság, amit egyes lapok a kis celli ügyről közölnek, a vármegyeházán megbotránkozást kelt. Ma például azt közölte egy esti lap, hogy a kis-celli járás községeit Reissig Ede főispán arra kényszerítette, hogy törzsvagyonekat a kis-celli takarékpénztárba helyezték el. Erre nézve megjegyezzük, hogy a főispánnak se joga, se módja beavatkozni a községek ügyeibe; a községek nem igen bírnak készpénzbeli törzsvagyonnal és Reissig főispán soha életében semmiféle érintkezésében sem állt a kis-celli takarékpénztárral s fogalma sem volt arról, hogy ott mire éltekének vannak elhelyezve. A főispán a bukás után kötelességszerűleg érdeklődött, hogy a betevők érdeke megóvassék. Általában az egész bukás magányja az igazgatóságunk, mely feladatai elmulasztásáért vagyonek egy részével lakol. A betétek az igazgatóság és a felügyelő bizottság vagyonával az *utolsó krajcárig* biztosítva lévén, az egész dolog az igazgatóságra nehezedik, tehát közveszedelemről szó sem lehet. A betevők teljesen megnyugodtak, mert az igazgatóság vagyona a betéti állománynak kétszeresét is fedezi.

— **Most???** Egy szegény csendőr-örsvetelő *Szisz-Régenben* megőrült, már be is vitték a kórházba. A szerencsétlen ember — mint vidéki lapársunk írja — nagyzási hőbortban szenved, amennyiben az a rögeszméje, hogy ő *Bánffy* Dezső s mindegyre kijelenti, hogy kész lomon-dani állásáról. — Szegény *Szabó* Károly fura időben választotta ezt a kétes értékű rögeszmét. Utána kell nézni, talán nem is beteg. Annyi magyarázattal mi is szolgálhatunk a doktoroknak, hogy *most*, ha valaki azt hiszi, hogy ő *Bánffy* Dezső miniszterelnök, az nem annyira nagyzási hőbort, mint inkább ildőzési mánia. Ha pedig már ezt hiszi, akkor még az a gyanus, hogy le akar mondani az állásáról. Mert aki *most* azt hiszi, hogy ő *Bánffy* miniszterelnök és le akar mondani, az — nem örült. Jó lesz a szerencsétlen *Szabó* Károlyt alaposan megvizsgálni, mert az egész viselkedésében nem sok a gyanus elem. A hiba ott van, hogy akadnak, akik ezt a jelen politikai viszonyok közt még nagyzási hőbortnak nevezik!

— **Ártatlanul a fogságban.** Jonkoping svéd városban meghalt nemrégiben egy *Gustafa* nevű csaknem száz esztendőss asszony, aki azzal tett szert szomorú nevezetességre, hogy negyvenöt esztendőt ártatlanul töltött a fogságban. Tizenhat esztendőskorában egy rablógylökossági pörbe keveredett, amelynek áldozata egy öreg hölgy volt, aki az ő férjes nővérénél lakott. Elmondta, hogy őt, egy Katalin nevű barátnőjét és az áldozatot séta közben rablók támadták meg, akik az öreg hölgyt meggyilkolták, míg ő a barátnőjével megmenekült. Később Katalin barátnője azt vallotta, hogy ők ketten követték el a gyilkosságot, de erre tanuk nem akadtak. Katalin külföldre szökött, őt pedig életfogytig tartó fogságra ítélték. Feltűnő szépsége a fogházi papra olyan mély hatást tett, hogy benső viszonyra lépett vele, amiért távoznia is kellett. Később a fogolynek sikerült megnyernie az őrt, akinek a segítségével meg is szökött, de elfogták és újra fogságba került. Mindegyre erősítette az ártatlanságát, de csak negyvenhét esztendő múlva kapott kegyelmet. Akkor a nővérehez ment s ott is mindig csak azt rebegette, hogy ártatlan. És egy svéd jogtudós, aki az aktákat tanulmányozta, szintén meggyőződött arról, hogy *Gustafa* asszony ártatlan. Éppen azon volt, hogy a pórt föllevenítse, amikor a szerencsétlen asszony meghalt.

— **Az Újságíró-sorsjegyek áldása.** A legtrikább esetek közé tartozik, hogy valamely sorsjáték főnyereményét szegény emberek nyerték volna meg. Az újságírók sorsjátékánál az első négy húzás főnyereményt négy, többé-kevésbé mostoha viszonyok között élt ember nyerte meg, míg az ötödik húzás főnyereményét a szerencse egy igazán nyomorral küzdő szegény munkásembernek juttatta. A szerencsés nyertől még tagból álló családjával majdnem egész télen át nyomorgott, míg végre a napokban szerény keresetbe jutván, az első megkeresett pénzből a húzás előtti napon *Gaedicke* A. fölarusítónál (Kossuth Lajos-utca 17.) egy újságíró-sorsjegyet vett magának. Talán nem is gondolt arra, hogy már masnap ment lesz minden anyagi gondtól. A szerencsés nyertő a húzás után egy lap utján értesült arról a szerencséről, amely őt érte, és még ugyanazon nap családjá kíséretében föl is vette a nyert összeget.

— **Andréeról.** Ha igaz az a távirat, amelyet Svéd és Norvégország pétervári követe, *Reuter-skjöld* küldött haza, *Stockholmba*, úgy Andréé, a merész léghajós, aki az északi sark fölfedezésére indult, tényleg áldozatul esett merész vállalkozásának. A svéd követ ugyanis azt táviratozza haza, hogy az Andréé haláláról szóló hír alkalmasint igaz, mert Kelet-Szibéria kormányzója, akinek területén, a tunguzok földjén, állítólag szétzuzott fejlett találtak meg Andréét és társait, megerősíti ezt a hírt, amelyet két tunguz ember közölt a kormányzóhoz néhány tisztviselőjével. A kormányzó egyébként már intézkedett, hogy a dolognak végre járjanak s biztosat tudjanak meg a vakmerő léghajós sorsáról. Éjjel érkezett *berlini* táviratunk szerint a *Lokalanzeiger*nek a következőket jelentik: *Hogard* kapitány, a híres déni sarkutazó, lehetetlennek tartja, hogy a megtalált holttestek Andréé és társaiéi, mert *Krasznojarszk* most hóval és jéggel van borítva, tehát, ha az Andréé expedíciója arrafelé szerencsétlenül járt, akkor a léggömböt, az utasokat és szerszámokat magasan elborította volna az óza; de különben is nagyon gyanusnak tartja azt a leírást, amelyet onnan a megtalált holttestekről és a műszerekről küldöttek. Ezzel szemben a pétervári obszervatórium igazgatója szerint nem lehetetlen, hogy Krasznojarszk közelében az Andréé expedíciója az, amely elpusztult, mert az a hegyvidék téli idején el van hagyatva, lakatlan, tehát akár hónapokig is heverhettek ott a holttestek.

— **Elemi csapások, katasztrófák.** Mindenféle elemi csapásról érkeznek hírek távoli országokból. Angliában a vihar pusztított, leginkább a *La Manche*-östrőrnél meg a *walesi partvidékeken* s olyan irtoztos volt, amintre nem emlékeznek ott. A viharral vizáradás járt, amely a vasutat pályáépítményét nagyon megrongálta és sok várost, főleg Walesben, elárastott. Sok hajótörést is jelentenek, például a *Bristol*-csa ornáról. — *New-Yorkból* szintén nagy szerencsétlenség híre jó Kolorádó-államban egy lezuhant lava vagy ötven bányász-kunyhót temetett maga alá. Hír szerint huszont olasz munkás, egy asszony és két gyermek pusztult el. Ezek közül hatot kiment már a hó alól, de meg voltak halva. Nyolc embert sikerült élve megmenteni. — Ugyancsak az Egyesült-Államok fővárosából jelentik, hogy *Yanktonban* (New York államban) az ottani állami őrlételekhez tegnap reggel leégtek. Tizenhét szerencsétlen elmebajos nyomorult odaveszett. Végül *hajószerecséltenséget* is jelent a *Reutter-ügynökség* Londonon át *Ponta-Delgadából*: a *Wechauken* gőzös ma a *Bulgária*, gőzös huszont utasával oda érkezett. A *Wechauken* azt hozta hírül, hogy *Bulgária*, amely a *Hamburg-Amerika-Lineé*, segítség nélkül maradt a nyílt oceanon, nyolcszáz mérföldnyire az *Avoriszigetektől*.

— **Műegyetemi Football-Club.** Tegnap tartotta a Műegyetemi Football-Club II. csapata, a Budapesti Torna-Klub II. csapatával való football-mérkőzését. A mérkőzés, mely kezdettől végig igen érdekes volt 3 : 1 goalal végződött a B. T. C. javára. Ennek oka főleg az, hogy a B. T. C. II. csapata nagyobb részt az I. csapat tagjaiból állott, sőt közöttük játszott az I. csapat legjobb forwardja, *Tompson* is, aki játékaival osztatlan tetszést aratott. A Műegyetemi Football Club II. csapatából kiűnt *Szeher*, *Lauber* és *Székla*. *Boros*, az M. F. C. kapuvédje összetörve került ki a játékból.

— **A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet** e héten hat szakosztályi ülést tart. Ma a *mű- és középítési* szakosztály tartott ülést, amelyen *Orbán Ferenc* értekezett *A heidelbergi vár renaissance-mestereiről*. Holnap este 6 órakor a *vízépítési* szakosztály ülészik. Ez ülésen *Bolla Mihály* olvas föl a *Magyarországi földművelésügyi vizsgálatok méréséről*. Csütörtökön az *ut-, vasút és hidépítési* szakosztálynak lesz ülése, amelyen *Cholnoky Jenő* tart előadást *A kínaiak hidépítéséről*. Végül szombaton, a *gépezési és bányászati* szakosztály ülésén *E. Illés Aladár* fog értekezni *A Székelyföld vasiparának fellendítéséről*. — **A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet** idei közgyűlésének egy alelnöki, az igazgatói és titkári állást kell betöltenie. E tárgyban e hó 25-én este 6 órakor értekezlet lesz, melyre az elnökség a tagok minél nagyobb részvételét kéri.

— **Rendőri hírek.** *Lilomszky Rudolf* 22 éves győri munkás tegnap este a várkert-rakodóról a Dunába akart ugrani, de az ugrás pillanatában elkapta egy rendőr és megakadályozta tetében. — *Enderle* Gizella újpesti születésű 19 éves cselédeány ma az ottani Deák-utca 11. szám alatti ház előtt eszméletlenül összeesett. A Károlyi-féle kórházba vitték, ahol egy csomó bucsulevelet találtak nála, amelyekben családott szerelemlről tesz említést. Kiderült később, hogy két deciliter tisztá alkoholt ivott.

Szell Kálmán kalandja.

Budapest, február 13.

Szombaton este Szell Kálmán kihajtatott a pályaudvarra. Rátótra készült, ahol nyilván jobban esik a vasárnapi pihenő. A pályaudvaron az emberek összeszegtak:

— A kegyelmes ur Bécsbe utazik.

Az emberek ugyanis ismerik Szell Kálmánt és ismerik a politikai helyzetét. Ellenben az emberek soha senki sem fogja egészen kiismerni. Mikor egyszerűen beérhették volna vele, hogy meglesik majd a kegyelmes urat, hol fog kiszállani: őket izgatni kezdte a kíváncsiság. S alig jelentkezett az első állomásnál a kalauz, aki a jegyeket megnézte, máris erős kísértésekkel találta magát szemközt. Az emberek, egyelőre elvben, különböző összegeket ígértek neki, ha Szell Kálmántól megkérdi, hogy meddig utazik s aztán az eredményről jelentést tesz nekik.

A kalauz ekkor így gondolkozott:

— Nekem hivatalos kötelességem és jogom is, hogy megkérdezzem az utasoktól, hol akarnak kiszállani. Ez többek közt a forgalom és az utas érdeke is. Az ajánlatot tehet nyugodt lélekkel elfogadhatom.

S öt perccel később ott volt a Szell Kálmán kupéjában. A kegyelmes ur újságokat olvasott a lámpa világánál és jegyzeteket csinált.

— Meddig méltóztatik utazni?

Szell Kálmán, miután a jegyét felmutatta, elmerülve olvasta tovább az újságokat s a kérdést meg sem hallotta. A kalauz megismételte:

— Meddig utazik a kegyelmes ur?

— Majd meglátja.

A kalauz érezte, hogy az ígért összegek kisziklanak a kezéből. De zaklatni sem merte az olvasó Szell Kálmánt. Csak egy utolsó kísérletet tett még. A kupé ajtóból visszafordult:

— Bécsig nem fogom zavarni.

— Jó. De kezdje meg mindjárt — felelte szórakozottan Szell Kálmán.

— Tehát Bécsbe méltóztatik utazni — kapott a szón a kalauz.

Szell Kálmán egy pillanatra gyanakodva nézett fel. Az ördög nem alszik s azok az újságrírok nagyon élelmesek. Ez a kalauz is talán riporter s egy *reputált* interviue miatt foglódik körülötte.

A kalauz szeme csakugyan zavart árult el. Azt mondta neki Szell Kálmán:

— Talán Bécsbe utazom, talán nem. De maga ugy-e, bizonyosan Bécsig utazik?

— Odaig.

— Akkor tehát reggelre azt is tudni fogja, hova utaztam.

S nyugodtan merült megint az újságokba. A kalauz lassan lépegetett tovább s közben egy kis monológgal kapacitálta magát.

— Világos, hogy a kegyelmes urnak Bécsbe kell utaznia. Mert először is így van ez jól a politikai helyzet szempontjából, mely távolról sem volna érdekes, ha Szell Kálmán csak Rátótra utaznék; másodszor pedig így van ez jól a zsebem szempontjából is, mely távolról sem telnek meg annyi baksissal, ha én most nem mondhatnám megbízóimnak, hogy a kegyelmes ur Bécsbe megy. De végeztél az a kegyelmes ur Rátótól meg is nevezte volna habozás nélkül, míg Bécs föltétlenül megköveteli a diplomatikus titkolózat. Egészen bizonyos tehát, hogy Bécsbe utazik.

S a kíváncsi utasoknak már habozás nélkül, határozottan jelentette, hogy a végső állomás — Bécs.

... A kalauz beszűretelte a diplomáciai kiküldetés díját. Az utasok az érdekes politikai hírehez fűzték kisdéd kommentárjaikat. Szell Kálmán az újságokat olvasta és jegyzeteket csinált. A vonat pedig érzéketlenül robogott az éjszakában s vitte a kegyelmes urat, a politizáló utasokat, egy csomó kereskedőt, asszonyokat, gyermekeket. Egy-egy fűtőre megállt s akkor kiszálltak vagy beszálltak. Így maradt el állomás állomás után s elmaradt egyszer már Győr is.

Szell Kálmán hirtelen felriadt:

— De milyen lassan cammog ma ez a vonat. Hé, kalauz! Hol vagyunk?

— Most hagyjuk el Győrt. Csak méltóztaték nyugodtan tovább olvasni.

— Nyugodtan? De hát én Rátótra akartam utazni!

A kalauz álla leesett.

— Rátótra? S én mindenkinek azt mondtam, hogy Bécsbe méltóztatik utazni...

... Négy órahosszat várt Szell Kálmán egy kis állomáson, míg visszamehetett Győrbe s onnan Rátótra. Mikor a hajnali szürkületből már feléje intettek a rátóti kastély körvonalai, a kegyelmes ur álmosan morogta:

— Talán jól is akart az a vonat. Az ország valószínűleg sokkal nyugodtabb lett volna, ha azt hallja, hogy a miniszterelnök mellett én is ott vagyok Bécsben.

Azaz: hűség és igazság illik a krónikáshoz. Szell Kálmán ezt nem mondta. De az ország gondolja, S az is valami...

A takarékpénztár operettje.

— Multja. — Nevezetességei. — A város bikája. — A király nyakkendőttje. —

Százéves multja van ennek a kis városkának, amely felé most az ország érdeklődése tekint. Valamikor száz év előtt csak egy kut volt a város helyén. Még mult esztendőben ott volt abban az eredeti formájában, amelyben akkor volt, mikor egy tanai leány a szüzs anyát látta benne; s amely megalapította a híressé vált kis Mária-celli bucsujáró helyet. Nem valami regényes fekvésű ez az alig 130 cseréppel fedett házu kis városka. Észak felé a Ság-hegy lapos tetejével mutat ugyan valamilyes regényességet, de kelet felé, nyugat és dél felé semmiféle erdő vagy hegy nem gyönyörködteti a szemet. A Ság-hegy tetején is volt valamikor egy kut, azt tartják — valamelyik — alighanem Vak Béla vára közepén (ennek romjai ma is megvannak), manapság azonban csak egy háromszögletű alponnt jelzi az alig egy méternyi kerek mélységet. 50 évvel ezelőtt zsidónak nem volt szabad a városban laknia. Dömlőkön laktak Celtől alig 5 percrenyire s csak az 50-es évek elején engedték meg a zsidó iparosoknak a letelepedést.

A város alapító csudakut ma is megvan, de már modern formában: szivattyus szerkezettel önti vizét. A városka uralma a zirci papok kezében volt sokáig. Hej változnak az idők! emlékszem, gyerekkoromban sokszor elnéztem azt a kis szekeret, a melyre a bucsujárások végével felrakták a 3-4 zsák aprópénzt, amit a jámbor hívő az oltári szentség mögött lévő rácos fülkébe vetett. Még emlékszem azokra a mozgalmal bucsunapokra, mikor még nem engedtek ki az utcára bennünket, mert a bucsusnép legázol, annyian voltak.

Néha kiszöktünk és letépedtünk az országot kellő közepere a koldusok közé, a porba, lábunk elé tettük a kalapot, s a jámbor bucsus nép szórta belé a kalácsot, amit már előre tartogat a koldusok számára; pénz is hullott sokszor. Legutóbb otthon voltam. Még a koldusoknak sincs nyoma. Gyéren szállingóznak a bucsusok, nem járják körül a kalváriát háromszor térdén állva, nem hevernek éjszakan keresztül a szentháromság lépcsőjén, ma már mindnek van helye az 5-6 szálloda és nagyvendéglő szénapadlásán és a félhajban. Akkor még nem volt szálló, csak egy korcma. De nevezetes ez a város arról, hogy parasztság nem lakik benne. Csupa „intelligencia”. 130 ház és 15 fiskális, 6 orvos és 2 állatorvos, nevezetes arról is, hogy a porkoláb is fiskális. (A takarékpénztár tömeggondnoka dr. Porkoláb József.) Van három takarékpénztára, gőzmalma, kórháza, (apáca)zárda iskolával, két felekezeti iskolája, óriási katolikus temploma, a zircieknek óriási kolostora, nagy vasuti csomópontja és egy modern zsinagóga. Végére hagytam a zsinagógát azért, hogy hozzátárhassam az apát adakozását is a zsidó templom építkezéséhez.

Az ilyen kis városnak nincsen érdekessége. Ha akad valami, azt már egy nap alatt lejárta a kisvárosi pletyka. Volt azonban olyan dolog is, amelyet nem lehetett lejártni semmiféle agyonbeszéléssel.

A közösi királygyakorlatok alatt híre jött, hogy a király Cellben fog lakni. Mindenki örült ennek a szerencsének, csak egy ember nem s ez a bukott takarékpénztár bukott igazgatója volt. A dolog így történt.

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Fiu-menesikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Koecsis-köpeny	10.—
LODEN	Havelok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—

LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szőrme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Koecsis-bunda	20.—
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szőrme-menesikoff	40.—
LODEN	Gazdászati bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI“-nál
JUSTITZ LEOPOLD

specialista loden-öltönyekben

Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

Az igazgató urat megválasztották városbíró-nak. Nem csodálható, ha ilyen nagyállású urnak irigyei is voltak, akik gunyolták, csak hogy bosszantassák a nagy urat. A városbíró ur neve alá mindig azt írta, hogy a város bírójá; de az „r” betűt olyan „k” formán írta, mely az „r” betűhöz is hasonlít, de jobban a „k”-hoz. Így történt, hogy őt szelvényhosszában csak a város bírájának nevezték. Hozzájárult ehhez még az is, hogy vastag bariton hangja volt. Bosszantották lépten-nyomon, fogta tehát magát és a városbírói süveget és az utóbbit a földhöz vágta. Hamarosan megválasztották a város érdemes szíjgyártó mesterét városbíró-nak. Most jött a király-látogatás híre. Persze nem örült az ex-bíró ur. A vége a dolognak az lett, hogy a király ő felsége a városbíró-nak eltávolítása alkalmával egy brillánsnyakkendő t adott, melynek tüze sokáig égette az ex-bíró ur szemét.

Mint mindenütt, úgy itt is vannak híres emberek. Olyanok, akik viszik a hangot, de nem a templomban, hanem a városban. Ilyen volt, s talán még ma is ilyen az egyik fiskális, akinek rovására írják föl Kis-Cell legelső párbaját. Hiteles kútfók után irhatom, hogy nem ez volt az első párbaj Cell területén. Vak Béla király két deli leventéje vívott meg a Ság alján lévő tisztán, a mai Cell területén Ilona hercegnőért. Valószínű, hogy volt még más eset is azon időben, de azokról nem emlékezik meg a krónika. Ez sem volna fontos, de a szőnyegen forgó takarékpénztár ügye szolgált a csülökre a legényeket. A takarékpénztár első éve veszteséggel záródott.

A közgyűlés igazgató hangulatban tanácskozott s indítványt kért a veszteség fedezésére. Az egyik kemencesalji földesur azt indítványozta, hogy rendezzenek bált a takaréki javára. Felpattan az ügyvéd ur s rákiált az ifjura, hogy *szamárr*. Végrendeleletet írt mindkettő a párbaj előtt. Hetekig másról sem volt szó, csak a párbajról. Már arról gondolkodtak (kitűnő eszme volt), hogy a párbajt a takaréki javára belépő díjjal csinálják.

Még egy híres emberről kell megemlékeznünk s ez a bakter. Életében semmi sem volt, halála után vált híressé a sírköve révén. Ezen a kővön ez a sírvers van:

Itt nyugszik egy jó embőr
Kinek kevés volt egy lüör
A neve volt Csorba Péter,
Alig hosszabb mint egy méter.

Boross Mihály.

Mentés vidéken.

— Jelenet. —

Egy vidéki városban Tóth Gáspárhoz ment a mentőkoci elűtött két lányt és a falhoz lapított egy koldust.

Az inspekciónak mentő: Hogyan, hát már visszajöttek?

A doktor: Vissza.

Az inspekciónak: Mi volt?

A doktor: Két gáz, négy lap, egy...

Az inspekciónak: Mi az: gáz?

A doktor: Gáz? Gázolás.

Az inspekciónak: Hát: lap?

A doktor: Lapítás. Ha mondhatom: „dag,” miért ne mondhatom: „lap”?

Az inspekciónak: Igaz. Szóval a mentőkoci jól működött.

A doktor: Igen. Lehetett volna öt „lap” is, de az a kocsi ügyetlenkedett. A sánta aljegyzőt akaruk odalapítani, de hiába utaztunk rá, nem lehetett. Az inspekciónak: Már bizonyon tudja, hogy a mentőkoci elöl futni kell...

A doktor: Tudja. A Szrólit sikerült a falhoz kenni. Futott a gazember a kocsi elöl, de odanyomtuk... Én vettem a kezembe a gyepőt!

Az inspekciónak: Ön pompás ember!

A doktor (büszkén): Meghiszem azt! Egy hét alatt kétszáz gáz! A pesti mentők se gázolnak ennyit!

Az inspekciónak: Nos, és a beteg, akihez mentek?

A doktor: Meghalt, szegény.

Az inspekciónak: Szegény.

A doktor: Ha tudta volna, hogy két gáz és négy lap volt, míg hozzáértünk, könnyebben halt volna meg...

Az inspekciónak: Igaz.

A doktor: Csak egyre kérem, kolléga...

Az inspekciónak: Parancsoljon!

A doktor: Adjon nekem más kocsi. Ez a János kiméli a rokonait. Egyet se akar elgázolni!

Az inspekciónak: A haszontalan!

A doktor: Egy mentőkoci legyen egy... egy... Brutus!

Az inspekciónak: Igaz! Brutus legyen!

—o.—

FŐVÁROS.

(*) A főváros egészsége. A székes főváros közigazgatási bizottságának mai ülésén dr. Schermann Adolf tiszti főorvos bejelentette, hogy a székes főváros közegészségi állapota, a múlt hónapig viszonyítva, kedvező volt, amennyiben a halálozások száma emelkedett 191-gyel; ezt leynkább a légző szervek bántalmi okozták; így tüdőgümőkórban 201 ember halt meg, tüdőgyulladásban 198 és gégegyulladásban 63. Nagy számban lépett föl az influenza-betegség. Csökkent a kanyaró esetek száma és a számarhurut, míg a diftéria, vörheny és tifusz-betegségekben levők száma szaporodott. A többi ragadós betegségekben nagyobb ingadozás nem volt. A múlt hónapban élve született 2067 gyermek, meghalt (a katonákat nem számítva) 7300 ember s így a születések száma 767-tel multa fölül a halálozásokat. A hajléktalanok menedékházában éjjeli szállást kapott 29.004 férfi, 8052 nő és 276 gyermek, vagyis összesen 32.332 ember.

(*) A budai villamos vasut menetrendje. A közúti vaspályatársaság budai vonalaira és menetrendjére vonatkozó kívánalmak tárgyalására kiküldött bizottság ma délután értekezletet tartott Halmos János polgármester elnöklése mellett. A bizottság, amelynek az ülése zárt és bizalmas jellegű volt, ma nem hozott érdemleges javaslatot, mert szükségesnek tartja, hogy előbb a vaspályatársaság igazgatóságát is meghallgassa. Hogy ez megtörténhessen, legközelebb újabb ülést fognak tartani.

(*) A közbiztonság a fővárosban. Rudnay Béla főkapitány a főváros közigazgatási bizottságának mai ülésén jelentést tett a fővárosnak múlt hónap közbiztonsági állapotáról, mely a jelentés szerint kielégítő volt. Összesen 1449 esetben fejezték be vizsgálataikat, amelyek közül 178 büncselekedet irányult az ember élete és testi épsége ellen. A vagyon ellen irányuló cselekedetek közül 1131 esetben fejezték be nyomozást. A fogház és telenőügyi osztályban ezernyolcszázhatvan ember ügyét intézték el. Közülük egyet javítóintézetbe vittek, eljárásságokhoz kisertek száztizenhatot. Kihágási büntetésnek elszöndevése után szabadlábra helyeztek ezernyolcvanhatot, eltoloncoltak háromszázkettsöt, kényszerutlevélet kapott kétszázhatvanöt. Kitiltottak a fővárosból harminckilenc embert és pedig 1—5 évig tizenötöt, 5—10 évig egyet s mindenkorra huszonháromat, akik közül nyole külföldi volt.

(*) Ingatlanok forgalma a fővárosban. A lefolyt héten átíratás alá kerültek a következő ingatlanok:

A budai oldalon: Palády Nándor és neje I. kerület Petneházy-réten 6221/1—2. számú telke 1000 forintért Neubrandt Lőrinc. Hartmann testvérek I. kerület Naphegyen 12.019. számú telkük 200 forintért Gallegó Edére. Id. Gill József I. kerület Alkotás-utca 27. számú háznak egyegyed része 1500 forintért Gill Józsefne. Ruckmich Jánosné I. kerület Gellérthegyen 11.123, 15.848—49, 11.597—98, 11.221. számú telkei Ruckmich testvérekre. Horn Istvánné és Horn Vilmos I. kerület, kőberekü dűlőben 9354—3, 82—3, 86—2, 9387. sz. telkei 13.500 forintért Löwenstein Antal és neje. Özevgy Heimbach Károlyné I. kerület, Naphegyen 2942. és 12198. sz. telkei özevgy Gretschl Józsefne. (Ajándék). Kiskuro Oberrecht Ferenc I. kerület, Tabán 243. sz. telke 1500 forintért Lorberer Györgyné. Sandbach Jánosné III. kerület 6253—54 sz. telke 450 forintért Zombor Károly és neje. Mihályi József és fia III. kerület, Táborhegyen 8516., 3717., 5224., 5823. számú telkei 800 forintért Kraft Márton és neje.

A pesti oldalon: Vuk M. és fia V. kerület Váci-ut 1168—70., 72—73—7. számú telkei 19.514 forintért Frankl A. Hermann és fia cégére. Csernák Lajosné X. kerület Alsó-Rákos 2096—8—70. számú telke 150 forintért Marjai Ferencnére. Sugár Dezső IX. kerület Rákos-utca 11. számú telke 3090 forintért Praskovszky Lajos és társaira. Horváth S. János és neje X. kerület Öhegyen 7984—3. számú telke 1747 forintért Schmidt György és neje. Kopf Dávid VIII-ik kerület József-körút 25. számú háza Balla Sámuelra. (Cseré.) Folkmann Mayer és neje X. kerületi Felső-Rákoson 7626. számú telke 1000 forintért Spitz Henrikre. Kern Ferenc IV. kerületi Bastya-utca 25. számú háza 60.500 forintért Mártiny Páira. Özevgy Koller Józsefné VIII. kerületi Kun-utca 12. számú háza Koller testvérekre. Pollák Sándor és neje VII. kerület Wesselényi-utca 11. számú háza 130.000 forintért Lessini Vince és neje.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

** Műsorváltozás az Operaházban. Az influenza időjárás sok bajt hoz a színházak repertoárjára. Ma este is az Operaházban Tannhäuser előadásában Venus szerepét a megbetegedett Rotter Gizella helyett Kacsér Margit énekelte. Holnap, kedden Mignon helyett Várady Margit megbetegedése következtében A bibliás embert adják elő; pénteken pedig a Várszínházban az előre hirdett Hunyady László közbejött akadály miatt nem lesz előadható, helyette Djamileh és Jó éjt Pantalon ur kerülnek szíre.

** Hangverseny a Lipótvárosi Kaszinóban. Fényesen sikerült hangverseny volt ma este a Lipótvárosi Kaszinó dísztermében, ahol a fővárosi irodalom- és művészetkedvelő közönségének javarésze jelent meg. Mint az est starja Lassalle tündökölt, és a mikor a jeles énekes a podiumra lépett, hosszantartó viharos taps fogadta. Lassalle művészte talán még tisztábbá szűrődött, a mióta nem hallottuk, de hangja, különösen a magasságban, sokat vesztett erejéből és fényéből, amelylyel azelőtt elkápráztatott. De még így is el tudta ragadni a közönséget, amely különösen a Martini-féle Plaisir d'amour és Wagner: Esticsüllaga után szünni nem akaró tapsviharba tört ki. Kleberly Klottild kissazonnyban nagyon intelligens és finom zongoraművésznővel ismerkedtünk meg. — Lassalle Tarnay Alajos kísérte pompásan a zongorán.

** Premiór a Nemzeti Színházban. Hercegg Ferenc Az első vihar című 4 felvonásos új színműve, amelynek nyilvános főpróbáját csütörtökön e hó 16-án délelőtt fél 11 órakor tartják meg — pénteken folyó hó 17-ikén a következő szereposztással kerül felésre: Litvay — Gyenes, Olga neje — P. Márkus E. Béni — Zilahy, Lorántfy — Csillag T., Lehel — Dezső — Császár, Szentmiklóssy — Egressy, Kopeckzynó — Vízvári, Gina lánya — Meszlényi A., Fördész — Abonyi, Péter — Körösmezey. — A darabot szombaton és vasárnapon megismétlik.

** Népszínmű a belügyminiszter előtt. Makróczy János, A becsület szegénye című népszínmű szerzője tudvalóleg a fővárosi közgyűlés előtt koresett orvoslást a népszínházi bizottságnak az ellen az évek előtt hozott határozata ellen, amely darabjait leiltotta a színpadról. A városatyák jóváhagyták a bizottság leiltó határozatát s ez ellen A becsület szegénye szerzője a belügyminiszterhez felebb. A miniszter most mint legfelsőbb dramaturg fog határozni a fölött, vajjon Makróczy népszínműve csakugyan olyan, amelyek vallási szempontból nincs helye a színpadon.

** Növendékek hangversenye. Szomogyi Mór konzervatóriumának növendékei vasárnap délután tartották meg az idei III. nyilvános hangversenyüket a bécsi produktív szövetezettel zongoratermében. A növendékek feladatuk kitűnően oldották meg szabatos, értelemszerűen kifejezőteljes előadásikkal. Kitűnő iskolázottságra vallottak: Kiskomáromy Hermina, Kádár Józseka és Kalmár Ilona énekelőadái; a zongoraoztlály növendékei közül különösen Antos Valéria, Haader Gabriella és Nyitrai Pál válnak mesterük díszre; a hegedű-oztlályban Jaulusz Adolf és Gutfreund Samu játszottak jeles technikával, míg a fuvala-oztlályban Fischer Béla aratot tetszést. Végül a közönség lelkes ovációban részesítette az intézet bugzó igazgatóját. — Az Aranyosi-féle felső kereskedelmi iskola növendékei Fényes Dező tanár tiszleltére hangversenyt rendeztek nagyszámú közönség jelenlétében. Énekel az ifjúsági énekkar, szavalt Barányi Emil, hegedült Moor Pál h. tanár, zongorázott Fényes Margitka, vonós hatost játszott a zenekar. A jól sikerült hangversenyt Moor Pál fiatal tehetséges szerzőző állította össze, kinek egyik jól sikerült szerzeménye is bemutatásra került.

** Az Auróra hangversenye. Az Auróra irodalmi és színpártoló kör február 15-én, szerdán tartja legközelebbi estjét a Nemzeti szálló termeiben. A hangversenyben részt vesznek: Dióssy-Handel Berta, Gazi Mariska, Szalóczy Irén, Zelinka Ilona, Altmann Leó, Kenedik Kálmán, Kun László és Lämpérth Géza.

** Mennyit ér a vasárnap a színházaknak? A legjobb színházi nap úgy másutt, mint Budapesten is a vasárnap, amikor az alsóbb néposztálynak is a legkedvesebb szórakozásai közé tartozik a színház látogatása. A budapesti színházak, különösen az évad derekán, a zsufolásig tömve vannak vasárnaponként s ez az a nap, amelyen nem egy budapesti színház pénztárának az aajtájára kiakasztják a kis táblát: Minden jegy elkel.

Alább érdekes kis statisztikát közlünk arról, hogy a vasárnap, mint színházi nap, mennyit ér a budapesti színházaknak pénzben kifejezve. Zsufolt házak mellett a budapesti színházak vasárnap bevételé a következő:

Magyar Királyi Opera	2200 forint
Nemzeti Színház este	1350
„ délután	750
Vigszínház este	2000
„ délután	1300
Népszínház este	1450
„ délután	900
Magyar Színház este	1050
„ délután	700
Összesen:	11700 forint.

A budapesti színházak vasárnap jövedelme tizenegyhétszáz forint, ami elég jelentős összeg s azt mutatja, hogy Budapest az elsőrangú színházi városok közé számít.

** Vendégszerzés. A Magyar Színházban tegnap Károlyi Sarolta vendégszerelt az Aranyalkodalm című darabban. A fiatal művésznő, aki a színpadra akar visszatérni, megmutatta, hogy sok jó kvalitása van, amelyek megokolják a deszkákra való visszatérését. A közönség a legrosszanebben fogadta a vendéget.

**** Dodó főhadnagy a színpadon.** *Pekár Gyula* kollegánk, Dodó főhadnagyot, ezt a novellából ismert pompás alakját, színpadra viszi. Az ismert főhadnagy don Juan, egy háromfelvonásos vígjátéknak lesz a hőse s a darabnak, amely rajza lesz egyuttal a zsenitársaságnak, *Dodó főhadnagy szabadságon* lesz a címe. *Pekár Gyula* most dolgozik darabja befejezésén s a darab valószínűleg még ebben az évadban színré is kerül.

**** Tina di Lorenzo Bécsben.** Az olasz színpadi Vénus, Tina di Lorenzo, aki a múlt évben nem a legnagyobb szerencsével vendég szerepelt nálunk, a bécsi *Carl-Theater*-ben újra fellép társulataival. A vendég szerepelt május havában lesz.

**** Az Olympia-színház bukása.** Berlinből táviratozzák, hogy az Olympia-színház kapui véggépp bezáródtak. Tegnap még két előadás volt; délután a *Dornröschent* játszották, este meg különböző mulatka egyveleget adtak csekély publikum előtt. A tagok február első napján már a fizetésüket sem kapták meg. A színház személyzete is a hitelezők ma együttes gyűlést tartottak, hogy esetleg folytassák az előadásokat, amíg hátralekös követeléseiket összehozzák.

**** Szerződötés.** *Sebestyén Gézát*, az Országos Színiakadémia ösztöndíjjal kitüntetett növendékét *Tiszay Dező* színiigazgató a pécsi nemzeti színházhoz szerződötete.

**** Darabváltozás a Népszínházban.** Hegyi Aranka asszony gyöngékedése miatt a keddre hirdett *Baba* előadása elmarad, helyette színré kerül *Holtomiglan*, a fő nő szerepben *Küry Klára*val.

**** A portás utján.** A berlini udvari opera drámai primadonnájának, *Sucher* asszonynak, aki mellékesen megjegyve a legelőkelőbb énekesnők egyike, különös kis esete volt a napokban a színházban. A művésznő elment a színházhoz, hogy részt vegyen a *Tristan* próbáján s mikor a művészbefjárón be akart lépni, előbe állt a színházi portás és ezeket a szavakat intézte hozzá:

— Mit akar itt? Hiszen el van bocsátva!
És nem is bocsátotta be.

A meglepett művésznő haza ment és otthon csakugyan az asztalán találta az elbocsátó levelet. A berlini udvari operánál mindenesetre a legkülönösebb módon adják tudtára a művésznőknek elbocsátásukat. Nemcsak megírják nekik, de rögtön — ki is dobják őket a színházból.

**** D'Annunzio új darabja.** *D'Annunzio*, a hírneves olasz drámaíró, elkészült *La Gioconda* című új drámájával. A darab csaknem egyidőben fog bemutatásra kerülni *Firenzében* és *Londonban*. Ott *Duse Eleonora*, itt pedig *Sarah Bernhardt* fogja a címszerepet kreálni.

**** Német bohózat angolul.** *Blumenthal* és *Kadlburg*nak *Im weissen Rössl* című bohózatát *At the White Horse Tavern* cím alatt a new-yorki *Wallace*-színházban óriási sikert aratott. Ez a darab még ebben az évadban nálunk is bemutatásra kerül a *Vigszínházban*.

**** Külföldi színházak.** A bécsi *Burg-Theater* legközelebbi üdönsége *Schnitzler* Arthuurnak három egyfelvonásos vígjátéka lesz: *Paracelsus*, *A társnő* és *A zöld kadaku*. — *Miss Hatton*, mint egy bécsi újság írja, a *Carl Theatertól* átszerződik az *Au der Wien*-színházhoz, ahol *A runaway girl* (A szökött leány) című angol operettben fog először fellépni.

**** Az Operaház előadása otthon.** Holnap (kedden) este a M. Kir. Operaházban *Thomas* dalmóvét a *Mignont* hozzák színré. A *Telefon* *Hirmondó* az előadás közvetítési fogja s így az előzetők otthon is végig hallgathatják. Opera után 11 óráig *éjfélig* lesz hallható a kagylókon.

A sugó.

Írta: *Solymos Elek*.

Budapest, február 13.

A sugó a színházi sikerek terén sokkal fontosabb tényező, mint gondolnók. Noha a sugót a színházlátogató általában kicsinyelve szokta említeni, a szakértő habitús meg gonyolódik is rajta, csak tényező a sugó. Mert nem kell azt hinni, hogy a sugó csak a színész szolgálatában áll, hanem talán még nagyobb mértékben végzi feladatát a közönség szolgálatában. Balvélemény az, hogy a sugó, csupán azért, mert néha vét a hangtan törvényei ellen, az illuziót lerontja. Hiszen ha ez igaz lenne, akkor minden drámát ki kellene kacagnunk, mikor a hős a színpadról elrohan s megmozgatja a színpadon felállított várfalat, meg a százados tölgyfák törzseit. Ha ez igaz lenne, zenei illuziókat tönkretenné még a legjobb zenekar is, mert egy pálcika dirigálása nélkül semmi tökéletest sem tud produkálni.

Világos tehát, hogy az esztétikai élvezetnek egyik nélkülözhetetlen részét teszi az a *veszély*, amely a várfalat esetleg megmozgatja s a százados tölgyfát akár le is döntheti, az a *veszély*, amely a zenekar összhangját minden pillanatban diésharmonióvá degradálhatja s a drámai beszédet kikacagthatja.

Az esztétikai élvezetnek szüksége van erre a *veszélyre*, erre a folytonos tojástáncra, mert e nélkül a művészeti tojástánc nélkül vége a művészetnek s kezdődik a valóság.

A szerepeket úgy be lehet gyakorolni, hogy akármely színdarabot elő lehetne adni sugó nélkül s

ha ezt a színházak mégsem teszik, ha nem teszi ezt a párisi Comédie Française és azok a színházak, amelyek egy darabot öt-hatszázszor adnak egyfolytában, világos, hogy ez éppen a közönség zavartalan gyönyörűségérdekében történik. Amiből az következik, hogyha valamely színtársulat azzal akar tüntetni, hogy előadásait sugó nélkül tartja, biztosan tudhatjuk, hogy ennek a színtársulatnak tagjai mesteremberek. Mert aki sugó nélkül tud játszani, az egyszerűen előtérbe tolja a maga mechanikus köteletességének szemfényvesztő voltát s az érzelmek, indulatok, szenvedélyek, az ötletesség, szellemesség és kedélyhullámzások vibrálása helyett, ami soha sem lehet matematikai kiszámítás, feltálat egy garmada sablont!

Eltekinve a közönség érdekétől, nézzük meg, hogy mi fajta érdeket támogat a sugó a művészzel szemben.

Először is mit csinálna a színész, ha a sugó — a zenekarok felett uralkodó karmesterek módjára — nem vezetné azokat az együttes színpadi jeleneteket, amelyekben tíz-husz szereplőnek kell odadobni a egyes szavakat s amikor mindenki szereplő ki lehet téve annak, hogy éppen az az egy szó nem jut az eszébe. Az egyiknek nem jut eszébe azért, mert az az egy szó bizarr, a másiknak éppen nem jut eszébe, mert azt a szót csak a biztosan meghozott végszóra lehet elmondani s a negyediknek meg azért, mert eszébe jut a beteg gyermeke és így tovább.

Ezek a körülmények már magunkban is élelendők a sugó nélkülözhetlenségének bizonyítására. De van még egyéb is.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni az emlékező tehetséget, a színész fiatalságával járó szeleskedést, a nézőtérben egy ájulást vagy esetleges botrányt, a közönség közt egy kis gyermeknek a felkiáltását, kacagását, az előadásba való beloszólását és így tovább. Ezek az esetek mind elszakíthatják az előadás fonálát s ha nincs sugó, aki ezt a fonálát a kezében tartja és hirtelen összekötözi, egy kis incidensből a legnagyobb botrány fejlődhetik.

Amint tehát egy esztétikailag szép épületnek föl kell keltetnie a nézőben a biztonság érzetét, úgy kell a művelt színházi közönségnek — az élő és uralkodó sugó révén — tudnia azt, hogy ez a szavakból és mondatokból összerakott épület sem dőlhet össze és éppen úgy kell tudnia azt a színésznek is, mert csak akkor produkálhat színpadon olyan nyugalmat, amilyenre esetleg még az izgatott jelenetekben is szüksége lehet.

És ezzel be is végezhetem az akadémikuskodást. Csinyján kell bántom ezzel az akadémikuskodással, különben könnyen olyan komikus lehetek, mint egy sugó. Mert akármilyen komoly ember is a sugó, a világ kedélyeseke elől még sem bujhatik el és pedig elsősorban talán azért nem, mert hivatászerűen *elbuvik*. Már tudniillik a sugólyukba. Talán ebből magyarázható az, hogy úgy a sugókérdés, mint maga a sugó személye, mindig komikus. Bizonyítja ezt a színészek véleménye, azoké a színészeké, akiknek a sugó az ő mindennapi kenyerük és étető levegőjük. Bizonyításul felhozhatok egy teljesen jellemző sugótörténetet s egy pár színészvéleményt a sugókról.

A Népszínházban történt, hogy egy este, mikor a *Próbaházasság*ot körülbelül századszor adtuk, senki sem kockozított a sugóval, (még én sem) hanem mondtuk a szerepünket, mint valami félistenek. Egyszerre észreveszünk, hogy a sugó nincs a helyén s hogy mi eddig sugó nélkül beszélünk. Egyikünk rémülete figyelmesse tette a másikat, s egyikünk kétségbeesése megteremtette a másikat. Mihelyt tisztába jöttünk a felől, hogy a sugónak valami baja történt, a színpadon egyik hiba a másikat követte. Hiányzott bennünk a biztonság érzete, ami a szavakat és mondatokat össze-vissza gabalyította. Ha a darab végéig észre nem vettük volna a sugó távollétét, talán egy hiba sem történt volna, de az a tudat, hogy az esetlegességekre nincs aki vigyázzon, hibát hibára halmozott.

A sugó nélkül egy színész sem élhet, de azért nincs olyan színész, aki elismerné valamelyik sugónak az érdemeit. Egyiknek azért nem jó a sugó, mert nem hallja tőle az *első szót*, a másiknak azért, mert későn hallja, a harmadiknak meg azért, mert mindent felsug, a másikat azért, mert nem sug fel mindent. Az egyik színész azt az utasítást adja előadás előtt a sugónak, hogy neki mindig csak az *első szót* sugja fel, a másik meg azt kívánja, hogy csak a lényegot hallhassa, a harmadik az alanyhoz ragaszkodik, a negyedik csak az állítványhoz, az ötödik csak a jelzőkhöz, a hatodik csak a verbum régenshez és így tovább. (Én a magam részéről mindig ezt az utasítást szoktam adni: Sugó ur! Kérem az *első szót* hangol-

san, a középső részt értelmesen s a végét jól kiemelve.) Az a szegény sugó, még mielőtt lemenne a sugólyukba, tisztára megőrül.

És mi a köszönet? Az, hogy szídjá minden színész, szídjá a közönség és szídjá a rendező és igazgató. Így történik aztán, hogy ezt az állapotot egy sugó sem állja ki sokáig. Miro rájövünk, hogy ez az ember bizon mégis csak megtanulhat sugni, ő már isten tudja melyik színháznál sug, és így történik, hogy mikor aztán a szívünk azt sugja, hogy ezzel a sugóval úgy kell banni, mintha megbecsülnők, hirtelen azt sugják a fülünkbe, hogy a sugó hátrahagyott adósságot, mint jóállóknak nekünk kell megfizetni. El lehet képzelni, hogy milyen rokonszenvesen fogadjuk mi a legújabb sugót.

Egy atheista francia színész azt mondta, hogy ő csak akkor lehetne vallásos és hívő, ha az Isten meg tudná mutatni, hogy jó sugót is tud teremteni.

Egy másik színész úgy véli, hogy addig, amíg a sugók szabadlábban járnak, senkit sem volna szabad bebörtölnözní.

Egy harmadik színész így beszél: Olyan verset írtak már, hogy „akaszszátok fel a nép ellen-ségeit“, de olyat még nem, hogy akaszszátok fel a sugókat.

És nincs igaza senkinek, aki a sugót bántja. Szükséges is, hasznos is, értékes is.

Eltemetett szobrok.

— Állapotok a Múzeumban. —

Budapest, február 13.

Ha Magyarország műemlékekben olygazdag volna, mint Olaszország, akkor is bűn volna egy elbánni, műtörténeti szempontból oly értékes művekkel, mint az *első magyar szobrász: Ferenczy István* hátramaradt műveivel. Ez a nagytehetségű művész még 1856-ban halt meg s ez idő óta hátramaradt művei ott hevernek egy dűledező műteremben Rimaszombatban. Pedig Ferenczy István a magyar szobrászat történetében a legkiválóbb helyet foglalja el; uttörő volt és olyan művészeket nevelt, mint *Izsó Miklós*. Ő maga a század egyik legnagyobb szobrászának, Thorwaldsannak tanítványa. Es a Nemzeti Múzeumban mindössze csak két műve van s ezek is gyöngébb művei közül valók. Az egyik a *Pásztorleány*, a másik a tervezett *Mátyás király* emlékének egyes részletei. De azért a Nemzeti Múzeum igazgatósága legkevesebb sem érdeklődik a megmaradt szobrok iránt, pedig néhány évvel ezelőtt Ferenczy örökös felajánlották valamennyit, eleinte megvételtre; később ingyen is átengedték, de a mi múzeumunk igazgatóságának még így sem kellett a művek. Ez az érthetetlen nemtörődömség minden- esetre jellemző. Ez iparművészeti múzeum fáradhatatlan igazgatója, *Radics Jenő* kellett, hogy közbelépjen, hogy örökre el ne vesszenek Ferenczy legszebb művei. Egy munkatársunk ma ebben az ügyben fölkereste *Radics* igazgatót, akitől a következő felvilágosítást kapta:

Körülbelül másfél év előtt figyelmeztettek engem arra, hogy *Ferenczy István*nak, a magyar szobrászat egyik legkiválóbb uttörőjének hátrahagyott művei (körülbelül öt-hat darab) gondatlanul hevernek egy dűledező műteremben. Én rögtön érintkezésbe léptem *Szabó György* rimaszombati polgármesterrel s felvilágosítást kértem tőle arra nézve, hogyan szerezhetőnk meg azokat a nagybecsű szobrokat. *Szabó* polgármester megkeresésemre azt felelte, hogy érintkezésbe kellene lépnem *Ferenczy István* rokoniával, nevezetesen öv. *Járosdeck* Andrásnéval és *Harmathy* Dezős miniszteri titkárral, akik *Ferenczy* hátrahagyott művei felett kizárólag rendelkezhetnek. A polgármester levele különben is igen érdekes dolgokat tartalmaz. Többek között, hogy abban a kerti műteremben majdnem befejezve állanak *Széchenyi István*, *Kölcsey* *Ferenc*, *Kazinczy* *Ferenc* és *Wesselényi* *Miklós* mellszobrai. Ámde *Ferenczy István* legsikerültebb műve, egy *Euridice*-szobor, el van temetve. Maga a művész kívánta és hagyta meg öccsének, *Ferenczy* *József* kassai református lelkésznek, hogy ezt a szobrot *tegyék a sírjába*. És tényleg, midőn a művész 1856-ban meghalt, sírjában először kedves művét helyezték el és csak arra tették koporsóját. Miután hallottam, hogy ebben a temetőben nem temetnek többé, eziránt is megkerestem a polgármestert. Erre vonatkozólag azonban azt felelte, hogy a sírokat fölbbontani csak negyven év eltelte után szabad.

Ezek után én levelet intéztem *Harmathy* *Dezős* miniszteri titkárhoz, akitől megtudtam, hogy a szobrok igenis megszereshetők az állam részére. Mintán pedig én, mint az Iparművészeti Múzeum igazgatója ebben az ügyben többet nem tehetek — hiszen a szobrok a Szépművészeti Múzeumba

valók — átiratot intéztem Kammerer Ernőhöz, az Országos Képtár kormányzójához és tudomására hoztam az egész ügyet. Ez novemberben történt. Azóta sem Kammerertől, sem máshonnan ebben az ügyben újabb értesítést nem kaptam. Amit magam tettem, csupán érdeklődésből tettem.

Munkatársunk még ma fel akarta keresni Kammerer Ernőt is, de a kormánybiztos nincs a fővárosban.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Magyar Tudományos Akadémia III. (matematikai és természettudományi) osztálya** ma délután Szily Kálmán elnöklésével ülést tartott, amelynek dr. Ónodi Adolf egyetemi tanár volt az első előadója.

Az emberi hangképződés központja című előadásában kimutatja, hogy a hangképződésnek még egy központja van az agyvelő alatt, a nyúl velőben. Az állatok, ha agyvelőjük eltávolították, hangot tudnak adni. Ellenben, ha az előadó által megjelölt második hangképző terület szenved sértést, az állat lélekzeni képes, ha hangot adni nem tud. Embernél a hangképződésnek két központja van, az egyik az agyvelőben van és a zene és beszéd hangképzésénél működik, a második központ a nyúl velőben van elhelyezve és olyan hangok képzésénél működik, ahol szavak nincsenek, csak fájdalmas kiáltás, nevetés, köhögés, szóval reflektórikus hangképzés van jelen.

Utána *Fábinyi Rudolf* érkezett új festőanyagokról. Kimutatta ugyanis, hogy oly festőanyagok, a miket eddig csak gyümölcsökből, afonyából, szőlőléből, meggyből állítottak elő, mesterségesen is előállíthatók különböző festőanyagok összetétele után.

Kövesligethy Radó mutatta be azután *Matematikai és csillagászati földrajz* című kézikönyvét, *Plósz Pál* a január 16-án tett előterjesztésének folytatását adta elő. Idézett előadásában azokról a kísérleti vizsgálatokról számolt be, amiket dr. *Doctor Károly* és dr. *Pozsonyi Jenő* közreműködésével végezt és amelyek azt a tényt állapították meg, hogy a táposatornába bevitt keményítő és cukorfélék a májban zsirkegőzésre szolgálnak. Mai előterjesztésében azokat az összefüggéseket és következtetéseket ismertetette, melyek ez új adatokból levonhatók. Végül *Lóczy Lajos* mutatta be *Sóbaty* Gyula jelentését hydrographiai tanulmányutjáról, *Krenner József* pedig ismertetette *Zimányi Károlynak* *Adatok a dognászkai rózsaszínű arragonit ismeretéről* című értekezését.

○ **A rendőri eljárás körébe vágó rendeletek és utasítások** gyűjteményének III. évfolyama most jelent meg *Rédey Miklós* összeállításában 153 oldalnyi terjedelemben. A könyv tartalmazza az összes utabban kelt belügyminiszteri s főkapitányi rendeleteket három csoportba osztva. Az első a szolgálati rendeleteket s utasításokat, a második a kihágási bíráskodás keretébe tartozó rendeleteket, a harmadik pedig a vezényes rendeleteket és utasításokat tartalmazza. A könyvnek, melynek leginkább rendőrtisztviselők vehetik nagy hasznát, egy forint az ára.

○ **Legjobb könyvek.** *Az anya multja, H. Gréville* ily című regényének első kötetét adja a Légrádytestvérek kiadó-cég a *Legjobb könyvek* című regény-tár legújabb kötete gyanánt.

EGYESÜLETEK.

(**Felolvasás az orvosegyesületben.**) Az orvosegyesület helyiségeiben dr. *Temesváry Rezső* nőorvos érdekes és tanulságos előadást tartott azokról a népszokásokról és babonákról, amelyek hazánkban a női étellel fűgnek össze.

(**A Csak szorosán**) magyarországi könyvkereskedő segédék egyesületében szombaton este *Voinovich Géza* szabad előadást tartott a század legnagyobb költőiről.

(**Turista felolvasás.**) A Magyar Turista Egyesület budapesti osztálya, pénteken február 17-ikén, esti hat órakor tartja második turista felolvasását, a tudomány egyetemi ásványtani intézetében. Ez alkalommal *Konkoly-Thege Miklós* a Duna zuhatagjait fogja ismertetni és előadását vetített képekkel kíséri.

(**A királyi orvosegyesület stomatológiai szakosztályában**) elnöknek választották dr. *Hattay Lajost*, jegyzőnek dr. *Dukesz Mártont*, jegyzőhelyettesnek dr. *Fodor Jánost*.

FARSANG.

(**A Terézvárosi Kaszinó jelmezeztélya.**) A fővárosi VI—VII. kerületi kör, mely régi híres mulatságai révén még ma is országsszerte nagy népszerűségnek örvend, szokásos jelmezeztélyt ma tartotta meg saját termeiben, melyek ez alkalomra ugyancsak megteltek közönséggel. Részt vett a mulatságon a közélet és a főváros sok notabilitása is és annyi szép lány és asszony, hogy az első négyest mintegy 80 pár táncolta. A mai siker *Toriss Károlynak*, a kaszinó titkárnak az érdeme, ki hetek óta nagy agilitással dolgozott azon, hogy a mai estély méltó legyen a kör régi mulatságaihoz. Ott voltak:

Leányok: Bóhm Camilla, Bleyer Ilona, Beuer Aranka, Breuer Aranka, Deutsch Olga, Eisenstaedter Adél, Engel Ilona, Füzesséry Cornélia, Füzesséry Margit, Forst Ella (Bécs), Gillming Józsa, Gillming Olga, Grünbeszer Gizella, Gebauer Margit, Gold

Mitzi, Gutwillig Ella, Gutwillig Elza, Gutwillig Frida, Gutwillig Jolán, Herold Lujza, Heger Elza, Hartmann Róza, Hölzl Aranka, Hellebrond Berta, Inkei Gizella, Jansa Margit, Kókai Margit és Irma, Kozilek Etelka, Kalmár Margit, Kommer Katica, Klein Malvin, Kovács Etelka, Krause Aranka, Kozma Rózsika, Kalivoda Janka, Katica és Mancsi, Lotter Erna és Vilma, Láng Gizella, Mohr Ilonka, Rademacher Márta, Reich Leonka, Samek Elza, Széll Alice, Tusák Paula, Tókei Jolán és Otília, Toris Iránke, Urbanek Mariska, Waldbauer Mariska és Irén, Weisz Etel és Margit, Waldmann Ilonka, Zirner Gizella (Bécs).

Asszonyok: Dr. Bokor Józsefné, Böhm Károlyné, Barna Józsefné, Baumfeld Zsigmondné, Benyovits Adolfné, Benyovits Miksáné, Dr. Bleyer Antalné, Bleyer Ignác, Balogh Denesné, Chorin Józsefné, Dick I.-né, Deutsch F. K.-né, Dick Ernőné, Epstein Sámuelné, Füzesséry Gézáné, Farkas Béláné, Dr. Glück S.-né, Gutwillig Lászlóné, Gutwillig Arminné, Gebauer Jánosné, Grünberger M.-né, Hölzl Károlyné, Héger Józsefné, Hellebrond Jánosné, Hartmann Mórné, Jansa Nándorné, Klinger Lipótné, Kraus Henrikné, Kanitzer Gézáné, Karos Rezsőné, Klein Mórné, Kalivoda Jánosné, Kommer Ferencné, Kókai Lajosné, Kozilek Gyuláné, Kozma Józsefné, Krause Antalné, dr. Kovács Manóné, dr. Lévai Istvánné, Lotter Agostonné, Lukács Gáborné, Lang Mórné, Leitner Gyuláné, Lustig M.-né, Mencez Fülöpné, dr. Mohr Mihályné, Pollák Sándorné, Putz Józsefné, Rademacher Károlyné, Robelli Jenőné, Rácz Arnoldné, Reich Mórné, Redl Gusztávné, Schön J.-né, Serly Lajosné, Schlesinger Miksáné, Szekulesz Lipótné, dr. Samek J.-né, Sinkó Józsefné, Szilva Gézáné, Tókei J.-né, Torisz Károlyné, Witkovszky Lajosné, dr. Weber Sándorné, Waldmann R.-né, Widoni Antalné, Waldbauer Henrikné, Weisz Miksáné, Wotzasek H.-né, Zirner Zsigmondné, Zirner Márkné (Bécs).

(**A székes fővárosi III. kerületi kör** tegnap este tartotta saját helyiségében második házi estélyét, mely nagyon jól sikerült. Az első négyest 24 pár táncolta. A kedélyes mulatság virradtig tartott.

Jelen voltak:

Dr. Tatay Adolfné, Augenstein Samuné, Dr. Weber Adolfné, Czajlik Alajosné, Gyulányi Adolfné leányával Margitkával, Szende Antalné leányával Vilma és Margitkával, Szmolenszky Józsefné, Schwartz Józsefné, Milde Olga, Czirbesz Endréné, Muehsál Imréné, Dr. Fekete Mórné Olga és Lenke leányával, Grohmann Arthur, Reinprecht Katinkával, Finály Zsigmondné, Deutsch Istvánné, Scheider Jetti, Laub Cecília, Epstein Jakabné, Zweig Vilmosné, Lénzenpölez Jánosné, Döry Pálné, Mohr nővérek és még többen.

(**Angol táncestély.**) A budapesti angol és amerikai kolonia, karöltve a főváros angolbarát körrel, az új angol főkonzul, Mr. *Louther Gerard* előnktele alatt zártkörű táncestélyt rendez március 10-ikén a VI—VII. kerületi kör termeiben. A 80 tagu s a főváros legkiválóbb társadalmi rétegeiből alakult rendező bizottság a fősult arra fekteti, hogy a táncestély minden ízében angol jellegű legyen, amely céljának megvalósításában a fővárosban időző angol hölgyközönség és az ügy iránt érdeklődő számos előkelő magyar család hathatósan támogatják. A rendezőbizottság tisztikara az e hó 9-én tartott ülésen következőképp alakult meg: Elnök *Louther Gerard* angol főkonzul, alelnökök: *Gerster Lajos* amerikai alkonzul, dr. *Kosztka Emil*, dr. *Pokorny Sándor*. Titkárok dr. *Jankovich Jenő*, *Klauser James Burt*. Pénztáros ifj. *Schmidt József*. Ellenőr *Redl Rezső*. Jegyzők *Döry Ottó*, *Mr. Patten*. Háznagyok *Grollmann százasdos*, *Rausch Aladár*, *Yolland Artur*. A meghívók szétküldése e hó 14-ikén kezdődik meg. Tudakozódásra szívesen nyújt felvilágosítást dr. *Jankovich Jenő* titkár, Dorotya-utca 6. szám, II. emelet 22.)

(**Jótkönyv álarcsból.**) Az általános egyetemi segélyegylet e hó 25-én, szombaton, jótkönyveit álarcsból rendez, hogy ennek jövedelméből enyhítse a szegény egyetemi hallgatók nyomorúságát.

(**A budai dalárda estéje.**) A budai dalárda február 14-ikén, húshagyó kedden estét rendez a krisztinavárosi polgári leányiskola tornatermében. A hangverseny közreműködnek *Belloves Imre* karnagy, *Hoppe Rezső* és *Hackl N. Lajos* tanárok, valamint a dalárda tagjai.

(**A budapesti cukrász ifjuság** március 8-ikán a Vigadó összes termeiben bált rendez.

(**A Budapesti Kereskedőifjúk Társulata** március 11-én a Royal-szálló összes termeiben a társulati segélyalap javára élite-táncestélyt rendez. A rendező-bizottság elnöksége élén előkelő fővárosi kereskedők állanak.

(**A börzndöcsök és szilgyártók** jól sikerült mulatságot tartottak tegnap a IV. ker. társaskörben, melyen renkívül nagy közönség vett részt.

(**A budapesti hentesipartestület** március 9-én rendezi a Royal-szálló termeiben jótkönyveit bálját. A tiszta jövedelmet az elszegényedett hentesiparosok és ezek családtagjainak segélyalapja gyarapítására fordítják.

(**A pápai ifjuság** az odaváló négyelet javára zártkörű kalikó-bált rendez e hónap 19-ikén. A hölgyek a női vigalmi bizottság által megállapított kalikószövegből készült tiltózetben jelennek meg.

(**A Nagy-kikindai kereskedők** február 18-án a Nemzeti Szállóba termeiben hangversenyyel és táncmulatsággal egybekötött estélyt rendeznek. A rendezőség élén Bogdán Márko, Wachtel Leó és Messinger József állanak.

(**A dobovári kereskedelmi kaszinó** február 25-én jelmez-estélyt rendez.

(**A batorkeszi izraelita négyelet** e hó 12-én jótkönyveit mulatságot rendezett. A mulatságot hangverseny előzte meg, amelyen közreműködtek *Toth Simon* bővíszelőadással, *Illés József* felolvasással, *Renner Erzsike* zongora- és *Renner Árpád* hegedű-előadással. A hangversenyt tánc követte.

A névjegy.

(Szín: Egy elítél a Vigadóban.)

Sándor ur: (melegen.) Hála isten, csakhogy vége ennek a négyesnek. Borzasztó ez a folytonos hölgy-csere! Alighogy egy percre együtt lehet magával!...

Dusi kisasszony: Hiszen maguk férfiak szeretik a változatosságot!

Sándor ur: (nagyon melegen.) Én csak magat!...

Dusi kisasszony: (erőtelteget gunyolva) Ugyan?

Sándor ur: (melegen) Igen! Ne nézzen reám ilyen gunyosan! Nem illik ám a maga jószágos kis arcához a guny!

Dusi kisasszony: (gyorsan eltűnteti a gunyt arcáról.)

Sándor ur (még melegebben): Igy! Látja így: Hiszen olyan édes egy ilyen őszinte tekintet. (Hirtelen erősen magához szorítja Dusi kisasszony karját.) Ugy szeretem!

Dusi kisasszony: ...

Sándor ur (susogva): Szeret? ...

Dusi kisasszony (szabadkozva): Hagyjon, kérem! Egy ur (meglöki Dusi kisasszonyt): Pardon!

Sándor ur (felháborodva): Nyissa ki a szemét, mert ...!

Az ur (kiváncsian): Mert? ... (Farkasszemet néz Sándor ural.)

Sándor ur (borzasztóan): Mert különben majd kinyitom én!

Az ur: Hohóhó!

Sándor ur (határozottan): Kérem a névjegyét!

Az ur (gunyos mosollyal): Tessék!

Sándor ur (mint fent): Majd találkozunk.

Az ur (mint fent): Állok elébe (eltávozik.)

Dusi kisasszony (reszkelve): Istenem, mit csinált!

Sándor ur (könnyedén): Ugyan ne bánja! Ne is beszéljünk róla! Majd megtanítom az ipsiszt.

Dusi kisasszony (szorosabban simul táncosához): Sándor, én nem akarom! ...

Sándor ur (egész közel hajolva hozzá): Szeret?

Dusi kisasszony: I...i...i... Hagyjon, kérem! Itt vagyok a mamánál!

Sándor ur: A viztolátásra!

Dusi kisasszony: ...!

Sándor ur: Nagyszerűen csinált! Add vissza a névjegyemet!

Az ur: Nesze! Na használt valamit?

Sándor ur: Annyit mondott hogy: I; a „gen“-t majd megszerzem hozzá a következő jouron. — Köszönöm barátom!

Az ur: Nincs mit! Most rajtam a sor! De vigyázz! Ne hogy elmosolyodj!

Sándor ur: Légy nyugodt, még tul is teszek rajtad!

Az ur: Helyes! De előbb várj, míg egy kicsit beszélgettem vele. Az a szöke az ott az oszlopnál! (elsiet.)

Sándor ur: (öt percig unottan sétálgat, aztán beleütözik barátja hölgyébe.)

Az ur: (felháborodva.) Nyissa ki a szemét mert! ...

Sándor ur: (kiváncsian.) Mert? ...

(Az előbbi jelenet ismétlődik.)

—kó.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A rendőrség bírálata.** A rendőrség ellen irányult az a cikk, amelyet *Pintér Károly* munkás írt az *Építő Munkás* című lapba. A rendőrség rágalmazást és becstelést értett látott a cikkben és sajtópórt indított *Pintér* ellen. Az ügyesség különösen a cikk következő kifejezéseit inkriminálta:

Éli világot a brutalitás, az erőszak... Azután: Ezen tette a rendőrségnek azonban még nem volt elegendő brutális, hanem *valóságos vérfürdőt rögtönzött* a lények nem vétő elvtársak között... Meddig utazhatnak még Rudnay ur emberei embervében, gyöngye gyermekek ébségkínjában, férjüktől elszakított családanyák átkában meddig bírják még gyönyörködteni magukat?... Sok, nagyon sok ily példája van neki, mégis hát miért tört akkor az a rendőri bivalycsorda a munkásokra, miért vetett börtönbe 122 embert? Miért tett családokat szerencsétlenné? Miért? Miért? Hát vosszot kutynáknak szabad az emberek tekinteni? Mi lesz ebből? A felvilágosult munkásság elve tiltja a törvény kereteiből való kilépést. Miért lép hát annak keretein túl a rendőrség?

A budapesti sajtóbírótság ma tárgyalta *Zsitvay Leó* előnktele alatt ezt a sajtópórt. Szavazóbírák: *Cseke* és *Madarassy* voltak. A vádat dr. *Mészáros* ügyész képviselte, a vádlottat dr. *Gál Jenő* budapesti ügyvéd védelte. Az esküdtszék megalakítása után dr. *Révy László* jegyző felolvasta a vádlevelet és az inkriminált cikkeket. A védő bizonyítani kívánt, de a törvényszék nem engedte meg a bizonyítást. Az es-

küldtek a rágalmazásban egyhangulag, a becsületsértésben pedig 9 szóval 3 ellen nem vétkeznek mondták a vádlottat, mire a bíróság *Pintér Károlyt felmentette.*

§§ **A Silos égése után.** Emlékeztet az a rettenetes tűzvész, amely két év előtt a *Margit-híd* melletti nagy gabonarakárt, a *Silos*t, elpusztította. A tűz után a használhatatlanná vált gabonatarályokat, amelyek vasból valók voltak, elvitték a Silosból. Az elszállítás megbízott vállalkozóhoz, mikor már 110 tartályt elvittet, beállított *Schmidt János* munkavezető és ajánkozott, hogy a hátralevő kevés tartályt maga szállítja el. A vállalkozó át is adta a munkát *Schmidtnek*, aki az eljárás gyorsításától remélt hasznot. Ezért, míg ezelőtt kézzel és dorongokkal tették fel a huzsonkét mázsás tartályokat a kocsikra, *Schmidt* láncsal és lóerővel végeztette ezt a munkát. A lánc azonban rövid volt és így *Hajjas József* kocsis egy kötéllel hosszabbította meg. Ez volt a később bekövetkezett szerencsétlenség oka, mert a győnge kötél elszakadt egy tartály sulya alatt. A lezuhant tartály agyonütötte *Tury József* munkást. Ezért került *Schmidt János* és *Hajjas József* a gondatlanságból okozott emberölés vádjára. A mai tárgyaláson csak *Schmidt* jelent meg. A törvényszék dr. *Hodászy Antal* ügyész és dr. *Brachfeld Hugó* védő meghallgatása után 6 havi fogházra ítélte *Schmidt*t.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közöltteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Megjelent

és a „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában kapható

Monár Ferenc

A csókok éjszakája.

Színes címképpel, diszes kiállításban, ára

≡ egy forint. ≡

Yri Emberek,

Milkó Izidor új könyve,

nemsokára megjelenik

kiváló nyomdai diszszel.

*
Ára 1 forint.

(Bolti ára drágább lesz.)

*
Az előfizetés díja legcélszerűbben postautalványval a szerző címére Szabadkára küldendő.

TÁVIRATOK.

Bécs, február 13. *Airoloból* táviratozzák a *Neues Wiener Tagblatt*nak: A Szent-Gotthard-alagutban még most nem veszedelmes a vasúti közlekedés, de ha a függő sziklák leszakadnak, akkor *Airolo* minden házát és a vasúti állomását is el fogja temetni a hegy-oszamlás.)

A szerb vasúti kölcsön.

Köln, február 13. A *Kölnische Zeitung*nak azt jelentik Belgrádból, hogy báró *Waacker-Gotte* belgrádi német követ a francia követhoz hasonlóan, szintén tiltakozott az új vasúti kölcsön ellen. Mind a két tiltakozásnak egyelőre csak alak termésete van, mert a kölcsönt csak a régi és az új hitelező-csoport között létrejött megegyezés után fogják eladni.

Az általános lefegyverzés.

Hága, február 13. A nemzetközi békekonferencia programjának összeállítása nehezen megy, mert a nagyhatalmak között sok tekintetben véleményeltérések vannak. Az sem lehetetlen, hogy a differenciák miatt meg sem tartják a konferenciát.

Róma, február 13. Éppen most érkezett ide gróf *Muravienek* egy újabb körlevele, amelyben formálisan azt ajánlja, hogy a békekonferenciát *Hágában* tartsák meg.

Már előbb is biztosra vették, hogy a békekonferencia *Hágában* fog összeülni; ez onnan van, hogy az előzetes puhatolozások után Oroszország bizton számított arra, hogy ebbeli előterjesztéséhez a nagyhatalmak kivétel nélkül hozzá fognak járulni.

A Vatikánban a meghívás elmaradását nem hajlandók azzal magyarázni, hogy *Hágában* a szent-székek amugy is nuncius képviselője van, aki természetesen részt vesz a konferencián, mert Oroszország és nem a hágai nuncius kezdeményezésére fogják ajánlani a nagyhatalmaknak, hogy a konferenciát *Hágában* tartsák meg.

A kártya-affér.

Berlin, február 13. Gróf *Egloffstein*, akit *Kröcher* és *Kaiserrel* egyszerre fogtak el, inkább áldozata a kártya-afférnek, semmint vezetője a Klub der Harmlosenek. Gróf *Egloffstein* bebizonyította, hogy a klubban 72.000 márkát vesztett, de azért egyelőre fogságban marad, mert gyanus váltómanipulációval vádolják.

Poroszok és lengyelek.

Berlin, február 13. A porosz képviselőházban ma is folyt a nemzetiségi vita a lengyel-ildözések miatt, *Jazdzewski* több esetet panaszolt, amelyekben a végrehajtó közegek igazságtalanul bántak a lengyelekkel.

Miquel pénzügyminiszter azt feleli, hogy a lengyel vidékeken levő német hivatalnokoknak az a feladatuk, hogy segítségére legyenek a kormányának a béke fönntartásában és az egyetértés helyreállításában ott, ahol azt megzavarják. Ha a lengyel képviselők éppugy közre akarnának működni a lakosság megnyugtatózásában, akkor a kormány elé vinnék panaszait és nem tartanának izgató beszédeket. A lengyeleknek — mondja a miniszter — ugyanolyan sajtó-egyesületi- és gyűlésszabadságuk és ugyanolyan kulturális kedvezményeik vannak, mint a németeknek. Hol itt az elnyomás? Ha a német iskolák a lengyelgyermekeket kétnyelvű tanításra törekszenek, az rájuk nézve a legnagyobb jótétemény. Hogy lehet azt mondani, hogy mi a lengyeleket ki akarjuk irtani és nyelvüket eltiltjuk? A lengyelek maguk az okai a viszálynak. Nagybobbára mind úgy gondolkoznak, hogy a politikai helyzet egyszer megváltozhatik. Így egyre újabb politikai egyesületek támadnak és a sajtó szítja a visszavonást. Szólok emlékeztet a poseni lengyelek lapjának arra a mondatára, hogy a lengyelekre nézve nincs nagyobb sértés, mintha poroszoknak nevezik őket. Ők csakis lengyelek és azonkívül legfőbb alattvalói a porosz királynak, de nem poroszok.

Flottwell és *Grolmann* idején — mondja tovább a miniszter — szelid eszközökkel igyekezett a kormány a lengyel kérdést megoldani. Ez az 1863-iki fölkelésre vezetett. Később is hasonló következményei voltak ennek a politikának. Minthogy a történelmi ellentétek csakis rendőri rendszabályokkal meg nem szüntethetők, közös megegyezésre igyekszünk jutni, amennyiben feladatunkat Keleten kulturális feladatnak tekintjük és olyan intézeteket alapítunk, amelyek a lengyeleknek is javukra válnak. A lengyel nyelv épp oly kevéssé bánt bennünket, mint akár a hollandi vagy a francia. Csak ott bánt, ahol a nyelv a harc eszköze lesz, mint Észak-Schleswigben és a lengyel határon. A lengyelek előretörő, beteges reményeivel szemben csak a szoros tömörülés segíthet s azért nem hagyhatunk fel politikáinkkal. (Helyeslés.)

Utóbb *Jazdzewski* ismét felszólaiva, azt mondta, hogy *Miquel* fejtegetései helytelen alaptól indulnak ki. Ha a lengyelektől azt a kijelentést követelik, hogy nem akarnak elszakadni Poroszországtól, erre az a válasza, hogy a lengyelek megesküdtek az alkotmányra.

A raheitali kérdés.

Róma, február 13. A *Daily Mail* hírével ellentétben a *Tribuna* kijelenti, hogy Olaszország az olasz védnökség alatt álló raheitali területnek semmiféle részét nem engedte át valamely más hatalomnak. Olaszország jogait csak nemrég újra elismerte a francia kormány; a raheitali olasz és francia terület elhatárolására vonatkozólag a tárgyalások folyamatban vannak Rómában. *Bassere* francia nagykövet és *Canevaro* külügyminiszter között, akik egyaránt arra törekednek, hogy a kérdésnek minden élet elvegyék.

az angol alsóház ülése.

London, február 13. Az alsóház mai ülésén *Goschen*, az admirális első lordja kijelentette, hogy *Vej-Haj-Vej* védőműveinek és szükséges helyőrségének kérdése olyan stádiumban van, hogy a parlamentnek legközelebb döntenie kell ez ügyben.

Balfour, a kinestar első lordja közölte, hogy a a kormányt a svéd kormány meghívta, hogy a svéd kormányval, Németország, Dánia és Hollandia kormányával együttesen értekezletet tartsanak az Északi

és Atlanti tenger halállományának fenntartása tárgyában. Az angol kormány elfogadta ezt az indítványt és azon van, hogy az értekezlet összeülését a tavasz elejére biztosítsa.

Háboru után.

Washington, február 13. (Reuter.) Az a bizottság, amelyet *Mac Kinley* elnök a háboru allatt állítólag elküvetett visszaélések megvizsgálására kiküldött, jelentést tett az elnöknek. A jelentés vádat emel *Miles* tábornok ellen, mert az élelmező bizottságot azzal gyanúsította, hogy rossz marhahúst szállított; továbbá dicsőretil emlékezik meg *Alger* hadügyminiszterrel és egyidejűleg változtatásokat ajánl a hadsereg igazgatásában.

A német mezőgazdák.

Berlin, február 13. A *mezőgazdák szövetségének* mai közgyűlésén, amely igen népes volt, egyhangulag új határozati javaslatot fogadtak el, amely örömet fejezi ki a felől, hogy az államkormány elismerte a *Bismarck* gazdasági politikájához való visszatérés szükségét. Kifejezi továbbá azt a várakozást, hogy a kormány a nemzeti gazdasági politika követését ne csupán a vámtarifa helyes kibővítésében és ebből kifolyólag abban lássa, hogy a külfölddel való gazdasági viszonyt új alpra fektesse, hanem mintegy a termelő munka védelmében is minden oly hatalommal szemben, amely az ország határain belül a pénz drágításával és az árak alakulására való számító behatással a haza alkotó osztályainak becsületét keresetere befolyást gyakorol. Végül elvárja a közgyűlés, hogy a marha- és husbehozatali illetékek a külföld nem fog előnyben részesülni a belfölddel szemben.

A német-amerikai barátkozás.

London, február 13. A *Times* a német birodalomgyűlés szombati ülésének tárgyalásában kedvező jelet lát arra nézve, hogy a Spanyolország világhatalmának megdöntésével teremtett új helyzet számára szilárd alapot találnak. A német nap, mondja a *Times*, ugy mint mi, *gyakorlati szempontból* nézi a történeteket. Németország és Amerika újból való közlekedését *Anglia* a legszívesebben fogja üdvözölni, mint az egész világ békéjének és haladásának újabb biztosítékát. A *Morning Post* azt mondja, hogy az Egyesült Államoknak most, amikor új pályára lép, a tüzsurás politikájával, amelyet eddig Németországgal szemben követett, föl kell hagynia. A nevezett lap reméli, hogy a washingtoni hatóságok szívesen fogják elfogadni azt a kezdet, amelyet *Bülow* államtitkár olyan nyíltan nyújtott feléjük.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, február 13. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négy százalékos magyar aranyjárdék 100.57. Magyar koronajárdék 98.15. *Osztrák hitelrészvény* 230.40. *Osztrák-magyar államvasut* 154.80. *Déli vasut* 31.—. *Északnyugati vasut* —.—. *Elbavölgyi vasut* —.—. *Orosz bankjegy készpénz* 216.25. *Buschtiehradi* —.—. *Orosz bankjegy* —.—. (Ultimo.) *Lombard* —.—.

Frankfurt, február 13. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* *Osztrák hitelrészvény* 231.30. *Osztrák-magyar államvasut* 155.10. *Déli vasut* —.—. *Magyar aranyjárdék* —.—. *Magyar koronajárdék* —.—. *Osztrák aranyjárdék* —.—. *Osztrák ezüstjárdék* —.—. *Osztrák papírjárdék* —.—. *Bécsi bankgyesület* —.—. *Alpesi bányarészvény* —.—. *Olasz járdék* 95.65. *Diskontó-bank* 203.60. *Laura-kohó* —.—. *Harpeni* —.—. *Szilárd*.

Budapesti Napló

részere

Apró hirdetéseket

és

≡ Előfizetéseket

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Növérkek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarok.

Adler Leóna, Lipót-kört.

Posch József, Váci-kört 80.

Özv. Véber Vimosné, Váci-kört 15.

Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.

Mosch utóda, Dorottya-u. 2. Magy. király-szálló.

Kürthy Kálmánné, Harminead-utca 1.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Redlich Szigónia, Király-utca 59.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 50. Oktogon.

Deutsch Miksáné, Andrássy-u. 38.

Schneller Mórné, Dob-utca és Károlyi-kört sarok.

Sopronyi V., dobány-nagyfőzsde, Kerepesi-ut 1.

Özv. Hallada Anna, Múzeum-kört 10.

Szántó Mór, Keeskométi-utca és Kálvin-tér sarok.

Deutsch Julia, József-kört 50. Baross-utca sarok.

KÜLÖNFELEK

Van óra...

Van óra, hogy azt hiszem olykoron,
Hogy már babér díszíti homlokom,
Azt hiszem, hogy már én is ott vagyok,
Hol a dicsőség sugára ragyog.

Elhítheti vélem egy pillanat,
Hogy megtettem diadalutamat
S milliók közül már kiváltam én,
S a borostyánkószoru az enyém.

A magasság útjain ha megyek,
Elmarad tőlem messze a tömeg,
És amig őket távol, lenn hagyom,
Magam halhatatlanná avatom.

De felocsudva elszorul szívem,
Hogy nevem nem ismeri senkisé,
Mig ott fónn leltem fényről fényre száll,
Addig itt lenn eltakar a homály.

Veszeli Károly.

† **Repülő férfiak.** Föltétlenül mulatságos história az, amelyet szájról-szájra adtak legutóbb Hamburgban. Az esemény színhelye egy keresett hamburgi ügyvédnek a szobája, a főszereplője egy nagyon csinos és nagyon erős oroszlelőidőző. A derék hölgynek nagyon rosszul ment a dolga Hamburgban, adósságokba keveredett, be is perelték. A minap elment az előbb említett ügyvédhez, hogy valami hét márkás adósságot lefizessen. Tíz márkást tett az asztalra s kérte a visszajáró pénzt. Az ügyvéd megtagadta a három márkát s a költség egy részének jelentette ki.

— Nem kapom meg a pénzemet? — kérdezte haragosan a kisasszony.

— Semmiesetre sem! — felelte az ügyvéd, sőt udvariasan bár, de kétségtelenül távozásra hívta fel a vendéget.

Ez már sok volt az ifjú hölgynek, aki hozzá volt szokva ahhoz, hogy még a sivatag királyai és királynői is tisztelttel nyulják meg a kezét. Egy kis fiskális mer vele packázni. Még föl sem eszmélhetett a szigorú férfit és már is ott volt a levegőben izmos kezektől szorongatva. Mint kis iskolásgyereket, úgy lóbálta meg néhányszor a feje fölött a haragos hölgy, aztán határozott lendülettel az íróasztal mögé perditette, éppen a papíroskosár kellős közepébe. Ugy kalimpált a két lába a levegőbe, miközben segítségért kiáltott. Szolgálatkészen ugrott be az irodavezető s egy pillanat alatt fölismerve a helyzetet az amazonhoz ugrott. Az sem volt rest, a támadóját fölkapta és mint pehelykőnyű labdát egy másik sarokba vetette, hogy csak úgy káprázott tőle a vakmerő ember szeme. Végül emelt

fővel, büszkén távozott a kis labdajáték végén a föl ingerelt kisasszony. A következő jelenet színhelye természetesen a bíróság tárgyaló terme.

† **Manitoba.** Ez nagyon jó hely — lányoknak. Mondhatni paradicsom a számukra, ott jól és gyorsan lehet férjhez menniük. Akárhány fiatal hölgy kerüljön is ki az angol gyarmatokra, ott mindjárt elkapkodják őket feleségnek. De különösen gazdag férfiakban a cimben olvasható Manitoba. Mindig több és több legényember telepedik le ottan s hamarosan meg is szerzi magát annyira pénzzel, hogy a házi tűzhely alapításának fényűzését megengedheti magának. Az Emigration Company számolván az angol gyarmatokon uralkodó viszonyokká, a múlt nyár vége felé hatvan leányt, tizennyolc — harminc esztendőset küldött Kanadába. Ezek az ifjú hölgyek az utiköltséget aztán apránként küldik vissza a keresményükből. Csakhogy a legtöbb leány már alig néhány hónap múlva az egész utiköltséget visszaküldi, mert hamarosan sikerült nekik jól férjhez menniük. Csak újabb időben mutatkozik hiány a gyarmatokon férjhez kívánczó hajdonokban. Az angol lányok valahogy nem szorúlnak már a kivándorlásra, úgy látszik, annyira megfogytak számban otthon, hogy ott is férjhez mehetnek. És otthon mégis csak jobb, mint másutt, még ha nem is olyan jó a parti. De az angol gyarmatokon menyasszonyok kellenek. Aki nem riad vissza egy kis nyolc-tíz napos tengeri uttól, — főként alá kerülhet.

† **Kideríthetetlen.** A nemrégiben meghalt d'Ennery „l'Ayeule” című drámája színe került egyszer Compiègneben, amikor ott tartózkodott III. Napóleon és felesége. A darabban egy teljesen megbéniült anyós szerepel, aki megmérgezi a menyét. Eugénia császárné ehogy sem tudott beleyugodni abba, hogyan szerezhetett mérget az öreg asszony, aki soha nem mozdult ki a karosszékéből. Kiváncsian megkérdezte végre d'Ennerytől:

— Ugyan kérem, mondja meg nekem, hogyan szerezhetett ez az asszony mérget, amikor pedig ki sem mozdult soha a házból.

D'Ennery nem vesztette el a lélekjelenlétét, hanem így szólt:

— Engedje meg, felséges asszonyom, de ez kideríthetetlen, sohasem árulta el a titkát az öreg asszony.

A császárné felkacagott.

† **A tél hajdan.** Ha valaminek a hiányát érezzük, ami máskor megvolt, mit teszünk? Visszaemlékezünk fájó melankóliával azokra a boldog időkre, amikor bővebben voltunk a nélkülözött dolgokra. Most hogy hirtelen hiányos a hősnek, a fagnak, s vidáman zuhog a gallérunkba a zápor, előkutajuk régmúlt időkbeli a becsületes teletek. Hivatott törté-

netirök említik az 1126-iki telet. Akkor a madarak röptükben fagytak meg s a következő esztendőben olyan nagy lett a drágaság, hogy emberek és állatok éhen veszttek. 1290-ben olyan kemény volt a tél, hogy a Kattegat hatalmas jégpáncélt kapott. 1305-ben kocsin, szánon jártak az emberek a Keleti tengeren Kiebből és Lübeckből a dán szigetekre és Kopenhágába s a jég hátán kunyhókat építettek éjszakára a gyalogosan vándorlók számára. 1320-ban is megtörtént, hogy február 25-én jég hátán mentek Németországból Dániába, épp úgy 1399-ben is. Az 1423-ik, 1460-ik, 1464-ik, 1510-ik és 1543-ik esztendőben olyan erős volt a jég a Keleti tengeren, hogy valószínűleg országot támadt Németországból a dán szigetekhez s nem csak Dániába és Svédországba, hanem Rostockba és Danzigba is kocsin jártak az emberek. 1490-ben egy lókereskedő három napig tartó erős fagy idején negyvennyolc lóval ment az Eider tavon. 1513-ban már október elején megkezdődött a kemény tél s szakadatlanul eltartott 1514. február 2-ikéig. 1536-ban olyan erősen havazott, hogy ki se lehetett mozdulni a házakból, 1585-ben a fagy pünkösdiig eltartott, 1607-ben ismét terhes szekerekkel jártak a dán szigetekre, 1647-ben január 17-ikétől március 14-ikéig szakadatlanul tartott a fagy. A Keleti tenger összes szigeteire kocsin utaztak s olyan magasan feküdt a hó, hogy úgy kellett az embereknek kiásni magukat a házaikból. Egyike a legkegyetlenebb teleteknek volt az 1739—1740-iki, elkezdődött decemberben s még június 12-ikén is megfagytak az álló vizek. A hidegtől néha olyan sűrű volt a levegő, hogy alig hallották meg a harangszót. A kályha izzott s az ablak mellett megfagytak a folyós anyagok. Ilyen teletek voltak egykor. Manapság már a madarak sem kíváncsognak el délre a langyos máli világból.

† **A madarak életkora.** J. H. Gurney, a hírneves angol ornithológus érdekes statisztikát állított össze a madarak életkoráról. A legtekintélyesebb kort a kakaduk érik el, mert a szerző például személyesen ösmert egy sárga bubos kakadut, amely 81 éves korában költözött el az arnyékvilágból. De ez még korántsem a legvégső határa a kakaduk életkorának; a madarak története megemlékezik olyan kakadukról is, amelyek a 120-adik életévet teljes testi és lelki épségben érték el. A kakaduk után leghosszabb életű a — lud! Gurney ur tud egy ludról, amelyet 80 éves korában vágtak le. (Ne csodálkozz tehát, nyájas olvasó, ha a vendéglőben olykor beletörök a fogad egy ludesontba, — jegyezi meg e helyt szívesen a híres ornithológus.) Messzebb egy hetvenéves hattyúról mesél a könyv, amely hattyu különben majdnem történelmi nevezetessége és londoni St.-James parkban töltötte el mind a hetven esztendőit. Természetesen az sem nesztora még minden madaraknak, mert egy hollandi történetíró szerint 1675-ben Alkmaarban,

REGÉNY.

SÁTÁN KAPITÁNY.

(Cyrano de Bergerac kalandjai.)

(65) — LOVAGREGÉNY. —

Cyrano egy nyögéssel végig terült a földön.
— Meghalt! Meghalt, ujjongott a gróf és lázas sietséggel motoszkálni kezdett a lovar zsebeiben. Csakugyan meg is találta Ben Joel könyvét, atyja végrendeletét, ugyanint a saját nyilatkozatát, szóval az összes terhelő iratokat, melyektől rettegnie kellett.

Gondosan elrejtette őket, aztán oda vonzolta Cyrano élettelen testét a Szajna partjára, és beledobta a vízbe.

Egy pere múlva egyedül maradtak a küzdőtérén a Ben Joel és a három másik bandita holtteste.

Hajnaldni kezdett, emberek jöttek és csakhamar egész néptömeg gyűlt a holttestek köré. Alig tűnt fel a nap az égbolton, karonfogva megjelentek a helyszínen Castillan és Marotte, akiket sétáközben arra vitt az utjuk.

Castillan azonnal felismerte Ben Joelt.

— Mi történt itt, kérdezte a körülállókat.

— Nem tudunk semmit, — felelt valamelyik, — ez a négy ember meghalt, annyi tény.

Castillan nyugtalanul tekintett szét.

— Ben Joelt megölték! — szólt Marottehoz, — mit jelenthet ez? Nézd csak, a föld tele van lányomokkal, mintha sok ember küzdött volna. Uram ma korán reggel elment hazulról. Vajjon nem történt-e valami baja? Siessünk haza, nézzük meg, visszatért-e már.

Alig fordultak azonban meg, szemközt jött velük lélekszakadva Gonin, az rémülten kiáltotta:

— Castillan ur, véletlenül befordultam az istállóba, hát ott találtam Cyrano ur lovát egy véresen, gazdátlanul felnyergelve!... Biztosan gazdátlanul jött haza, mert bekopogtattam a lovat ur szobájába és nem kaptam választ. Az ajtó le van zárva.

— Istenem! — jajdult fel a diák, megölték a gazdátmat a nyomorultak!

És Castillan, Gonin és Marotte elindultak Cyrano keresésére.

XXXIX.

Napok múltak és Roland gróf mind biztosabb és biztosabb lett tervei teljesülésében.

Cyranonak nem hallatszott semmi. Roland folytatta álmokkodását és elküldte egy szolgáját, tudakozódjék a lakásán, de Gonin azt válaszolta, hogy Cyrano ur eltűnt, nem is sejtik, hová lett.

A győzelem teljes volt!

Rinaldo és Ben Joel meghaltak, senkitől sem kellett tartania, mert Zilától már nem félt, mióta Manuel ártatlanságának összes bizonyítékait elhamvasztotta a kandallója tüze.

Nem foglalkozott már tehát, csak a házasságával, melyet mindig jobban sürgetett, dacára Gilberte ellentállásának.

Minden nap elment Faventines márkii palotájába, és hosszú tárgyalásokat folytatott a márkival.

Ez utóbbi viszont minden ilyen beszélgetés után hosszú vitákat folytatott a leányával, aki mit sem akart tudni a házasságról.

A márkii, akinek érdekében állott, hogy a házasság létrejöhön, ügyet sem vetett Gilberte könyörgésére, mignem a leánynak sikerült anyját a maga részére megnyerni, és a márkiné gyanút keltett férjében a gróf ellen, melyet annak le kellett küzdenie.

Egy reggel a gróf megint megjelent a palotában

Elhozta magával a házassági szerződést, melyben a lehető legnagyobb előnyöket biztosította a grófnak, csakhogy lépre esalja.

— Bökezúsége valóban határtalan, szólt boldogan a gróf, mikor elolvasta volt a szerződést.

— Nos, ha önnek e szerint ninesen ellenvetése, úgy három nap múlva oltárhoz vezethetem Gilberte kisasszonyt.

— Három nap múlva? felelt elgondolkozva a gróf; ne siessük el a dolgot. Nem hiszem, hogy leányom kellőleg elő volna készítve erre a házasságra.

— Ugyan kérem, a leányok mind feltékenyen őrzik szabadságukat, szeretik kéretni magukat; de azért egy esőpet sem haragsznak, ha rájuk kényszeríti valaki a férjüket.

— Az meglehet általánosságban, de Gilberte állapota nyugtalanító. Anyja azt mondja, hogy tartanunk kell egy végzetes elhatározástól. Roland mosolygott.

— Ez nem nagyon hízogó rám nézve! De ne féljen semmitől. Adja nekem Gilberte kisasszonyt, és biztosítom, hogy boldoggy fogom tenni.

— Gilberte erélyes és eltökélt.

— Ugyan, kedves márkii ur, ön atya és reszket gyermekéért. A fiatal lányok gyakran fenyegetőznek azzal, hogy megölik magukat, ha gyerekek fejlen nem fogják fel tulajdon érdeküket, de valójában alig hallottam még fiatal lányról, aki öngyilkos lett, mert nem akart férjhez menni. Felelek a jövőről.

A márkii kezét nyújtott a grófnak.

— Bizom önben, szólt melegen; legyen kívánsága szerint!

És Gilberte még asznap este megtudta atyja elhatározását.

Vissza vonult szobájába, és szó nélkül türte, hogy Paquette megtegye a szükséges előkészületeket az esküvőre.

Szögény leány már szinte nem is élt emberi életet.

Egész nap álmódzott Manuelról, őt látta maga előtt alva, úgy mint ábrán, és nyugodtan,

Amsterdam mellett kimult egy hatyru, amelynek nyakára egy fémkarika volt illesztve ezzel a felírással, hogy: 1573. Vagyis ez a hatyru 102 esztendőtt élt!

Ezen tekintélyes életkorokhoz sorakozik még néhány bagoly, néhány gólya és sok ragadozó madár, mind olyan számos életével, hogy az ember hajlandó volna ezután a pohár köszöntőt csekély változással azzal a kívánsággal befejezni, hogy éltesse a jó isten az ünnepeltet a kakadu, a bagoly, vagy a hatyru életkor legvégső határáig.

És ki tudja, nem volnának-e nagyon sokan, akik szivesen változnának hatyruvá, bagolylyá, vagy akár kakaduvá is, ha így leélhetnék még azt a pár esztendőt is, amely elválasztja az emberi életkor legvégső határát a legidősebb kakadu életkorától?

- + Politika. — Te, mikor bukik meg már Bánffy? — Majd ha fagy! — Az ördög vigye el ezt az időjárást!...

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az Általános Takaré- és Hitelszövetkezet ma tartotta közgyűlését Szerencs János királyi tanácsos elnökelete alatt. A Guttmann Zsigmond vezértitkár által felolvasott évi jelentés szerint a szövetkezetnek 1898 év végén 1013 tagja volt 5539 üzlet-részzel, továbbá 342.148 korona be van fizetve és 553.434 korona kölcsönt folyósítottak, többnyire kereskedőknek és iparosoknak. Azt a körülményt, hogy az üzletretek a mult esztendőben is 6%-ot jövedelmeztek, örömmel vették tudomásul. Dr. Donath József szövetkezeti tag közönetet mond egy az igazgatóságának, valamint a vezértitkárnak ügybuzgó működéséért. Végül hét választmányi tagot választottak.

A Magyar Serfősök Egyesülete tegnapi tartotta rendes évi közgyűlését Münnich Aurél országgyűlési képviselő elnökelete alatt. Az igazgatóság jelentésének felolvasása után megválasztották az igazgatósági tanács tagjait: geisei Guttmann Vilmost (Nagy-Kanizsa), Polakovits Zsigmondot (Kőbánya), ifj. Scholtz Antalt (Pécs) és Tauber Mihályt (Bátorkesz). Fizeszésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Wellesz J. kereskedő Karlsburg, Szentpéteri M. Brassó, Sykora Károly kereskedő Rovensko, Nethl Mária született Zierlein Bécs-Ujhely, Löwy Salamon Leo kereskedő Szerajevó, Hauer Tibor kereskedő Zenta, Zwilinger és Társa kereskedőcég Budapest.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapeston 17.60 forint peuzben, 17.70 forint aruban. — Bécsben 18. — forint, illetve 18.20 forint.

Repeceolaj és repeceogása. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Repeceolaj. Az üzlet továbbra is szilárd, majdnem örömmel készült neki feloldozni fiatal életét.

Ilyen körülmények között érkezett el az esküvő napja.

XL.

Roland korán reggel elávozott hazulról és teljesen kiöltözve sietett a márkai palotájába. Utközben szemközti jöttek vele Zília, Castilian és Marotte egy erőteljes férfiú társaságában.

A magas férfinban Roland Jacques Longuépére ösmert.

Nyugaltonkondi kezdett. Mit csinál ez az ember Párisban? De csakhamar megnyugtatta magát és tiszter is elisméltte magának a mondatot:

— Eh mit! Hiszen meghalt, meghalt biztosan!

És ezzel erőltetett nyugalommal sietett tovább a lakodalmas ház felé.

A nagy szalon telve volt virágokkal és a márkai ragyogó arccal fogadta a látogatókat.

A társaság csakhamar körbe fogta a boldog völégényt.

Egyszerre egy inas nagy hangosan jelentette Jean de Lamothe rendőrminiszter ur érkezését.

— Ejnye barátom, szolt a márkai, ön késett.

— A kötelesség mindenekelőtt; felelt a rendőrminiszter, néhány dolgot kellett elintéznem ma reggel.

— Hogyan, hát soha sincs nyugta?

— Majdnem soha! Különösen egy dolog okoz sok gondot.

— És ez?

— Cyrano barátunk eltűnése.

— Valóban! Meghivtam a lakodalomra, és azt a feleletet kaptam, hogy nem tudják, hova lett. Talán valami baleset érte?

— Még én se tudok semmit. Meghalt-e, nem-e? Nagyon nyugtalanít a dolog.

(Vége következik.)

készaru jegyzése nagyban vételnél 33.— frt, kicsinybeni vételnél 33.50 forint. Határidőszűletben az ára ugyanaz. — Repeceogása. A külföldi érdeklődés gyenge. Készaru jegyzése teljes koszirakomány vételnél 5 frt 50 kr, kisebb mennyiség vételnél 5.60 forint, a budapesti vasuthoz franco szállítja. Új árút még nem kínálnak, de a külföld már kezd iránta érdeklődni.

Vas. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lefolyt héten a nyers- és egyéb vasüzletre vonatkozólag lényeges változás nem állott be. Az irányzat onyha, a kereslet nem a legkifejtöbb, bár normális kötések naponta létesülnek, de ezek jobbára határidőre szólnak. — Budapesti helyi árak 100 kilogrammonként készízetés ellenében, 2% pénztári engedménnyel: magyar nyersvas 4.45—4.65 frt, Bessemer-nyersvas 4.65—4.75 frt, wiktowizi nyersvas 4.60—4.75 frt, félnyersvas 4.20—4.30 frt, magyar rudvas 9.50—10.— frt, stájer rudvas 11.—11.20 frt, tartányilemez 11.80—12.10 frt, hengerelt vasgerenda 11.—11.80 frt, vaslemez 12.50—13.— frt, horganylemez 34.— frt. Ócskavasak: nehezebb vasdarabok 3.50—3.60 frt, könnyebb vasdarabok 2.90—3.— frt, I. rendű öntöttvas törmelék 3.50—3.80 forint, elégett öntöttvas törmelék 1.70—1.80 forint, óska vas-sin 3.80—4.— frt. 100 kgknt tiszta készízetés ellenében.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése a Budapesti Napló számára.) A mezőgazdasági szeszgyárak között pótkontingens osztatott ki, így tehát az exkontingens szeszkinálat csendesebb lett. Miután azonban a kizsoltott mennyiség kisebb, mint más években szokott lenni, csaknem biztosra vehető, hogy az exkontingens újból kínálat tárgya lesz. A denaturált szesz ára ezért lényegesen függ attól, hogy milyen mérvű lesz a mezőgazdasági szeszgyárak kínálat. Az üzletmenet csendesebb, az árak csaknem változatlanok. Mai nagybani jegyzések: 20.—20.50 frt. 10,000 literfokonként, ingyen barrelben, az Budapest állomás, készpénzfizetésre, engedmény nélkül.

Terpentinolaj. (Kalmár Sándor jelentése a Budapesti Napló számára.) Kedvező amerikai hírekre az árak későbbi szállításra jelentékenyen meggyengültek, különösen a londoni piacon, ellenben kész aru, a készletek csekély volta miatt, tartott marad. Orosz ár az élénkebb kereslet folytán szilárdan indult és így záródik. Mai nagybani jegyzések: francia áru 41.50—42.— forint, galicjai áru 33.—34.— forint, orosz áru 27.—27.25 forint 100 kilogrammonként, ingyen barrelben, 18% göngysúly engedmény, az Budapest állomás, seonto nélkül. Egyes barrelok 50 krajczárral áragyábbak.

Juhvársz. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztári részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 518 darab juh. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü 20½—21½ krajczár, páronként 18—20— forint, középminőségű ürü 19—20 krajczár, páronként 15—17 forint, anyajuhok — krajczár, páronként — forint, rackajuhok I. sz. minőségű 20½ krajczár, páronként — forint. Külföldi vevők részéről kisebb kereslet mutatkozott, még is a kisebb felhajtás következtében vonatott forgalom mellett a mult heti árak tartották magukat.

Budapesti cseres-közvetvevő. A I. és II. városi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi cseres-közvetvevő árjegyzése 1899. február 11-én. Készlet 152 darab. Erkezett 370 darab. Összesen: 522 darab. Eladott 325 darab. Maradt 197 darab. — Napi árak: 120—150 kgk. sulyban 48—49— krajczár, 220—250 kgk. sulyban 48—50 krajczár, 320—380 kgk. sulyban 49—50 ariz. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 47—49— krajczár, Malacok 42—43 krajczár páronként. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi végemarhavásár. A st. marxi központi vásárcsarnokban ma megtörtént végemarhavásárra felhajtottak 2568 darab magyar, 524 darab galicjai, 105 darab bukovinai, 501 darab németországi, 607 silány, összesen tehát 3698 darab szarvasmarhát.

Jegyzések: 100 kilogrammonként 6½ sulyban: magyar bizóökor I. minőségű 35—37½ forint, kivételesen — forint, II. minőségű 28—31 forint, III. minőségű 24—28 forint, galicjai bizóökor I. minőségű 31—37— forint, kivételesen — frt, II. minőségű 26—33 frt, III. minőségű 26—29 frt, német bizóökor I. minőségű 36—39— frt, kivételesen 40½ forint, II. minőségű 31—35 forint, III. minőségű 27—30 forint, legelő ökor 22—32 forint, bika és tehén — forint.

A budapesti gabonatorzsde.

Budapest, február 13.

Megnyitáskor buzában lanyha volt az irányzat, gyenge kínálattal és tartózkodó kereslettel, amelyben csak néhány malom vett részt. Néhány ezer méter-mázsa került eladásra, többnyire vagonrakomány, amelyekért 5—7½ krral alacsonyabb árakat fizettek. Egyéb gabonaműveken gyenge volt a forgalom, változatlan árakkal.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80-5 k. 10 frt 60 kr, 100 mm. 79-5 k. 10 frt 60 kr, 800 mm. 80 k. 10 frt 60 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 55 kr, 500 mm. 77-5 k. 10 frt 55 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 50 kr, 100 mm. 78-5 k. 10 frt 50 kr, 100 mm. 78-4 k. 10 frt 45 kr, 200 mm. 79 k. 10 frt 52½ kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 42½ kr, 100 mm. 85 k. 10 frt 42½ kr, 150 mm. 79-5 k. 10 frt 30 kr, 100 mm. 77-7 k. 10 frt 30 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 50 kr. Pestvidéki: 100 mm. 78 k. 10 frt 45 kr, 200 mm. 78 k. 10 frt 35 kr, 100 mm. 77 k. 10 frt 35 kr, 400 mm. 77-3 k. 10 frt 15 kr, 100 mm. 77-5 k. 10 frt 10 kr. Felsőmagyarországi: 100 mm. 78 k. 10 frt 10 kr, 100 mm. 74-5 k. 10 frt 5 kr, 100 mm. 76-5 k. 9 frt 90 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 90 kr.

Mind 3 hónapra.

A készaru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktörzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Buza (uj)	75 k.	6.70—6.85	78 k.	9.90—10.—	77 k.	10.05—10.10
bánágsági	75 k.	10.10—10.20	78 k.	10.30—10.35	80 k.	10.30—10.35
pestvidéki	75 k.	9.80—10.05	78 k.	10.10—10.20	77 k.	10.20—10.25
tiszavidéki	75 k.	10.20—10.25	78 k.	10.35—10.45	80 k.	10.45—10.55
fejmérgyet	75 k.	9.85—10.—	78 k.	10.05—10.15	77 k.	10.15—10.20
bácskai	75 k.	10.20—10.25	78 k.	10.30—10.40	80 k.	10.40—10.50
román	75 k.	10.15—10.20	78 k.	10.19—10.26	77 k.	10.20—10.25
szerb	75 k.	10.35—10.40	78 k.	10.45—10.50	80 k.	10.50—10.55
bolgár	75 k.	—	78 k.	—	80 k.	—
Rozs (uj) I. r.	70—72 k.	8.05—8.10	II. r.	—	—	7.95—8.—
Árpa (uj) tak.	60—62 k.	6.10—6.15	60—62 k.	6.10—6.15	60—62 k.	6.70—6.75
Zs.	—	—	—	—	—	—
Tengeri (6) bánágsági	—	—	—	—	—	—
Repece	—	—	—	—	—	—
Köles (6)	—	—	—	—	—	—

Határidőszűlet. Az üzlet kellemes hangulatban nyílt meg, de a forgalom mérsékelt volt és az árak emelkedő irányt vettek.

Forgalomba került:

Buza márc.-ra	9.64—9.62	9.71—9.68
Buza áprilisra	9.43—9.40	9.49—9.46
Buza októberre	8.55—8.61	—
Rozs márciusra	7.88—7.84	7.92—7.90
Tengeri májusra 99.	4.73—4.76	4.71—4.77
Zab márciusra	5.82—5.80	—
Káposztarepe	—	—

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza márciusra	9.68	pénz	9.69	áru
Buza áprilisra	9.45	—	9.46	—
Buza októberre	8.58	—	8.60	—
Rozs márciusra	7.88	—	7.90	—
Rozs októberre	0.—	—	0.—	—
Tengeri októberre	0.—	—	0.—	—
Tengeri májusra 99	4.75	—	4.76	—
Zab márciusra	5.80	—	5.82	—
Zab októberre	0.—	—	0.—	—
Repece augusztusra	12.15	—	12.25	—

Este 1/3 óraker zárul:

Buza márciusra 99	9.68	—	9.69
Buza áprilisra	9.45	—	9.46
Buza októberre	8.59	—	8.60
Rozs októberre	0.—	—	0.—
Rozs márciusra 99	7.90	—	7.91
Tengeri októberre	0.—	—	0.—
Tengeri májusra 99	4.75	—	4.76
Zab októberre	0.—	—	0.—
Zab márciusra 99	5.81	—	5.82
Repece szeptemberre	—	—	—

A budapesti értéktörzsde.

Az értéktörzsde mérsékelt forgalom mellett több ingadozások után szilárd hangulattal zárult, csupán rimamurányi vasműrészvények maradtak lanyhák, amelyek azonban zárlat felé ismét némileg javultak.

A helyi értéktörzsde piacán Közüti Vasutészvények szintén gyengén zárultak.

A déli tőzsdén berlini jegyzésekre csekély üzlet mellett az irányzat gyengébb volt. Különösen rimamurányi vasműrészvények hanyultak. A valuta és ércárak változatlanok.

Az értéktörzsde kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 398.25—399.25. Osztrák hitelrészvény 365.10—366.50. Osztrák-magyar államvasuti részvény 362.90—363.60. Leszámítoló bank 263.—. Közüti vasúti részvény 403.75—404.—. Rimamurányi vasmű 324.75—329.25 forinton.

A déli tőzsde nyugodt.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 399.——399.30. Osztrák hitelrészvény 365.90—367.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 363.30—363.60. Ipar- és kereskedelmi bank 104.40. Leszámítolóbank részvénytársaság 263.—. Déli vasut 67.— forinton.

Az értéktörzsde magasabb külföldi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett szilárd maradt.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 365.80—368.20. Magyar hitelrészvény 398.75—399.—. Rimamurányi vasmű 323.50—324.75. Osztrák-magyar államvasuti részvény 363.25—364.—. Közüti vasut 403.——403.50 forinton.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.——2.50; nyolc napra 5.——5.50; utolsó januárra 6.50—7.— forinton.

Leszámítoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	398.—
Osztrák hitelintézet	365.—
Budapesti bankgyűlés	101.—
Pesti m. kereskedelmi btmk	1471.—
Budapesti takp. és zálogk. r.t.	224.—
Magyar áll. takarékpénztár	328.—
Pesti hazai első takarékp.	8050.—
Lujza gőzmalom részv.-t.	185.—
Közszénbánya és téglagy. r.-t.	354.—
Magy. áll. közszénbánya részv.	100.—
Magyar aszfalt részvénytársaság	233.—
Salgótarjáni közszénbánya r. társaság	637.—
Schlick-féle vasútöde részv.-t.	220.—
Weitzer-féle waggongyár	263.—
Nemzetk. waggongyár r.-t.	598.—
Bantlin-féle vegyi gyárak	527.—
Magyar kukorica A-sor	128.—
Budapesti villamosági részvény-t.	148.—
Atria m. kir. tengerhajózási r.-t.	247.—
Budapesti városi villamos vasut	227.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) Magyar Allamadósság.

Table with columns for bond types (e.g., Aranyjárdék, Koronajárdék) and their values.

b) Osztrák Allamadósság.

Table with columns for bond types (e.g., Koronajárdék, 1868-as sorsjegy) and their values.

c) Idegen Allamadósság.

Table with columns for bond types (e.g., Bolgár vasuti kölcsön) and their values.

Más kölcsönök.

Table with columns for bond types (e.g., Budapesti fővárosi kölcsön) and their values.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bonds and their values, including Belvárosi takarékp. zálogl., Egyes. főv. takarék-p. zálogl., etc.

Elszámolt kötvények.

Table listing various bonds and their values, including Adria-elszámolt kötvény, Közúti vasút, etc.

Bankok részvényei.

Table listing bank shares and their values, including Bankbeszámoló, Előm. ip. bank, etc.

Takarékpénztárak részvényei.

Table listing savings bank shares and their values, including Belvárosi, III. kerületi, etc.

Biztosító társaságok részvényei.

Table listing insurance company shares and their values, including Belső biztosító, Belső élet- és járadék-biztosító, etc.

Gőzmalmok.

Table listing steam mill shares and their values, including Concordia, Előb. budapesti, etc.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing mine and brick factory shares and their values, including Brassói bánya, Budapesti téglagyár, etc.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing iron works and machine factory shares and their values, including Gázdárai gépgy., Danubius, etc.

Könyvnyomdák részvényei.

Table listing printing house shares and their values, including Athenaeum, Franklin, Kosmos.

Különböző vállalatok részvényei.

Table listing various company shares and their values, including Ált. wagg.-kölcs., Bpesti villamos, etc.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table listing transportation company shares and their values, including Adria tengeralatt., Élel. közúti vas., etc.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets and their values, including Baszlika, Osztr. felülb., etc.

Pénznemek.

Table listing currencies and their values, including Vert arany, 50 frank arany, etc.

Külföldi váltók (látra).

Table listing foreign exchange rates, including Amsterdam, London, Németi piac.

Határidőre kötött értékpaprok.

Table listing interest-bearing securities and their values, including Aranyjárdék, Koronajárdék, etc.

A budapesti terménytőzsde.

Szilva és szilvaiz gyenge forgalom valamivel nyugodtabb. Zsiradékokban nem volt forgalom. Az iránzat nyugodt, az árak változatlanok.

Jegyzések: Heremag: lucern 42.—54.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 42.—45.— forint, Vörös erdélyi — Vörös bánási 50.—54.— forint, Közpécsmező 46.—49.— Nagyszemő 50.—54.— Disznószár: budapesti 55.—55.50 forint, vidéki — frt. Táblaszalonna: légszárazított vidéki — városi 4 darabos 46.—46.50 forint, 3 darabos 48.—49.— forint, füstölt 53.—54.— forint, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — forint, 120 darabos 8.50—8.75 forint, 100 darabos 9.50—9.75 forint, 85 darabos 13.50—13.75 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 7.—7.25 forint, 100 darabos 8.75—9.— forint, 85 darabos 13.25—13.50 forint. Szilvaiz: szlovéniai 13.—13.30 forint, szerbiai 10.75—11.— forint azonnali szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, február 13. (A Ludaesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) Jegyzések: Buza tavaszra 9.59, buza május-juniusra 9.27 tavaszi rozs 8.10, tengeri május-juniusra 5.03 forint.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén ismét szilárd az iránzat, váltók és valuták nem változtak lényegesen.

A déli tőzsdén realizációk folytán bányapapírok gyengébbek. A zárlat csendes volt. Magyar hitelbank papirjai kezdetből zárlatig 1 ftt 50 kralj gyengültek.

Bécs, február 13. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 110.85. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 139.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.15. Magyar keleti vasuti állami kötvény 121.25. Magyar lezámitoló és pénzváltóbank 203.75. Rimamurányi vasút részvény 323.—. Magyar koronajárdék 97.85. 4%-os Magyar földteher. kötvény 95.70. Magyar hitelbank részvény 397.50. Magyar nyerevényi kölcsön sorsjegy 101.25. Kassa-odobergi vasuti részvény 189.50. Magyar kereskedelmi bank 1470.

Bécs, február 13. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2% papírjárdék 101.05. 4%-os osztrák aranyjárdék 120.30. 1860-iki sorsjegy 141.—. Osztrák hitelsorsjegy 198.50. Angol-osztrák bank 159.75. Bécsi bankbeszámoló 233.—. Osztrák-magyar bank 919.—. Déli vasút 68.—. Dunagőzhajózási részvény 469.—. Dohányrészvény 128.25. Császári és királyi arany 5.71.—. Német bankváltók 58.97. 4 1/2% ezüst járdék 101.25. Osztrák koronajárdék 101.85. 1864-iki sorsjegy 194.75. Osztrák hitelintézet részvény 367.50. Unionbank 320.75. Osztrák Länderbank 248.50. Osztrák-magyar államvasút 365.—. Elbavölgyi vasút 257.—. Alpei bányarészvény 235.25. 20 frankos arany 9.56. Londoni váltóár 120.40. Bécsi tramway 561.—. Az iránzat szilárd.

Bécs, február 13. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magyartörzsalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 368.12 Magyar hitelrészvény 400.—. Angol-Osztrák bank 157.75 Union bank 320.65. Länderbank 249.—. bankbeszámoló 233.25. osztrák-magyar államvasút részvény 364.—. eszakiungar vasuti részv. 244.—. elbavölgyi vasút 257.—. dunagőzhajó részv. —. Alpei bányarészvény 235.50 májusi járdék 101.65. osztrák koronajárdék —. magyar aranyj. —. magyar koronajárdék 97.85 német birodalmi márka januárja 58.97. februárja 58.96. török sorsjegy 62.40. magyar arany vasúti 323.75 déli vasút —. dohányrészvény 128.50. Napoleon d'or 9.55/5.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 13. (Tőzsdéi tudósítás.) A spekuláció tartózkodás realizációra adott okot jobbra mérsékel árnyaltatás mellett. Laura-kohó részvényekből állítólag a szilárdi magnások eladásai következtében nagy tételek mentek át más kezekbe. A közszereplők közül a Consolidation részvényei a 22%-os osztaléka 4%-kal emelkedtek. Hitelrészvények Bécsre szálltak, állítólag új vasutalapisokra, Olasz értékek szálltak. Amerikai értékek tartottak. Állampapírok közül a belvidéki 3%-os kölcsönök szálltak, a többi csendes. Magánlezámitolósi kamatláb 3 1/4%.

Berlin, február 13. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.80. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 98.10. Osztrák-magyar államvasút 154.75. Kassa-odobergi vasút —. Bécsi váltóár 109.35. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.45. Alpei bányarészvény 101.75. Disconto-Commandit 203.50. Általános vállamosági Edison 292.—. Gelsenkirchen 185.—. Laura-kohó 223.10. 4 1/2% ezüstjárdék 100.80. 4% magyar aranyjárdék 100.80. Osztrák hitelrészvény 229.40. Déli vasút 31.—. Károlyi Lajos vasút 100.25. Orosz bankjegy 216.25. 4% új orosz kölcsön 100.70. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 95.75. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 181.20. Harpeni 100.75. Az iránzat nyugodt.

Frankfurt, február 13. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 101.—. 4% osztrák aranyjárdék 101.80. Magyar koronajárdék 95.15. Osztrák-magyar bank 153.65. Déli vasút 31.10. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 203.95. Bécsi bankbeszámoló 142.40. Villamos részvény 104.—. 3%-os magyar aranykölcsön 83.65. 4 1/2%-os ezüstjárdék 100.95. 4% magyar aranyjárdék 100.75. Osztrák hitelrészvény 229.50. Osztrák-magyar államvasút 154.70. Eszakiungar vasút —. Bécsi váltóár 169.97. Párisi váltóár 809.06. Unionbank —. Alpei bányarészvény 239.40. Az iránzat szilárd.

Páris, február 13. (Zárlat.) 3% francia járdék 102.97. Olasz járdék 95.80. Osztrák-magyar államvasút 776.—. Francia törleszt. járdék 101.25. 4% magyar aranyjárdék 101.50. Török dohányrészvény 279.—. Osztrák Länderbank

543.—. 3 1/2% francia járdék 104.10. Osztrák földhitelintézet részvény —. Déli vasút 172.—. 4% osztrák aranyjárdék 103.—. Ottomanbank 581.—. Párisi bankrészvény 978.—. Alpei bánya részvény —. Az iránzat szilárd.

Hamburg, február 13. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjárdék 100.70. 1860. sorsjegy 147.75. Déli vasút 31.35. 4% osztrák aranyjárdék 102.—. Osztrák hitelrészvény 230.75. Osztrák-magyar államvasút 154.75. Olasz járdék 95.60. 4% magyar aranyjárdék 100.90. Az iránzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Február 13. A Hízott sertés üzletirányzata változatlan. A Hízott sertés ára: I. A Magyar elsőrendű Öreg nehéz (párónkint 400 kilogramm felüli súlyban) 47—47 1/2— krajcár. Öreg közép (párónkint 300—400 kilogramm terjedő súlyban) 47—47 1/2— krajcár. Fialat nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) 51—52— krajcár. Fialat közép (párónkint 251—320 kilogrammig való súlyban) 49—50— krajcár. Fialat könnyű párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 43 1/2—49— krajcár. II. Magyar szedett: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (párónkint 240—260 kilogramm súlyban) — krajcár. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. III. Romániai: Nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (párónkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli súlyban) 48—49 krajcár. Közép (párónkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 48—48 1/2 krajcár. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 47—47 1/2 krajcár.

Sertésleltár szám 1899. február 11. napján volt készlet 28.001 darab, 1899. évi február 12. napján felhajtott 657 darab, 1899. évi február 12. napján elszállított 1081 darab, 1899. február 13. napjára maradt készletben 27.577 darab.

TÁJÉKOZTATÓ.

Öt perc alatt tyukszemeket fájdalomtalanul eltávolítani

mindig sikerül a „THILOPHAG-LEMEZEK“ alkalmazásával (törvényesen védve). 1 boríték 12 darabban 45 kr-ba kerül. Kapható a legtöbb drogeriában, gyógyszerárban, valamint nagyban jvárt raktárakban: Budapestben TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban Király-utca 12. szám és a NÁDORHOZ címzett gyógyszerárban Váci-körút 17.

Vizárlás.

Table with columns for exchange rates (Jan, Duna, etc.) and values.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 12. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter dr. Teleszky János pénzügyminiszteri segédülők pénzügyi tanácsosa és pénzügyi felügyelője, a pozsegai királyi adóhivatalhoz Makács Gyula ottani I. osztályú előmért II-od osztályú adóhivatali pénztárnokká, Marochino Márkus susaki adóintézet ellenőré, a pakraei királyi adóhivatalhoz Pripics Márton zongori adóhivatali díjnok és az új-gradszki királyi adóhivatalhoz Rabenhaldt Imre pozsegai számgyakornokot adóintézet, a temesvári pénzügyigazgatóságához dr. Pollermann Pál sárvári lakost pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben, dr. Szegedy József debreceni közközházi alrovost a X. fizetési osztály II. fizetési fokozatában kudsirai magyar királyi vasvári orvossal, Kalmár Marián királyhelmei díjas adóhivatali gyakornokot ideiglenes adóintézet, Palocsay Gusztáv díjtalan adóhivatali gyakornokot ideiglenes adóintézet, az aradi magyar királyi adóhivatalhoz Szabó György adóhivatali díjtalan gyakornokot adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben, a magyar királyi központi díj- és illetékszabászi hivatalhoz Gasparik Ferenc végzett joghallgató pénzügyi fogalmazó gyakornokot ideiglenes minőségben, a nagybányai bányaigazgatóság kerületébe kezelő tiszté Jannik Viktor kezelő segédülőt, kezelő segédülőt Kovács Gyula veresvári zúzó-mű felügyelőt és Lengyelky Gyula nagybányai ács- és közművesmestert nevezte ki. — A földmiveltügyi miniszter Szakál Gyula bősécszentudor a magyar királyi állami rovarlani állomásához segédülőt, dr. Sigmund Elek oklevélt

vegyeszt, a magyaróvári magyar királyi műnyertermelési kísérleti állomásból vegyész az ideiglenes minőségben, Kiss Zoltán kolozsvári javítóintézet irnokot a budapesti magyar királyi állatorvosi akadémiához, hathavi próbaszolgálat kikötése mellett, ideiglenes minőségű segédiztató nevezte ki. — A budapesti itélőtábla elnöke Kollmann Ödön Gyula végzet joghallgató díjas joggyakornokká nevezte ki. — A nagyvári itélőtábla elnöke Bárdosi Ferenc végzet joghallgató ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká nevezte ki. — A győri itélőtábla elnöke ifjabb Zilahy Lajos végzet joghallgatót és Rauhofer József végzet joghallgatót a győri királyi itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki. — A komáromi pénzügyigazgatóság Kollányi László értesítő levélrel ellátott állandó díjokat iradakezelési gyakornokká nevezte ki. — A nagy-kikindai törvényszék Petrov Milan nagy-kikindai lakos ügyvédet a nagy-kikindai járásbírósgá mellé a szerb nyelvre névze állandó bítes tolmácsosá nevezte ki.

Megörősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Baecilla Joachim János dolovai közszéki iskolai tanítót és Suba József ohaba-bisztrai közszéki iskolai tanítókat jelen állásukban végleg megörösítette.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nagy Sándor köhalmi és Sükösd András kovásznai állami elemi iskolai tanítókat jelen minőségükben kölcsönösen áthelyezte.

Napirend.

Napló. Kedd, február 14. — Római katolikus: Bálint vt. — Protestáns: Bálint. — Görög-orosz: (február 2.) Gy. sz. B. A. — Zsidó: Adar 4. — A nap két reggel 6 óra 52 percek. — Nyugszik délután 5 óra 5 percek. — A hold két reggel 8 óra 18 percek. — Nyugszik este 10 óra 43 percek.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 4 órától. A Végvárosban „Tanqueray második felesége” című színmű bemutatás előadás.

Sauret Emil hangversenye a Royal-szálló dísztermében este fél 8 órakor. Közreműködők: Csuja Adél operabékesnő.

A budai dalárda hangversenye este 7 órakor a krisztinavárosi polgári leányiskola tornatermében.

A budapesti székelytársaság jótékony hangversenye. Közreműködők Kados Berta cimbalomművész.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara teljes ülése délután 4 órakor.

A fordárosi egyesület ülése délután 5 órakor a régi városházán.

Szegénysorsú tüdőbetegek szanatórium-egyesületének igazgatótanács ülése délután 4 órakor. (Vigadó-tér 1. sz.)

Nemzeti Múzeum. Régisírtár. Nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. A múzeum többi tárá 1 korona belépődíj mellett megtekinthető.

Teknőlapos Iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig. Az Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja az Üllői-úton nyitva délelőtt 9—1-ig. Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

A Hódolási díszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrássy-út végén, reggel 9 órától este 5 és fél óráig. Belépő díj 50 krajczár, gyermekjegy 30 krajczár.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelem-történeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerespesi-út 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerespesi-út 20. szám, délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig. Állattér nyitva egész nap.

Tavaszi és nyári évad 1899.
Valódi brünni szövetek
Egy 3-10 méter hosszú szelvény, elegendő teljes férföltözetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak 2,95, 3,70, 4,80 frt jó 6.- és 6,90 frt jobb 7,75 frt finom 8,65 frt legfinomabb 10.- frt legeslegfinomabb
Egy szelvényt szalon-öltözhöz 10.- frtért, valamint felöltő-szövetet, turistajelent, legfinomabb kammaronokat szállít gyári áron a legjobb hírnevűnek és szolidnak elismert postai gyáraktól.
Siegel-Imhof Brünben.
Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszállításról kezeskedünk.
A magán-vevőknek, aki a szöveteket kőszövetnél a fenti áronál a gyár székhelyén megrendeli, előnyös jelentkezők.

HOFF JÁNOS
SÜRITETT MALATA
KIVONATA
Hűdöbetegeknek, torok-katarának, ugyanint répi köhögésnek. Főképp kitűnő hatást gyakorol a gyermekok légzőszerveinek bajainál. Igen kellemes ízű.
Egy üveg ára 1 frt, 5 üveg bérmentve 5 frt.
Kapható az összes gyógyszerárakban, drogus-, csomag- és fűszerkereskedésekben. Magyarországi kizárólagos forgalmazó:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Király-utca 12.

Kiss József
összes költeményei.
Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógépről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ára a költő arcképével díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajczár.
Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedveltebb ALKALMI ajándék.
Vidékre postai bérmentve küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre keltetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában.

Titkos betegségek ellen
25 évi, részben katonatorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legelőször ajánlható
DR. KAJDACSY,
v. cs. és k. ezredorvos.
Electrotherapial rendelő intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.
A legelhanyagoltabb húgyveszélyeseket, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőzöttet utóbjait
Elgyengült férfierőt
az orvosi világ által legújabbban ajánlani karolt és hatásában páratlan sikerű
Electro-Massage
által, magómiéseket, nőknél férfolyást befecskendezés nélkül, a legmagacsbab bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeit lépésről hátréncbejajoktat gyógyít a legújabb gyógy-módszerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.
Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknél ugy mint férfiaknál külön be és kijárat. Külön váróterem.
Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltak; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Olesó
butor-eladás
készpénz-fizetés mellett.
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, fényezett ... 35 frt
2 ágy, diófa, fényezett ... 21 -
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett ... 8 -
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett ... 14 -
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt ... 40 -
2 ágy, diófa, matt ... 40 -
2 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal ... 22 -
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, fehér márvány ... 46 -
1 ebédlő-diván, magas, szőnyeggel ... 40 -
1 ebédlő-asztal, diófa, masszív ... 14 -
1 ebédírószék, ó-német stíl ... 4 -
1 íróasztal, 3 fiókos, és állványra 2 fiókos ... 16 -
1 hálószoba, fiókos, faragott, fehér márv. ... 170 -
1 garnitúra crepe- vagy bourette-behuzat ... 60 -
1 garnitúra selyem-behuzat ... 80 -
1 garnitúra püss-behuzat ... 95 -
1 salonzalata ... 10 -
1 consol márvánnyal, 1 tükör ... 26 -
Nagy választék egyszerű, valamint legdisezebb kivitelű butorokban.

Orvosi rendelő-intézet
idült (chronikus) betegségekben szenvedők számára
Budapest, V., váci-körút 18. sz. alatt.
Évek során ki lett próbálva és páratlan gyógyhatásának bizonyult
Dr. Kovács I.
egy. orvos
hämopatiail gyógymódoja amelyvel kizárólagosan a vér utján gyökeresen kigyógyít: **asthmát, nöbajokat, sápkóróságot, szív- és gyomorbántalmakat, köszvényt** — még a legsúlyosabb formát is — súlyos **idegbajokat** (migraine, álmatlanság, szédülés, hystoria és neurasthenia, kezdődő agygyulladás és elmezavar, agygerincbántalom)
Eg, etlen és legbiztosabb védelem
szérumadás, kezdődő vakság és elmezavar ellen.
A ajazás mérsékel.
Rendel: naponta 9—1-ig és este 3—6-ig.
Meghívásra beteget látogat.

„Az Értékpapír-üzlet”
Néklülőzhetlen kézikönyve Minden sorsjegy vagy értékpapírtulajdonosnak. Bankok és takarékpénztárak értékpapír- vagy pénzkezelésének hasznos utmutatója.
Szerkesztette: **Berger Mór** és **Márkus Sándor**
Ára 1 frt 50 kr.
Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.
Minden házi-asszony

DÓSA KÁLMÁN asztalos és kárpitos
Budapest, V., Erzsébet-tér 18. szám
Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Csak e hó végéig.

50 év óta
közkeveltségnek örvendőnek köhögés, rekedtség, torok- és légzőszervi működési zavarainál a kitűnőnek bizonyult
Egger-féle mellpasztillák
(1 doboz 30 kr. és 1 frt. Próbadoz 20 kr.)
Bérmentesítés 20 kr. — A gyomor rendellenes működésénél radikális hatásnak bizonyultak
EGGER SZÓDAPASZTILLÁI
(1 doboz 30 kr.) Bérmentesítés 20 kr. Mindkét szer kapható minden gyógyszerárban. Fő- és ártók. rakta Magyarországon.
NÁDOR gyógyszer. Budapest, Váci-körút 17.

Diskrét betegségek ellen.
Idég- és nemi betegségek
elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, valamint bármily nagyfokú gyengeségi állapotok (impotentia) ellen páratlan sikerű gyógyhatásait folytán legelőször ajánljuk
DR. MITZGER TIVADAR
HIRNEVES
HYDRÓ-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉ
Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.
Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kgyeia s orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint a korszakalkító „Kataphoresis” gyóymód alapján nagyszabású gyógytermekkel van berendezve és a legbrívdebb létező alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosít.
Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.
Az intézet nyitva d. e. 8—1-ig, d. u. 2—3-ig. Levelekre díjmentesen válaszoltatik.
Külön váró- és gyógyterem, külön be- és kimenet.

OGAK 3 frtől a nékül, hogy a gyökeret el kellene távolítani, szájpaddással a nékül is (hidmunka). Foghuzás fajjalom nékül. (Cocain injectio). Igen tartós fogtömés. — **Fokoronák** gyökerekre illesztettek, melyek a szájpaddalást fölöslegessé teszik.
Fogorvos Dr. NEUFELD,
Budapest, Kossuth La-otca-ut. 4. Dreher-palota.
Vasár- és ünneppapokon d. u. 4-ig.

vegye meg Zilahy Agnesnek valódi magyar szakácskönyvét, mely teljes háztelkrészletet is tartalmaz. Az ára igen szépen beköve 1 frt 80 kr.
Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában

A már 45 év óta dicsegetreméltólag ismert, a m. kir. egészségügyi hatóság által jónak talált és engedélyezett
Dr. SPITZER-féle
arctisztító kenőcs szeplő, himlőhely, sömör, májfoltok, fakadékok, forrásgágyulások, orrvörösségek és minden egyéb arcvirágások ellen.
bőrszépítő szappan mely az arckenőccsel a használati utasítás szerint alkalmazva, még krosabb egyéneknek is viruló s fiatal kinézést kölcsönöz.
Egy nagy tégely ára 80 kr., kisebb 50 kr., szappan 50 kr. Utánzósaoktól óvakodjunk! Csak Krajcosovics által Vukovaron készített kemény valódi. Minden tégelyen Krajcosovics, a készítő arcképe látható.
Főraktár: BUDAPEST, Király-utca 12. sz., Török J. gyógyszerész.

Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész, szülés és szemész-tudor, volt osztr. kir. oszt.-főorvos
BUDAPEST, belváros, IV. ker. Kigó-utca I. szám, I. emelet
Rendel: naponta 10 órától d. e. 6. óráig 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Levelekre díjmentesen és kíméletlenül válaszoltatik. Gyógyezésekről is gondoskodva lesz. Nőknél külön váróterem.
Újanott megjelent és a szerzőnél: **DR. GARAI ANTAL-nál** megrendelhető **NEPESZEREI UTUTATÓ** (már a 20-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséről című könyv, volt ára 2 frt 90 kr. most csak 90 kr.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az ünfertőzés és az éjjeli magómiések. — IV. A húgyveszélés (trippes) és húgyveszélés tünete. — V. A bulgárisz (syphilis). — VI. Fülbetegek. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magómiések. — IX. Az ivarszervek gyógykezelésének főnyerzője a prostitúció.

KÉSZPÉNZ! Bárki játszva kereshet évente körülbelül 10 ezer forintot, aki egy társaságba lép, mely az osztrák-magyar monarchiában törvényesen megengedett, biztos értékpapírok beszerzését célozza, melyek havonta nagy nyereségekkel — 180.000, 100.000, 95.000, 62.000, 45.000, 30.000 forint és így tovább okvetlenül vissza lesznek fizetve.
Havonkénti díj 5 frt, félrészejeg 2 1/2 frt.
Beléphetni naponta.
Tagföltételi feltételeket ingyen és bérmentve küld
Commerce & Creditbank
üzletvezetősége
AMSTERDAM, Nic. Witsenkade 13.
Gyakorlott képviselők kérestek ek!

A nekünk bemutatott számtalan megbízható hiteles köznevelési folytán ezen orvosnő legelőször ajánlható.
Titkos betegségeket elgyengült férfierőt, elektromassago
segélyével, mely a modern orvosi tudomány vívmányai között szerepel és eddig még el nem ért sikereket mutat fel; húgyveszélés, széklet, a sebet, az ünfertőzés utóbjait, magómiéseket, a bujakóros utókövetkezményeit, nőknél férfolyást, bármennyire idülték is, valamint mindazon nő bajokat, melyeknek a magómiések egyik főközeje, és bőrbetegségeket gyógyít az új gyógymódszer minden formája szerinti, biztos eredményekkel, gyorsan és gyökeresen **gyógyulást** biztosít.
Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész, szülés és szemész-tudor, volt osztr. kir. oszt.-főorvos
BUDAPEST, belváros, IV. ker. Kigó-utca I. szám, I. emelet
Rendel: naponta 10 órától d. e. 6. óráig 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Levelekre díjmentesen és kíméletlenül válaszoltatik. Gyógyezésekről is gondoskodva lesz. Nőknél külön váróterem.
Újanott megjelent és a szerzőnél: **DR. GARAI ANTAL-nál** megrendelhető **NEPESZEREI UTUTATÓ** (már a 20-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséről című könyv, volt ára 2 frt 90 kr. most csak 90 kr.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az ünfertőzés és az éjjeli magómiések. — IV. A húgyveszélés (trippes) és húgyveszélés tünete. — V. A bulgárisz (syphilis). — VI. Fülbetegek. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magómiések. — IX. Az ivarszervek gyógykezelésének főnyerzője a prostitúció.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 2 kr. Címmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kinstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levelbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódóknak a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és előfizetések felvételnek a BUDAPESTI NAPLO

részére a kiadóhivatalban József-körút 18. valamint a következő csehszomszékben:

- Breuer nyvérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sark.
- Adler Leona, Lipót-körút.
- Nemesek-féle tőzsde P. 155-tér.
- Özv. Wéber Vilmosné, Váci-körút 15.
- Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.
- Kürthy Kálmáné, Harmincsa-utca 1.
- Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
- Redlich Szidónia, Király-utca 59.

Balogh Anna levele van a kiadóhivatalban. 3726

Saphir levele ment a főpostára. 3726

B. I. levele van Diákiskasszonytól. 3722

„Két nefelejtés” Miért nem ír? Feleljen. 2134

„Kis feleség” címen levél ment! 2132

Sorsjegy. Megkaptam, örömmel várom. 3724

Mesarithm. Mi bajod? Nyugtass meg! Csókol. 2138

Elefántesont. A vicinátion a közeledés megszűnt. Mindenesetre kérem azonban a korábbi helyesebb utat módot választani. 3725

Leánykérés. Lelkem némem, édes! Alljon meg egy szóra, Korán van még egy is déli [harangszóra]. Róvid a kérésom, elmondom én egyben. A leányát kérem, azt adja [kénd nekem].

A lányom lelke, az még [nem eladó]. A lábát alig hogy takarja [viganó].

Fiatalt a kendhez, osztán [még szegény is]. Megbánni kigyelmed [előbb-utóbb ugy is].

Ne verjen kigyelmed ilyen [haragjával]. Egóti a lelke mindenik [szavával].

Nem kell én nekem a [kond gazdagsága]. Csak legnagyobb kincse: [hajaton leánya].

Enyém a szerelme, hol [tomig örökre]! Csak az a jó Isten, az [szakit el tőle].

Ez a kincs kell nekem, [ez a gazdagsága]. Világ végig tartó — pün[ködi királyság].

Ha nem adja nekem, én [kérő szavama]. A szívem örömet töltöm [megtagadja].

Nem hallgatom többé ki[gyelmed szavára]. Elvisszem, oloppom még ma [lészakára].

K. O.

Melyik gazdag ur volna hajlandó egy nagyon csinos hölgynek, ki hivatalnoknő, 300 frtot kölcsönözni, melyet ő részletekbe visszafizet. Nem anonim levelek kérésnek és lap kiadóhivatalába „Biztos jövő” címen. 3723

Azon fiatal, nőfőn izraelita orvosodon, aki mihamarabb Daruvár fürdőhelyen Szlovániában letelepednék, rövid idő alatt jövedelmes praxisa tehetne szert. 2135

Mely fiatal vagy öregebb uri ember lenne hajlandó egy fess vigkedelő asszonnyal anyagi zavaróhó kiegészíteni, az házalgársámmal. Levelek „Vigkedelő” címen kiadóhivatalba kérésnek. 3712

Egy intelligens 26 éves fiatalember, kinek a fővárosban egy évi 1800—2000 frt jövedelemmel bíró önálló üzlete van, házalgárság céljából egy fiatal leány vagy fiatal özvegy ismeretséget keresi, kinek néhány ezer frt hozománya van. Levelek „Remény 26.” jelleg alatt kiadó továbbit. 2022

Say! Boss! Come in as soon as possible. Very important matter I will tell you. „S. of a B. G.”

Minerva! Fájdalom, ezután is írtam, nem én voltam az a bizonyos, nagyon szomorú, hogy más volt. Nem is mertem volna azt megtenni. Legnagyobb sajnálatomra vasárnap versenyre kell mennem, aranyos levél várom. 2130

Galton vizionálása megszűntette a kintő nyugtalanságot, bátrabban tekintek a jövőbe és mind ezért hílfas községgel adozom kigyafatalan az erem hozott áldozatokban én pedig mily tetetetlen a hálaban. Boldog voltam előtő én szímben viszontlátóti én és olvashatni a zsemeiből, hogy változatlanul marad a régi. Szüntelenül önnel van és forrón csókolja szerető Margitja. 2129

Gizi! Szívemet megszébezté, de a gyógyirt nem adja. Kinjaim napról-napra nagyobbak. Szenevedésem ember erejét tullehad. Kegyed mindezeket nyugalommal nézi. Hát már nincs semmi érzelm. Szive alig vált. Sándor. 2020

Aladár! Levelet küldjön mielőbb busuló Irénjének. 2022

Balaton kávéház belbi barna arcuszintő ezilinderes szomszédomat kérem, hogy ha csakugyan oly nagyon szeretne megismerkedni velem, ugy írja meg „Piros blouse” címen e kiadóba, hogy mikor óhajti tenni. Szőke szépség. 2010

Kedélyes fiatal ember barátságot óhajt kőtni szellemes szőke asszonnyal. Levelet „Minek a barna” címen kérem. 2018

Nősülni óhajt elkölő állásban lévő évi 2200 frt fizetéssel bíró hivatalnok, kinek fizetésén kívül néhány ezer frt magán vagonya is van. óhajtanó olyan feddhetlen erkőlősi ir. leányok ajánlatait, kik 15—20,000 frt hozomány mellett szőrely igényűek, szeretetreméltók és háziasak s ezen jó tulajdonságok által öljőre biztosítva lenne egy szolid és rendez farj melletti boldog házasság. Ajánlatokat fenyképpel vagy a nélküli e lap kiadóhivatalába kérés „Boldog pár” jellegével. 2127

Köznap-osztály, Frakk 5 frt. Nadrág 3 frt. Mellény 1 frt. Ferenc József-kabát 4 frt Jaquet 3 frt. Rothberger Jakab Kristófer 2. Is-5 emelet.

Kereskedők vagy iparosok közül ki kölcsönözne bankhivatalnoknak 100 frtot, ki könyvelő teendőket végezne este az üzletben. Komoly értesítést „Hálás 23” jellegvel kiadóhivatalba kérés. 3730

Életbiztosítás felesleges, ahol megvan a „Kereskedelmi Vegyeszet” cími könyv. (Mert ott vagyon marad.)

Alföldi nagy városban egy gyári vállalat, család körülmények miatt elnyűs feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3729

Kérem azon hölgyet, ki vasárnap este Rémi kávéházban e lapra figyelmeztettem, közlelőbi ismeretség lehetőség-e? „F. P. 222.” címen a kiadóhivatal továbbit. 3728

Kérem a családi boldogságot. Ki tart velem? Választ „Kis feleség” címmel a kiadóhivatalba kérés. 3706

B. h. Milliószor óhajt s csókol és váru vár tudósítást a Te Csacsza asszonyod. 2133

Somossy álarcsobúfi feketé dominót nagyon kéri hű kísérője, hogy árulja el kiletét. Szíves sorait, melyben a találkozás helye és ideje, valamint a felismerhetősé módja vázolva legyen. „Frakkos lovag” címen várom türelmetlenül a lap utján. 2015

Van-e még érdek nélküli szerelem a világon? Én nem hiszem! Ha akad szép asszony vagy leány, ki az ellenkezőjéről meggyőződöttél, akkor, ugy írjon a kiadóhivatalba „Hitetlen” címen. 2015

Egy csinos szolid leány üzletbe vagy mérszártszékbe feliródnó vagy pénztárosnőnek ajánlkozik. Cime a kiadóban. 2062

Fiatal leány bármintó irodai foglalkozást keres, ki a Yost-féle gépiráshoz is ért. Cim a kiadóhivatalban. 3470

Egy tisztességes mosonó, ki a vasaitál is elvállalja, házhoz ajánlkozik. Cime a kiadóhivatalban. 3717

Egy ujjonnan és szépen berendezett feshernemű tisztító intézet állandó jó kuncsattokkal bívalat vállalás miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3705

Házmaster állást keres óvadékképes nős ember. Levelek továbbit a kiadó „Házmaster” jelige alatt. 3718

Házkormányzó. Intelligens, csinos külsejű 26—34 év köztí nőt vagy gyermektelens özevgyet keresek házam kormányzására, kinek elégedés esetén jövőjét biztosítom. Kúlgazdaság, gyermekkel való vesztőség nincs. Ajánlatokat a kiadóhivatalhoz f. h. 20-4íg „Szőke gyógyzerész” címen kérés. 3719

Jósnő. A világhírű szegedi köraszalás jósnő VIII. ker. Kerepesi-út 63., ajtó 4. földszint balra lakik. 6586

Házvezetőnőnek ajánlkozik egy intelligens hölgy anyátlan gyermekkehez. Cim a kiadóhivatalban. 3721

Elköltözés miatt Schöber ágy, íróasztal, diván, natrácsok, mosdó, légezsuszter oleón eladatik. Cim a kiadóhivatalban. 3720

Erőteljes 28 éves nőfőn ember bármintó alkalmazást keres, bármilyen feltételek mellett. Cim a kiadóhivatalban. 2117

Óvadékképes intelligens férőn, a legjóbb referenciákkal, állást keres Közvettes megfelelően honoráttal. Ajánlatok „ZSIGMOND” alatt a kiadóhivatalba kérésnek. 3685

Különféle butor óhajtok venni, különösen ruhaszekereket. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába „Butor” jellegével kérés. 2125

Angolt alaposan lehet megtanulni egy több éri gyakorlati bíró nyelvmester-nél, ki az ittemi jobb körökből már fenyves eredményt ért el hallgatóival. Ajánlatok „English” jellegre a kiadóba kérésnek, ahol a cim is megtudható. 2107

Házasságközvetítő keres házalgandó kereskedőket, alkalmazottakat, hivatalnokokat, iparosokat. Cim a kiadóhivatalban stb. Található 12—1-ig és este 7-től. 2107

Elegánsan butorozott szoba két urnak is alkalmas, a Váci-körúton, esetleg teljes ellátással is február 1-ére jutányos árban kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2099

Könyvkötészet és írószerűzet vidéken elkőltözés miatt azonnal eladó. Biztos megdíhetést nyújt derék üzletemberek. Bővebbet e lap kiadóhivatalban. 2128

Ügyes szabónő mérsékelte díjazásért ajánlkozik házakhöz és házkon kívül is a legújabb divatu ruhák elkészítésére. Cim a kiadóban. 2087

Óthont keresek illove szobát külön befőrtattal, hol teljes ellátásom és borítóság lakásom lenne. Ajánlatokat „Óthon” jellegével e laphoz kérés. 2106

Egy tisztességes fiatal gyermektelen házaspár, jelenleg is házfelügyelő, egy nagyobb háza ajánlkozik házfelügyelőnek. A férj fővárosi adóbitos. Beszélnek: magyarul, németül és tótl. Cim a kiadóban. 2105

Okl. francia nevelőnők bonnes-supérieures, bonnes simples és játszóterások 60 frt; 150 frt; 180 frt és 240 frt óvadékos, és trőkőltőképes Franciaországból, 2 évi szerződéssel, állást keresnek GRÉTSY ÁGOSTON ügynőiségre által Budapest, Erzsébet-körút 21. II. emeleten. 3731

Cigarták „The Dido.” Február hó 1-őre vagy 15-őre kiadó egy szép tágas két ablakos utcai szoba a IV. kerületben. egy vagy két uri ember részére, esetleg teljes ellátással, szives tudakozás e lap kiadóhivatalban. 2092

2—3 hölgynek egy alkovos szalon és egy csinosan butorozott szoba, mindkettő külön bejárattal, azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2115

Egy csinos butorozott szoba a Hunyady-téren február elsejére egy ur számára oleón kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2076

Két csinosan butorozott szoba egy gyermektelen családnál a Lipót-körút és Andrássy-ut közlelőben azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 2070

Szép praxissal bíró tanárjelölt nevelő vagy korrepetitóri állást keres. Cim a kiadóban. 2109

Jó és szépírású fiatal ember bármintó megfelelő állást keres, vagy írásbeli munkát. Cime a kiadóhivatalban. 2048

Varrónő egy forint napidíjért varrást elvállal. Cim a kiadóhivatalban. 2106

Angol vagy francia családnál keresek lakást ellátással, hol alkalmas lenne e két nyelven gyerőkolmi megatam. Ajánlatot „Praxis” jellegével kérés e laphoz. 2107

Kitűnőek a Haldek-főle magvak.

Főnyeremény nél többet ér a „Kereskedelmi Vegyeszet” cími könyv, pedig az ára csak 1 frt 20 kr. (De csak azok a szerzők.)

Egy bolthelyiség a Német-utcaiban azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Fiatal, szolid leány felirónak vagy pénztárosnak ajánlkozik szerény feltételek mellett. Ajánlatokat „Szorgalmas” cími alatt kérés e lap kiadóhivatalba. 2109

Szép írású hivatalnok bármilyen írásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul szerény díjazás mellett. Cim a kiadóban. 5005

Keresek az V. vagy VI. kerületben egy eisdemelteti vagy földszinti kétszobos utcai lakást hozzatartozóval modern házban. Ajánlatok „B. B.” alatt a kiadóhivatalba kérés. 2123

Az országos magyar gorsírászal egyesület március hó elején Bátorhi Dezső középiskolai tanár ur vezetésé alatt új magyar és német nyelvű gép- és gyorsírászi tanfolyamokat nyit. Jelentkezőket felvesz a „YOST” irógép részvénytársaság Erzsébet-körút 9—11. New-York palota.

Szegényember az, akinek nincs meg a „Kereskedelmi Vegyeszet” cími könyv.

Olesó arany és ezüsteladás, valamint a legszobó ókeresztárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfőrők 10 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fűháló, bróssutik, 6 frt 50 kr-tól kezdve. 12 darab való, ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr., ótközöszerűk 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frt-tól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálcák és szakmába vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fémjelzéssel van ellátva. Vesztünk zölogónazi cédulákat. Grünberger A. Béla örökösök Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) I. em., ajtó 28. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Könnyű fizetési feltételek! Diszes, olesó vasbutorok, gyermekkocskák, gyermekágyak, ruganyos acélszőnyegbetétek, afrik és löször-matracok, paplanok, szövetgyőngyök, ágy- és asztalterítők, kárpitozott fa-butorok, tükörök és függőlámpák kaphatók Pápai és Náthán győroskónál, Budapest, VI. Andrássy-út 2. (Fonctőre-palota). Vidékre is helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfelémelés nélkül. Árjegyzék ingyen és bérmentve küldünk.

1 frt 20 krajcár akkor kamatozik évenön 3000 forintot, ha egy „Kereskedelmi Vegyeszet”-et rendel árta.

BUTOR jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre.

Náthán Ignác kárpitos- és asztalobutor egyedülű főraktára VII. ker. Erzsébet-körút 23. Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve.

Minden könyvkereskedő által megrendelhető e pályadíjat nyert, már 50-ik kiadásában megjelent mű a szavati

ideg és sexual rendszerről. Írta: doktor Müller orvostudományi tanácsos. A széküldős postabélyegök ellenében történik. Curt Röber Braunschweig

A finek megvan a „Kereskedelmi Vegyeszet” évenön 2—3000 frt mellékjövődelemre tehet szert.

COPYING OFFICE. Bárminemű írásmunkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat minden nyelven elvállal a „YOST” irógép részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körút 9—11. New-York palota.

A „Kereskedelmi Vegyeszet” a hanyatló század Aranykönyve. (Tessék meggyőződni.)

Kétségtelenül a leghatásosabb szer

Rösler fogvize mert ez nyomban előlítja a legmakacsabb fogfájást és megszünteti a szájbűzt. Egy üveg ára 35 kr. Vidékre 55 kr. előleges beküldése mellett bérmentve. Főraktár: Budapest, Török József gyógyszertára, Király-utca 12.

Nevelőnőket idegen nyelv- és zenésmeretekkel, vagy egyszerűebbeket jó bizonyítványokkal, kitűnő gyermekkortésznőket oklevéllel vagy e nélkül, minden neveztségi bonnekat ajánl és elhelyez lelkiismeretesen Szegheőné S. Luja, Budapest, Andrássy-út 28. 5826

Nagy vagyont szerezhet a „Kereskedelmi Vegyeszet” cími mű hirdetésében. E könyv, melynek anyagát körültekintő szakferőli állították össze, 3 frt holti ár helyett még néhány napig (ajánlott postai küldéssel) 1 frt 20 krajcár leszállított áron kapható. Utmutatás alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozású férfi vagy nő

2—3000 forint biztos jövődelemre tehet szert, tőkebefektetés nélkül, csakály fáradsággal, ottion végezhető munkával.

Mindenemű kereskedők és iparosok üzletük jövődelmét megkészszereshetik, tisztviselő östanító urak szabdó órákban könnyű és bősősületes munka árán családok részére

VAGYONT szerezhetnek e könyv tanításal nyomban. Már csak néhány száz példány van raktáron, azért mindenki saját érdekében oleokozik, ha helyőfőtanulni megrendeli. Legőszerűben postai átványon.

Megrendelheti a „Kereskedelmi Vegyeszet” könyvküldő vállalatnál UJPEST, István-utca 2. szám.

Olesó butorok és egy szép zongora

Alkalmi vétel, minden elfogadható áron adtnak ol és pedig: igen elegans valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédülő szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és smyrna szőnyegek, függőnyök oleón eladó. Andrássy-út 48. I. 8.

Makulatura papír eladó. Cim a kiadóban.